

KUHMOISTEN KUNTA

Tilinpäätös- ja toimintakertomus vuodelta 2012

SISÄLLYSLUETTELO

Kunnanjohtajan katsaus.....	4
Yleistä kunnasta	
Yleistä	5
Kuhmoisten kunnan taloudellinen tilanne	12
Konsernin toiminta ja talous.....	22
Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	30
Talousarvion toteutuminen käyttötalous	
Yleishallinto	
Keskusvaalilautakunta	31
Tarkastuslautakunta	32
Kunnanhallitus	33
Elinkeinoelämän edistäminen	36
Terveystoimen ja sosiaalityö.....	38
Opetus- ja kulttuuritoimi	
Sivistystoimen hallinto	42
Lasten päivähoidon	44
Esi- ja perusopetus	47
Lukio	51
Ruokapalvelut	54
Kulttuuritoimi	57
Vapaa-aikatoimi	61
Tekninen toimi	
Tekninen hallinto.....	66
Kaavoitus ja maankäyttö.....	67
Kiinteistötoimi.....	68
Palo- ja pelastustoimi.....	70
Rakennuslautakunta	71
Varasto, vesihuoltolaitos ja pesula	75
Käyttötalous yhteensä.....	78
Investointien toteutuminen	79
Tuloslaskelmien toteutumisesta.....	80
Rahoituslaskelman toteutuminen	82
Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	83
Tilinpäätöslaskelmat	
Kunnan tilinpäätöslaskelmat.....	87
Konsernin tilinpäätöslaskelmat.....	91
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	94
Vastuut	106
Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	108
Tilinpäätöksen allekirjoitus	113
LIITTEET	
Luottamustoimet	114
Kuhmoisten kunnan virat ja toimet.....	118
Henkilöstötilinpäätös	119
Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen (tilaaja)	124
Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen (tuottaja).....	130
Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy.....	136

Kuhmoisten kunta

Tilinpäätös 2012

Kuhmoisten kunnan tilinpäätös vuodelta 2012 on ylijäämäinen 408 668,84 € ja kuntamme ta-
seessa on edellisiltä tilikausilta ylijäämää 3,2 miljoonaa euroa. Verotulojen arvioitua parempi
kertymä, hallintokuntien maltillinen menokehitys, tulojen sekä valtionosuuksien hyvä kertymä
mahdollistivat Kuhmoisten kunnalle hyvän tuloksen vuodelta 2012. Olemme pienenä maalais-
kuntana selvinneet kuntatalouden haasteista hyvin ja kyenneet tuottamaan kunnalliset palve-
lut samalla tasolla kuin edellisinä vuosina. Suunnitellut investoinnit toteutuivat edellisvuotta
paremmin ja kunta kykeni suunnitelmien mukaisesti lyhentämään pitkäaikaista lainaa. Vuodel-
le 2013 on talousarviossa suunnitteilla merkittävä määrä investointeja, joten lainanottoon tulee
varautua vuonna 2013.

Hallitusohjelman mukainen kuntauudistus on herättänyt laajaa keskustelua niin valtakunnalli-
sella kuin paikallisella tasolla. Kuhmoisten kunnanvaltuusto on antanut oman lausuntonsa
Kunnallishallinnon rakenne

työryhmän selvityksestä sekä kuntauudistukseen liittyvistä muista uudistuksista keväällä
2012. Lausunnossaan kunta totesi muun muassa, että kunta- ja palvelurakenteiden ongelmat
korostuvat kaupunkiseuduilla ja erityisesti pääkaupunkiseudulla. Valtuusto totesi lausunnos-
saan, että Kuhmoisten kunnan ei ole tarvetta uudistaa kunta- ja palvelurakennetta ja että tule-
vaisuuden haasteisiin vastataan kuntien välisellä yhteistyöllä.

Tilinpäätös vuosi 2012 oli valtuustokauden viimeinen vuosi. Kuntamme luottamushenkilöt ovat
omalla merkittäväällä panoksellaan osallistuneet kuntamme kehittämiseen päätöksentekijöinä
eri toimielimissä. Kuhmoisten kunnan palvelut tuotetaan edelleen pääosin kunnan oman ja
sosiaali- ja terveystalouden voimin. Esitän kunnan henkilös-
tölle sekä luottamushenkilöille kiitokseni kunnan ja kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä. Tästä
on hyvä jatkaa kuntamme kehittämistä ja tehdä Kuhmoisista entistä elinvoimaisempi kunta.

Anne Heusala
kunnanjohtaja

KUHMOISTEN KUNTA

Yleistä kunnasta

Kuhmoisten kunta on perustettu vuonna 1868. Kunta sijaitsee Päijänteen länsirannalla valtatie 24:n varrella ja naapurikunnat ovat Padasjoen kunta etelässä, Oriveden kaupunki ja Kangasalan kunta lännessä ja Jämsän kaupunki pohjoisessa. Idässä rajanaapureina ovat Luhanka ja Sysmä.

Päijänteen rannalla sijaitseva Kuhmoisten kunta on eteläisin Keski-Suomen luonnonkaunis kunta. Ennen lääninuudistusta kunta oli osa Hämeen lääniä ja Keski-Suomen lääniin kunta siirtyi 1974. Kuhmoinen on tunnettu historiastaan ja ihmisiä on liikkunut alueella jo tuhansien vuosien ajan. Historiaa todistavat kunnan alueelta löytyneet kalliomaalaukset ja muut muinaisjäännökset.

Kuhmoisten kunnan rikkautena ovat laajat metsäalueet, sadat järvet ja osaavat ihmiset. Lukuisat kesäasukkaat ovat löytäneet kunnan kesänviettopaikakseen. Kunnan alueella sijaitsee useita kooltaan vaihtelevia yrityksiä muun muassa Meteco Oy, IPS-Putki Oy, Puulon Oy, Harmonia Kaluste Oy ja Roselli Oy. Alkuvuonna 2013 kunnan suurin yksityinen työnantaja Meteco Oy ilmoitti siirtävänsä tehtaan toiminnot Karstulaan.

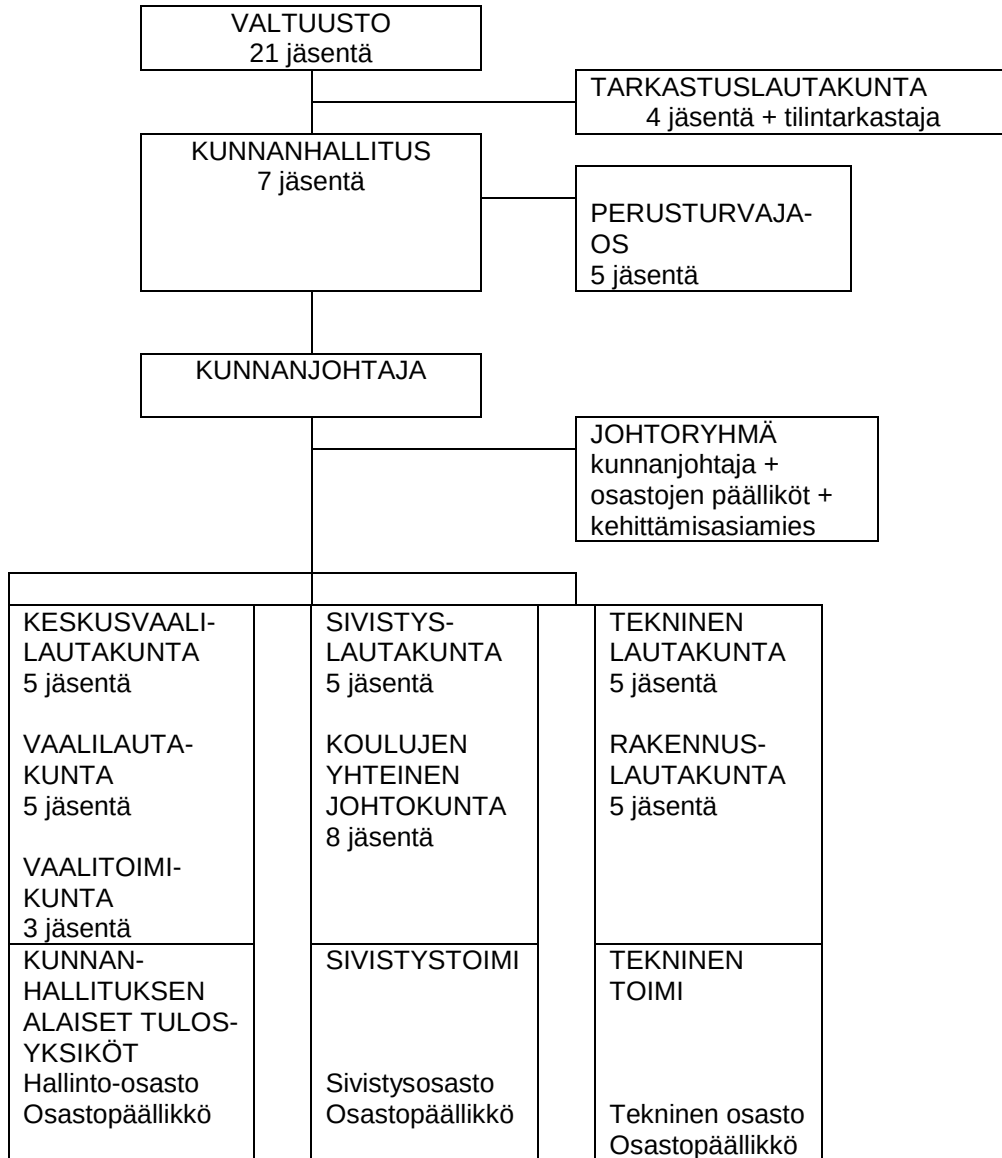
Kuhmoisten kunnan logistinen sijainti on hyvä: Helsinkiin Kuhmoisista on maanteitse matkaa vain 180 km, Lahteen 80 km ja Tampereelle 85 km. Jyväskylään on matkaa 95 km ja Jämsään 40 km. Kuhmoisten kunnan pinta-ala on 937 km², josta maapinta-alaa 662 km² ja vesipinta-alaa 275 km². Vesistöjen rantaviivan pituus on 1.163 km, josta loma-asutukseen soveltuvaa rantaa on n. 900 km.

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Tilinpäätös vuosi 2012 oli valtuustokauden 2009 - 2012 viimeinen vuosi. Valtuuston puheenjohtajana toimi Silmu Sarvala (sdp) ja kunnanhallituksen puheenjohtajana Kimmo Malin (kok).

Kuhmoisten kunnan organisaatiokaavio on seuraavanlainen:

Kuhmoisten kunta muodostaa Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystalveissa. Sopimusosapuolten yhteinen toimielin on tilaajalautakunta, johon Jämsän kaupunki nimeää seitsemän (7) jäsentä ja Kuhmoisten kunta kaksi (2) jäsentä. Vuoden 2013 alusta sopimusosapuolten yhteinen elin on sosiaali- ja terveyslautakunta jäsenmäärän säilyessä ennallaan. Sopimusosapuolet ovat voineet nimetä lautakuntaan varsinaisten jäsenten lisäksi myös kunnan-/kaupunginhallituksensa edustajan.

Vuonna 2012 Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta neuvottelivat yhdessä Mänttä-Vilppulan kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen laajenemisesta kolmen sopimusosapuolen väliseksi yhteistoiminta-alueeksi. Jämsän kaupungin, Kuhmoisten kunnan ja Mänttä-Vilppulan kaupungin muodostaman yhteistoiminta-alueen oli tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2013 alusta. Yhteistoimintasopimusta ei kuitenkaan hyväksytty Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuustossa. Yhteistoiminta Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin välillä jatkuu päivitetyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti myös vuonna 2013.

Elinkeinoasiat

Kuhmoisten kunta organisoii elinkeinotoimen uudelleen vuoden 2012 alusta. Uuden elinkeinotoimen ensimmäinen toimintavuoden yksi tärkeimpiä tehtäviä oli organisointia, jalkautua kuntalaisten pariin ja luoda elinkeinotoimelle helposti lähestyttävät kasvot. Kehittämisasiamiehen vakanssia on hoitanut Arto Kummala 9.1.2012 alkaen.

Vuoden 2012 teemoina oli muun muassa uusien ja toiminnassa olevien yritysten toimintaedellytyksien kehittäminen, erilaisten hankkeiden eteenpäin vieminen, tapahtumien järjestäminen, vakituisten kuntalaisten ja vapaa-ajanasukkaiden aktivointi ja tonttien markkinointi. Elinkeino-toimella oli vuoden 2012 aikana reilut 340 erilaista yrityskontaktia, lisäksi avustettiin kahdeksaa alkavaa yritystä, seitsemää starttirahahakemusta, ja yhtätoista eri investointihakemusta.

Elinkeinotoimi oli mukana muun muassa Laajakaista Kaikille –, lämpökeskus- ja Toritien saaneeraushankkeissa. Vuoden 2012 aikana elinkeinotoimi oli mukana erilaisissa tapahtumissa: Helsingin vene- 2012 messuilla yhdessä yrittäjien kanssa, yli kaksisataa ihmistä keränneessä kunnan ensimmäisessä pääkaupunkiseudun vapaa-ajanasukaspäivässä sekä Kuhmoisten lukuisissa kesätapahtumissa.

Elinkeinotoimintaa kehittävästä kahdesta työryhmästä elinkeinotyöryhmä kokoontui yhdeksän kertaa ja maankäytön ohjaustyöryhmä viisi kertaa vuoden 2012 aikana. Kuhmoisten kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.12.2012 Kuhmoisten elinkeino- ja työllisyysstrategian. Strategia on kunnan tahdonilmaus kunnan elinkeinojen ja työllisyyden kehittämiseksi.

Sivistystoimi

Sivistystoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten osaamista ja oppimista sekä lisätä asukkaiden viihtyvyyttä.

Lasten päivähoitossa osallistumismahdollisuuksia aamu- ja iltapäivätoimintaan parannettiin, ja perhepäivähoitajille neuvoteltiin paikallinen sopimus. Esi- ja perusopetus sekä lukio toimivat 1.8.2012 alkaen Kuhmoisten yhtenäiskouluna. Opetushenkilöstölle annettiin koulutusta erityisesti uuden opetusteknologian hyödyntämisessä, ja lukiossa aloitettiin verkko-opiskelu.

Riihigallerian valokuvanäyttely ”Viimeiset vieraat” rikkoi kesänäyttelyn yleisöennätyksen. Kuhmolän elokuvateatterin laitteiston digitalisoinnin valmistelu käynnistettiin, ja Kotiseutumuseon perusnäyttelyn esillepano uudistettiin Museoviraston avustuksen turvin. Kirjastoon hankittiin liikuntavälineitä lainattavaksi.

Liikuntatoimessa terveysliikunnan toimenpideohjelma käynnistyi liikuntaneuvonnalla Liikkujan Apteekissa ja sopimalla liikkumislähetekäytännöstä terveysaseman kanssa.

Tekninen toimi

Teknisessä toimessa asioiden eteenpäin viemistä sekä pitkäjänteistä ennakosuunnittelua on pitkään haitannut avainhenkilöiden vaihtuminen. Uusien henkilöiden saaminen keskeytyneiden tehtävien hoitoon valinta- ja perehdyttämisprosesseineen on ollut haaste tekniselle toimelle. Odottamattomat vesihuoltolaitoksen toimintahäiriöt ovat myös työllistäneet poikkeuksellisen paljon normaalitehtävien ohella.

Kunnossapitotyöntekijä Matti Vataja aloitti työnsä vuoden alussa, rakennusmestarin virassa aloitti Markus Virolainen 1.2.2012 ja kunnossapitovastaava Pekka Kyyrö aloitti työnsä elokuun lopulla 2012.

Valtuusto myönsi määrärahan projektipäällikön palkkaamiseen vuodeksi 2013 mm. kauko-
lämpötyömaan sekä kunnan omien työmaiden valvontatehtävien hoitoon. Projektipäällikkö
palkataan tehtävien hoitoon kevään 2013 aikana.

Padasjoki irtisanoi sopimuksen Kuhmoisten ja Padasjoen kuntien yhteisestä ympäristösihteerin virasta päättymään vuoden 2012 lopussa.

Kokoomuksen valtuustoaloitteen mukaisen maapoliittisen ohjelman laadintatyö käynnistettiin vuoden 2012 lopulla.

Maaseutuhallinto

Kuhmoisten kunta on hyväksynyt maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen Jämsän, Keuruun, Multian, Mänttä-Vilppulan, Petäjäveden Ruoveden ja Virtojen kanssa. Kunnat muodostavat 1.1.2013 alkaen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen Keuruun kaupungin toimiessa järjestämisvastuussa olevana kuntana. Sopijakuntien maaseutuhenkilöstö siirtyi Keuruun kaupungin palvelukseen Kuhmoisten kunnan maaseutusihteerinä lukuun ottamatta. Kuhmoisten kunta ja Keuruun kaupunki laativat ostopalvelusopimuksen, jonka mukaan Kuhmoisten kunta myy maaseutusihteerin palveluja Keuruun kaupungille tietyin sopimuksessa sopimusehdoin. Poikkeusjärjestely johtuu maaseutusihteerin ja ympäristösihteerin viran yhdistämisestä vuoden 2013 alusta alkaen.

Uusi laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on tullut voimaan 1.4.2010. Lain perusteella kuntien tulee viimeistään 1.1.2013 lähtien muodostaa nykyistä suurempia hallinnollisia kokonaisuuksia. Kunnat veloitetaan eräin poikkeuksin muodostamaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueita, joilla tulee olla vähintään 800 tukihallinnon asiakasta. Tehtävien hoitoon tulee osallistua vähintään 5 henkilöä.

Yhteistoiminta-alueella tehtävien järjestämisvastuu siirtyy kuntien välisen sopimuksen perusteella yhdelle kunnista tai perustettavalle kuntayhtymälle. Hallinnoiva kunta tekee ns. maksajavirastosopimuksen Maaseutuviraston kanssa. Eriytettäviä tehtäviä yhteistoiminta-alueella ovat tukihakemusten tallentaminen, tallennusten tarkastaminen, tuen maksatus ja mahdollinen tuen takaisinperintä eli ns. maksajaviranomaistehtävät sekä hallintoviranomaistehtävänä tukiin liittyvien sitoumusten hyväksyminen.

Kuhmoisissa on 85 tukia hakevaa maatilaa ja Jämsässä n. 320 kpl, joten Jämsän seudun oli hakeuduttava yhteistoiminta-alueeseen.

Kuntien yleinen taloudellinen tilanne

Vuosi 2012 on ollut Suomen kunnille hyvin haasteellinen. Kuntarakenne-, sote- ja keskiasteen koulutuksen rakenneuudistukset, kuntalain ja kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen sekä näiden kaikkien uudistusten keskeneräisyys leimaavat tulevaa vuotta 2013. Syksyllä 2012 aloittaneet uudet kunnanvaltuutetut käynnistävät työhönsä heikkenevissä talousnäkymissä. Rakennemuutos kohtelee paikkakuntia kovin eri tavoin. Aikaisemmin erittäin hyvin menestynyt kunta saattaa varsin nopeasti olla kriisin partaalla.

Talousoikeuden heikkeneminen ja rakennemuutos näkyivät myös siinä, että harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta haki 95 kuntaa 117 miljoonan edestä, joukossa sellaisia jotka vielä muutama vuosi sitten olivat taloudeltaan varsin vahvoja. Tukea myönnettiin 27 kunnalle yhteensä 20 miljoonaa euroa.

Kunnallisveroaa nosti 119 kuntaa vuodelle 2013. Keskimääräinen painotettu kunnallisveroprosentti on tällä hetkellä 19,38. Ero matalimman ja korkeimman välillä on jo 5,5 %-yksikköä.

Suomen kuntaliiton talousyksikössä tehtyjen laskelmien mukaan vuoden 2015 loppuun mennessä koko kuntatalouden tasapainotustarve on noin 1,1–1,3 miljardia euroa kun tasapaino arvioidaan niin, että vuosikate riittää nettoinvestointeihin. Laskelman makro-oletukset pohjautuvat valtiovarainministeriön syyskuussa 2012 tehtyihin ennusteisiin valtion vuoden 2013 peruspalvelubudjetissa. Tasapaino voidaan saavuttaa joko nostamalla veroja, leikkaamalla toimintamenoja tai investointeja tai näiden yhdistelmällä.

Kuntatalouden tasapainotustarve tulee olemaan suuri talouskehityksen heikentyessä. Kuntien kesken erot tasapainotustarpeessa ovat suuria. Vaikka taloustilanne Suomessa on epävarma, luottamus Suomen kuntiin pysyy kokonaisuutena tarkastellen korkealla tasolla. Maan hallituksen hallitusohjelmassa edellytetään valtion velkasuhteen kääntämistä supistuvaksi hallituskauden loppuun mennessä sekä valtion talouden alijäämän pitämisessä korkeintaan 1 %:ssa BKT:sta. Jos nämä tavoitteet eivät näytä toteutuvan, hallitus toteuttaa veronkorotuksia ja menoleikkauksia laskennallisesti yhtä paljon.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Sairaanhoitopiirin vaihtaminen

Kuhmoisten kunta päätti 10.10.2011 erota Keski-Suomen sairaanhoitopiiristä ja liittyä Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin. Kunnan jäsenyys uudessa sairaanhoitopiirissä alkaa 1.1.2013. Neuvottelut sairaanhoitopiirin vaihtamisesta aloitettiin alkuvuonna 2011 ja lopullinen päätös sopimuksen hyväksymisestä tehtiin 14.11.2011. Kuhmoisten kunnanvaltuusto hyväksyi 18.6.2012 Keski-Suomen sairaanhoitopiirin perussopimuksen mukaisen korvauksen omaisuudesta Kuhmoisten kunnalle.

Kaukolämpöhanke

Kuhmoisten kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti kokouksessaan 17.9.2012 § 64 rakentaa kaukolämpöverkon Kuhmoisten kirkonkylän alueelle. Samassa kokouksessa kunnanvaltuusto varasi 900 000 euron investointimäärärahan vuodelle 2013. Joulukuussa 2012 kunta avasi tarjouskilpailun kaukolämpöverkon runkolinjaurakasta ja tarjouskilpailu päättyi helmikuun puolivälissä 2013. Vuoden 2012 aikana Kuhmoisten kunta jatkoi neuvotteluja lämpöyrittäjyydestä Kuhmoisten Lämpö Oy:n kanssa ja vuoden 2013 helmikuussa kunnanhallitus hyväksyi Kuhmoisten kunnan ja Kuhmoisten Lämpö Oy:n välisen vuokrasopimuksen. Kaukolämpöverkon rakentamisen valmistelu Kuhmoisten kunnan alueella aloitettiin vuonna 2010. Kaukolämpöverkon suunnitteluun liittyvän konsulttityön teki Planora Oy:n. Hanketta on ohjannut siihen nimetty suunnittelutyöryhmä.

Laajakaista kaikille – hanke

Kuhmoisten kunta hyväksyi vuonna 2011 verkko-osuuskunta Kuuskaistan tarjouksen Laajakaista kaikille – hankkeen osalta. Taustalla oli kunnan alustava sitoumus olla mukana valtioneuvoston käynnistämässä hankkeessa. Tavoitteena on vuoden 2015 loppuun mennessä taa-ta kansalaisille tasa-arvoiset mahdollisuudet liittyä huippunopeaan tietoliikenneyhteyteen riippumatta asuinpaikasta.

Hankkeen rahoituksesta kolmanneksen maksaa valtio ja toisen kolmanneksen maksaa tulevan kilpailutuksen voittava operaattori. Kunnille jää maksettavaksi joko 33 %, 22 %, tai 8 % koko hankkeen arvosta riippuen siitä, mihin maksuluokkaan kunta luokitellaan. Kuhmoisten kunta luokiteltiin 8 %:n maksuluokkaan.

Talousarvioon 2012 varattiin 266 000 euron investointimääräraha Laajakaista kaikille – hankkeen toteutukseen. Verkko- Osuuskunta Kuuskaistan ja kunnan välisissä neuvotteluissa sovittiin, että kunta maksaa 266 000 euron investoinnin tasasuuruusina erinä 24 kuukauden aikana. Syksyllä 2012 Verkko-osuuskunta Kuuskaista valitsi urakoitsijaksi Kuhmoisten kunnan alueelle työyhteisöliittymä Telog-Oteran ja laajakaistan runkoverkon suunnittelu alkoi. Runkoverkon suunnittelu valmistuu maaliskuun 2013 loppuun mennessä ja maastotyöt käynnistyvät heti lumien sullettua.

Kuhmoisten kunnan taloudellinen kehitys vuonna 2012

Kuhmoisten kunta teki vuodelle 2012 talousarvion, jossa tilikauden tulosarvio oli 102 070 euroa alijäämäinen. Kunnan talousarviota vuodelle 2012 muutettiin syksyllä 2012, muutetun talousarvion tulosarvio on 103 370 alijäämäinen. Talousarvion mukaan kunnan verotulot ovat 7 345 000 euroa ja tilinpäätöksen toteuma on 7 389 819,45 euroa eli verotulot toteutuivat 44 819,45 euroa budjetoitua suurempana. Kuhmoisten kunnanvaltuusto päätti syksyllä 2009, että kunnan tuloveroprosentti on 2010 vuonna 19,75 % ja samalla päätettiin korotuksista myös kiinteistöverojen osalta. Kunnan verotulot tilinpäätöksessä 2009 olivat 7,103 milj. euroa, 2010 tilinpäätöksessä 7,423 milj. euroa ja 2011 tilinpäätöksessä 7,413 milj. euroa.

Kuhmoisten kunnan saamien valtionosuuksien kasvu on ollut merkittävää viime vuosina. Vertailutietona voidaan todeta seuraavaa: 2005 vuonna 5,156 milj. euroa, 2006 vuonna 5,979 milj. euroa, 2007 vuonna 6,038 milj. euroa, 2008 vuonna 6,958 milj. euroa, 2009 vuonna 7,586 milj. euroa, 2010 vuonna 7,978 milj. euroa, 2011 vuonna 8,119 milj. euroa ja tilinpäätös vuonna 8 739 601 euroa.

Kuhmoisten kunnan vuoden 2012 tilinpäätös on 408 668,84 euroa ylijäämäinen. Verotulojen ja valtionosuuksien hyvät kertymät sekä hallintokuntien pysyminen annetussa talousarviossa mahdollistivat Kuhmoisten kunnalle hyvän tuloksen vuodelta 2012.

Jämsän kaupungilta ostettujen sosiaali- ja terveystoimen ostopalveluiden lopulliset kustannukset olivat 9 580 085,30 euroa, talousarvio ylittyi 310 685,30 euroa.

Käyttötalouden menoissa valtuuston sitovuustason ylityksiä tapahtui Sosiaali- ja terveystoimen ostopalveluiden ostossa Jämsä/Keuruu –tulosalueella ja Kaavoituksen ja maankäytön tulosalueella. Lisäksi Ruokapalveluiden tulosalueella on alle sadan euron ylitys.

KÄYTTÖTALOUS		
Tulojen alitukset		171 180,32
Tulojen ylitykset		-371 760,91
Menojen alitukset		-619 552,67
Menojen ylitykset		328 832,42
Netto		-491 300,84

Väestö, elinkeinorakenne ja työllisyys

Kuhmoisissa asui 31.12.2012 2 441 asukasta, joista miehiä 1 202 ja naisia 1 239. Muutos vuoden takaiseen on -66 asukasta. Väestömuutos selittyy luonnollisella poistumalla, sekä normaalilla muuttoliikkeellä. Väestöennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väkiluku jatkaa laskuaan. Haasteena on työikäisten määrän väheneminen ja ikäihmisten määrän lisääntyminen. Ennusteiden mukaan kunnan väkimäärä vuonna 2025 laskisi noin 15 prosenttia vuoden 2005 (2805) tilanteesta.

Kuhmoisten kunta on omalta osaltaan panostanut työllisyysasioihin työttömyysasteen ollessa Keski-Suomen korkeimpia. Kunnalla on ollut omassa organisaatiossa työnsuunnittelijan nimikkeellä työntekijä työllisyysvaroin loppuvuodesta 2010 alkaen. Työnsuunnittelijana on toiminut Terhi Sumioinen 13.2.2012 alkaen

Vuoden 2012 aikana työttömyys Kuhmoisissa on vaihdellut melko paljon. Työvoiman määrä on laskenut ja vakiintui vuoden aikana 998 henkilöön, tämä näkyy työttömien työnhakijoiden kokonaismäärän nousuna. Tammikuussa 2012 heitä oli 130, mikä on 13,1 % työvoimasta ja joulukuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 137 eli 13,7 % työvoimasta. Koko maan työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi vuoden aikana, joten Kuhmoisten tilanne ei ole lainkaan poikkeava. Etenkin loppuvuonna toistuva yleinen ilmiö työttömien määrän kasvussa, johtuu työvoimapolitiittisten toimenpiteiden ja määräaikaisten työsuhteiden päättymisistä.

Vuoden 2012 lopussa Kuhmoisten 137 työttömästä oli miehiä 82 ja naisia 55. Kokonaismäärästä nuoria työttömiä eli alle 25-vuotiaita oli 10 henkilöä, yli 50-vuotiaita 84 ja yli vuoden työttömänä oli ollut 35 henkilöä. Vajaakuntoisia työnhakijoita oli 20 sekä yli 500 päivää työttömänä oli ollut kaikkiaan 28 henkilöä. Selvästi on nähtävissä työttömien työnhakijoiden ikääntyminen, yli 50-vuotiaiden määrän kasvuna edellisvuodesta 10 henkilöllä ja miesten työttömyyden lisääntyminen vuoden aikana 18 henkilöllä. Uusien työpaikkojen syntyminen ja jo olemassa olevien työpaikkojen vapautuminen ovat suurimpia haasteita työllisyydenhoidossa.

Kuhmoisten elinkeinoelämässä suurimmat alat ovat liikevaihdolla mitattuna kauppa, teollisuus ja rakentaminen. Elinkeinorakenteeltaan kunta on tyypillinen maaseutukunta ja alkutuotannossa työskentelee noin 15 prosenttia työvoimasta. Palvelualojen työpaikat kunnassa muodostavat yli puolet kaikista työpaikoista ja jalostuksen osuus on noin neljännes. Kuhmoisten kunnan alueella sijaitsevista yrityksistä suurin osa on rakennus- ja palvelualayrityksiä sekä teollisuusyrityksiä.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuhmoisten kunnan tuottamat palvelut järjestetään pääosin omalla henkilöstöllä. Poikkeuksena on sosiaali- ja terveysterveyst, jotka tuottaa Jämsän kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö. Osa teknisen toimen tehtävistä tuotetaan ostopalveluna. Henkilöstöön liittyvien riskien vähentämiseksi Kuhmoisten kunnan on työnantajana jatkuvasti kiinnitettävä huomiota henkilöstön jaksamiseen, työilmapiiriin sekä työhyvinvointiin. Kunta toteutti koko henkilöstölle suunnatun työtyytyväisyyskyselyn vuoden 2012 aikana.

Henkilöstön ikääntyminen aiheuttaa työnantajalle erityisiä haasteita. Ennusteiden mukaan vuosina 2010 - 2015 Kuhmoisten kunnan henkilöstöstä eläköityy 26,9 %. Kunnan henkilöstö on hyvin sitoutunut toimimaan kunnan palveluksessa ja henkilöstön työurat ovat usein hyvin pitkiä.

Merkittävä tulevaisuuden taloudellinen riski on kunnan menojen ja tulojen tasapaino. Tämän riskin toteutuminen on mahdollista erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa. Tilinpäätösvuonna 2011 kyseinen riski ei toteutunut, vaan toimialan kustannukset pysyivät hyvin hallinnassa. Kunnan riskiksi ja epävarmuustekijäksi voidaan nimetä myös kuntalaisten palvelutarpeen kysynnän kasvu. Työikäisten määrän vähentyminen aiheuttaa kuntatalouteen haasteita. Kunnan väestön ikääntyminen aiheuttaa terveysterveystpalveluiden kysynnän kasvua. Jos työttömyys kasvaa, aiheuttaa se menopaineita sosiaalitoimessa erityisesti toimeentuloturvan puolella.

Kuhmoisten kunnan tekemistä päätöksistä on tullut vireille vuosittain muutamia oikeudenkäyntejä. Teknisen toimen rakennusmestarin virkasuhteen päättämistä koskeva asia saatiin päätökseen vuonna 2012.

Ympäristötekijät

Kuhmoisten kunnassa on valmistunut vesihuoltolaitoksen valvontatutkimusohjelma vuosille 2012–2016. Veden laadun tarkkailua on tehty ohjelman mukaisesti. Suurimpana ongelmana on vanhojen vesiputkistojen iästä johtuvat vesivuodot. Myös ilmastomuutoksen vuoksi lisääntyneet vesisateet ja sulamisvesien virtaamisen nopeutuminen asettaa uusia haasteita viemäroinnille. Jätevedenpuhdistamolle on myönnetty ympäristölupa mutta uuden luvan saamiseksi olisi jo pikaisesti puhdistusvaatimuksia parannettava sekä lietteen loppusijoitus olisi ratkaista taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti. Jätevedenpuhdistamon hälytysjärjestelmän saneeraus on suunnitteilla häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi.

Kunnan jätehuollon järjestämis- ja neuvontapalvelut on hankittu 1.1.2012 toimintansa aloittaneen Jämsän Jätehuolto liikelaitoksen kautta. Lähiajan tehtävänä olisi suunnitella pienjäteasemalle uusi ja helposti saavutettavissa oleva sijoituspaikka.

Kaukolämpö- ja laajakaistahankkeiden toteuttamisen yhteydessä saattaa maanrakennustöiden yhteydessä esiin tulla ennalta arvaamatonta, esim. saastunutta maaperää. Hankkeiden toteuttaminen alkanee 2013.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selontekoa siitä, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Tilikauden aikana mahdollisista havaituista puutteista on raportoitava ja selvitettävä, miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään kunnan toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen sekä tuloksellisuuden seurantaan, erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisemiseen ja toteamiseen, varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen, riskien tunnistamiseen, ennaltaehkäisyyn ja hallintaan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tärkeä osa kunnan sisäistä johtamis- ja hallintojärjestelmää sekä operatiivista johtamista. Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että kunnan tavoitteet tullaan saavuttamaan, resurssien käyttö on taloudellista ja tehokasta ja kunnan toiminta on säännösten ja normien mukaista. Sisäisen valvonnan tulee antaa kohtuullinen varmuus siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet tullaan saavuttamaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Kuhmoisten kunnassa vuosittain hyväksyttävät talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sekä sisäisen valvonnan ohje toimivat keskeisinä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keinoina. Niiden avulla tulosalueiden esimiehet valvovat resurssien käytön tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä toiminnan oikeellisuutta. Havaituista puutteista raportoidaan välittömästi ja esimiehet puuttuvat havaittuihin epäkohtiin. Tarvittaessa työnantaja työnjohdollisena asiana on antaa työntekijälle/viranhaltijalle suullisen tai kirjallisen varoituksen.

Kunnan johtoryhmätyöskentelyssä on kiinnitetty edelleen erityistä huomiota toiminnan suunnitteluun, aikataulujen laatimiseen, työpaikkakokousten pitämiseen ja sisäiseen tiedottamiseen. Vuonna 2012 Kuhmoisten kunnassa tehtiin päätös ottaa käyttöön 1.1.2013 alkaen sähköinen asianhallintajärjestelmä, joka myös oma osaltaan kehittää kunnan sisäistä johtamis- ja hallintajärjestelmää.

Kuhmoisten kunnan tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmasta voi lukea, että kunnan ulkoiset toimintatulot vuonna 2012 ovat 2,373 milj. euroa (2011 tp 2,150 milj. euroa), jotka ovat 0,097 milj. euroa talousarviossa arvioitua suuremmat. Vuoden 2011 tilinpäätöksen ja vuoden 2012 tilinpäätöksen toimintatuottojen kasvu on 10,4 %.

Tilinpäätösvoiton ulkoiset toimintakulut ovat 17 351 milj. euroa (2011 tp 16,243 milj. euroa), jotka ovat 0,289 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmät. Vuoden 2011 tilinpäätöksen ja vuoden 2012 tilinpäätöksen toimintakulujen kasvu on 6,8 %. Erityisesti alitusta menojen osalta tapahtui henkilöstökulujen, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä avustusten menolajeilla. Henkilöstökulut tilinpäätöksessä ovat yhteensä 4,518 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen 4 %. Palveluiden ostot ovat yhteensä 11,245 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen 8,9 %.

Verotuloja kertyi 7,390 milj. euroa ja valtionosuuksia 8,740 milj. euroa, toteutuneet luvut ovat hieman talousarviossa arvioitua suuremmat. Verotulot vähentyivät vuoden 2011 tilinpäätökseen nähden 0,32 %, valtionosuudet kasvavat vuoden 2011 tilinpäätöksestä 7,6 %.

Kokonaisuutena tarkastellen kunnan tulot ylittivät menot siten, että vuosikatteesta muodostui 1 227 930,84 € positiivinen (2011 tp 1 537 739,73 € positiivinen). Vuosikate asukasta kohti on 503 euroa. Poistot ja arvonalentumiset huomioiden tilikauden tulokseksi muodostuu ylijäämää 408 668,84 €.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2012	2011
(ulkoiset)	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	2 373	2 150
TOIMINTAKULUT	-17 351	-16 243
TOIMINTAKATE	-14 978	-14 093
VEROTULOT	7 390	7 413
VALTIONOSUUDET	8 740	8 119
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT		
KORKOTUOTOT	62	56
MUUT RAHOITUSTUOTOT	78	96
KORKOKULUT	-26	-33
MUUT RAHOITUSKULUT	-38	-20
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT	76	99
VUOSIKATE	1 228	1 538
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-831	-793
SATUNNAISET TUOTOT		
SATUNNAISET KULUT		
TILIKAUDEN TULOS	397	745
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	12	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	409	756
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,7	13,2
Vuosikate/Poistot, %	147,8	193,9
Vuosikate, euroa/asukas	503	613
Asukasmäärä	2 441	2 507

Tunnuslukujen selitykset:

$$\text{toimintatuotot / toimintakulut} = 100 \times \text{toimintatuotot / toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

$$\text{vuosikate / poistot} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Rahoituslaskelma

Investointimenoja kunnalle kertyi 715 100,15 € ja investointituloja 70 475,41 €. Tontin myyntituloja oli 455 €. Myyntivoittoa tontista saatiin 44 545 €. Investointitulona on käsitelty myydyt Jämsek Oy:n osakkeet, myyntihinta osakkeilla oli 64 126 €, josta myyntivoittoa tuli 10 641 €. Investointihankintoja mm. olivat maa-alueiden osto B-Systems Oy:lta ja Päijänteen Satamakiinteistöt Oy:ltä (100 000 €). Laajakaista verkon suunnitteluun ja rakentamiseen maksettiin maksuposteja v. 2012 yhteensä 110 680 €. Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:lle myönnettiin 200 000 €:n suuruinen rahoitusanti yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Kaukolämpöverkon suunnitteluun käytettiin rahaa yhteensä 34 640 €. Orivedentie 3 ja 5 saneeraukseen (terveysasema) käytettiin investointirahaa tilinpäätösvuonna 43 919 €, saneerausta jatketaan v. 2013. Lisäksi tilinpäätösvuonna investoitiin hulevesijärjestelmän kunnostukseen ja rakentamiseen sekä vesi- ja viemäriverkostoon yhteensä 93 849 €. Uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarviovuonna nostettu ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 0,6 milj. eurolla.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 228	1 538
SATUNNAISET ERÄT, NETTO		
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-55	8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-715	-705
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	16	0
PYSYVIEN VAST. HYÖDYKK. LUOV.TULOT	109	14
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	583	855
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-565	-780
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	271	-661
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-294	-1 441
RAHAVAROJEN MUUTOS	289	-586
RAHAVARAT 31.12.	3 078	2 789
RAHAVARAT 1.1.	2 789	3 375
	289	
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	175,7	218,1
PÄÄOMAMENOJEN TULORAHOITUS, %	97,2	103,6
LAINANHOITOKATE	2,1	1,9
KASSAN RIITTÄVYYS, PV	60,0	57,2
ASUKASMÄÄRÄ	2 441	2 507

Tunnuslukujen selitykset:**investointien tulorahoitus, %**

$$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

lainanhoitokate

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon otta-
maan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kas-
savaraja.

kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Tasetarkastelu

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta laskettaessa vuoden 2012 tilinpäätök-
sen perusteella kunnan omavaraisuusaste on 83,7 % (2011 tp 81,4 %). Kunnan suhteellinen
velkaantuneisuus on 15,2 % (2011 tp 18,6 %).

Kunnan taseessa lainakanta tilinpäätösvuoden lopussa oli n. 1,021 milj. euroa eli 418 eu-
roa/asukas (633 euroa/asukas v. 2011). Kunnan lainakantaa on kyetty merkittävästi pien-
tämään vuosittain ja uutta talousarviolainaa ei ole tarvinnut nostaa.

Kunnan taseessa 31.12.2012 edellisten tilikausien ylijäämä on 3 225 448,07 euroa. Hallituk-
selle esitetään, että tilikauden ylijäämä 408 668,84 euroa kirjataan taseen tilikauden ylijäämä-
tilille.

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että Kuhmoisten kunnan talous vuonna 2012 täyt-
tää tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit. Kunnalla ei ole edellisiltä vuosilta kattamaton-
ta alijäämää ja tämä antaakin tuleville vuosille liikkumavaraa kohdata kuntatalouden haasteet.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT		
VASTAAVAA	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaokutteiset menot	31	17
Aineettomat hyödykkeet	31	17
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 505	2 405
Rakennukset	7 403	7 901
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 940	3 078
Koneet ja kalusto	149	130
Muut aineelliset hyödykkeet	3	3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	321	151
Aineelliset hyödykkeet	13 321	13 668
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 924	1 778
Muut lainasaamiset	383	383
Muut saamiset	10	10
Sijoitukset	2 317	2 171
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 669	15 856
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1	1
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	381	354
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	382	355
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	300	149
Lainasaamiset		
Muut saamiset	55	40
Siirtosaamiset	114	471
Lyhytaikaiset saamiset	469	660
Saamiset	469	660
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	2 497	2 297
Rahoitusomaisuusarvopaperit	2 497	2 297
Rahat ja pankkisaamiset	581	492
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 547	3 449
VASTAAVAA	19 598	19 660

VASTATTAVAA		
	2012	2011
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 684	12 684
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 225	2 470
Tilikauden yli-/alijäämä	409	756
OMA PÄÄOMA	16 318	15 910
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	68	80
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	68	80
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	5	1
Lahjoitusrahastojen pääomat	388	362
Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	393	363
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	363	565
Lainat julkisyhteisöiltä	197	456
Saadut ennakot	10	10
Pitkäaikainen	570	1 031
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	202	202
Lainat julkisyhteisöiltä	259	363
Saadut ennakot		
Ostovelat	770	1 025
Liittymismaksut ja muut velat	83	76
Siirtovelat	935	610
Lyhytaikainen	2 249	2 276
VIERAS PÄÄOMA	2 819	3 307
VASTATTAVAA	19 598	19 660
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	83,7	81,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,2	18,6
Kertynyt yli-/alijäämä (milj. €)	3,6	3,2
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1489	1287
Lainakanta 31.12. (milj. €)	1,0	1,6
Lainakanta 31.12., €/asukas	418	633
Lainasaamiset (milj. €)	0,4	0,4
Asukasmäärä	2441	2507

Tunnuslukujen selitykset

omavaraisuusaste, %

= 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakko-maksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin noin 30 %.

kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$$

lainat euroa/asukas

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-, ja muilla veloilla.

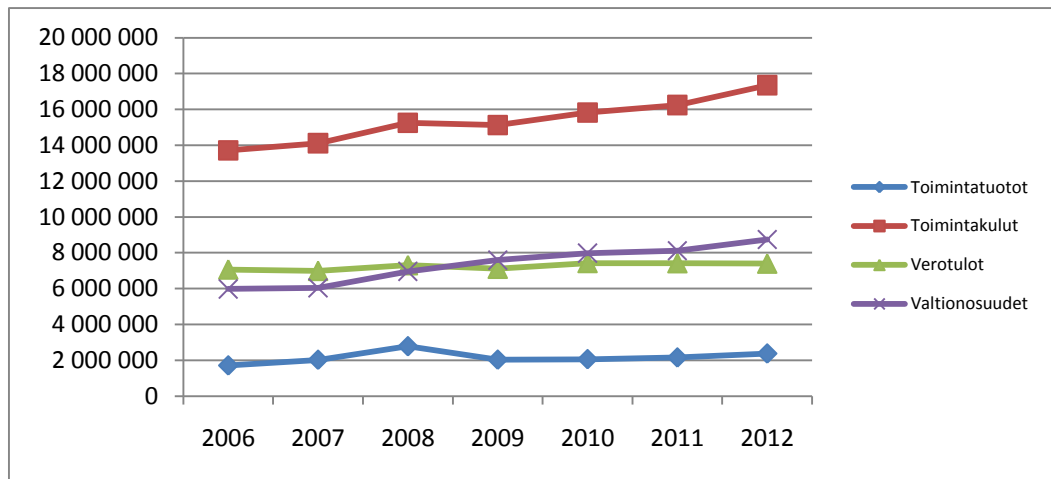
lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.}$$

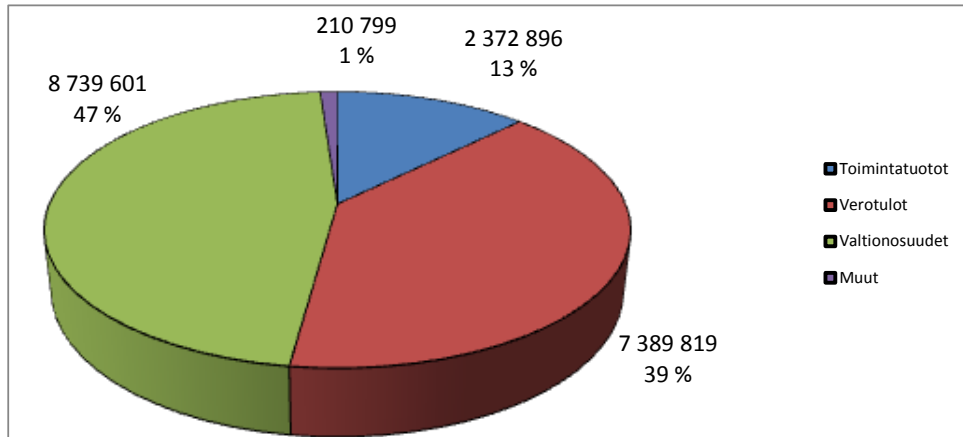
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT				
		1 000 €		1 000 €
TULOT			MENOT	
Toiminta			Toiminta	
Toimintatuotot	2373		Toimintakulut	17351
Verotulot	7390		-Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	8740		Korkokulut	26
Korkotuotot	62		Muut rahoituskulut	38
Muut rahoitustuotot	78		Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos	
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			-Pakollisten varausten lis.(+), väh. (-)	
luovutusvoitot	-55		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
Investoinnit			luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	16		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luov.tulot	109		Investointimenot	715
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	565
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	18713		Kokonaismenot yhteensä	18695
Täsmäytys:				
Kokonaistulot	18713		Muut maksuvalmiuden muutokset	-271
Kokonaismenot	18695		Rahavarojen muutos	289
	18			18

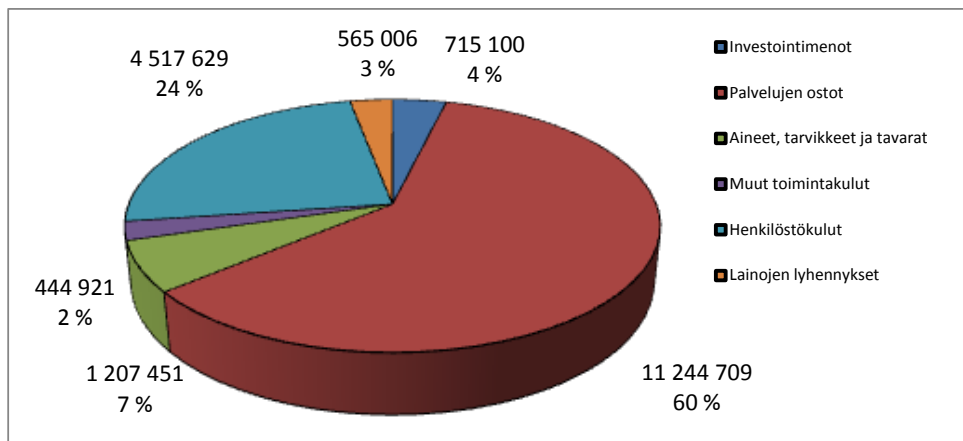
Tulojen ja menojen kehitys vuosina 2006 - 2012

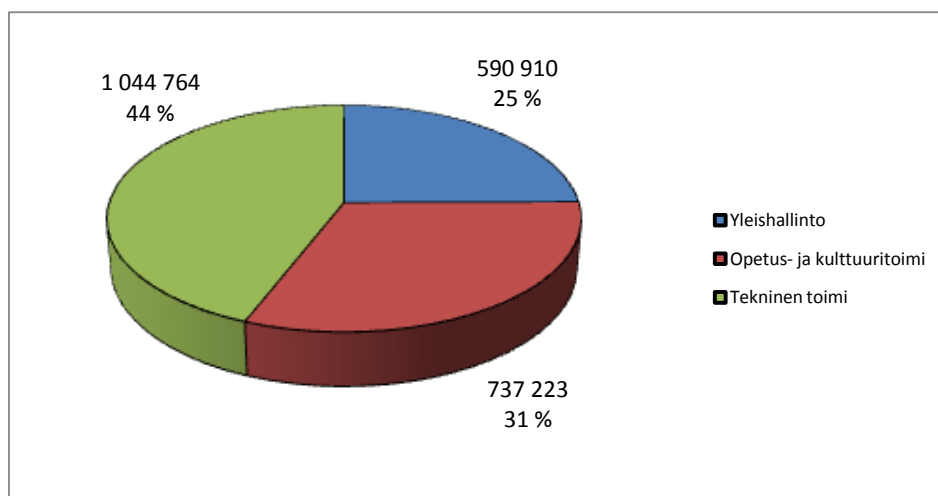
Kunnan tulojen jakautuminen (ulkoiset)

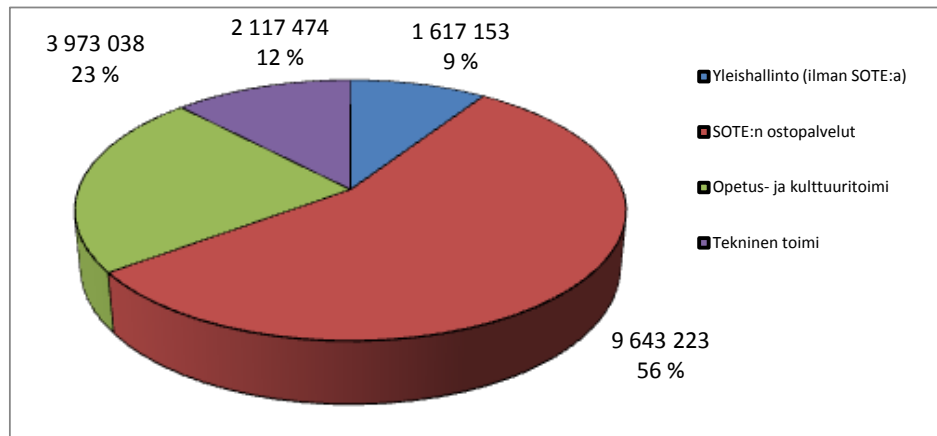
Kunnan menojen jakautuminen (ulkoiset)

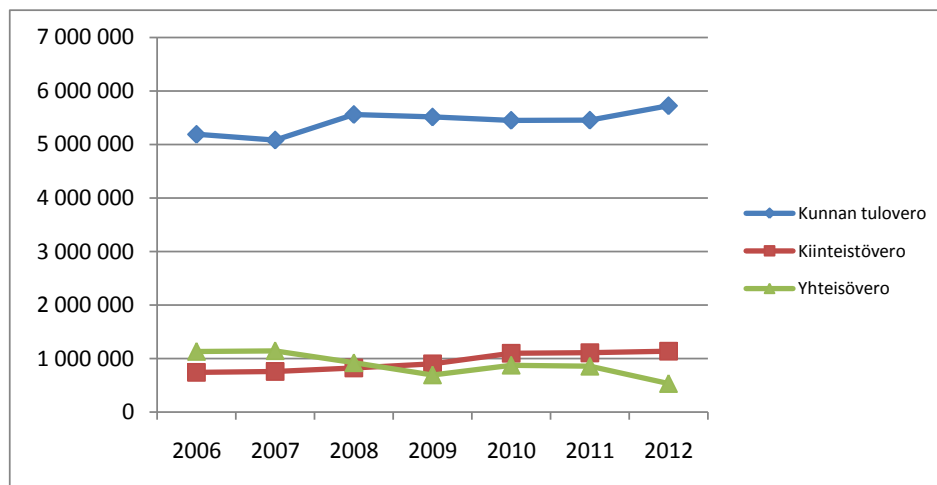
Toimintatuotot toimialoittain (ulkoiset)

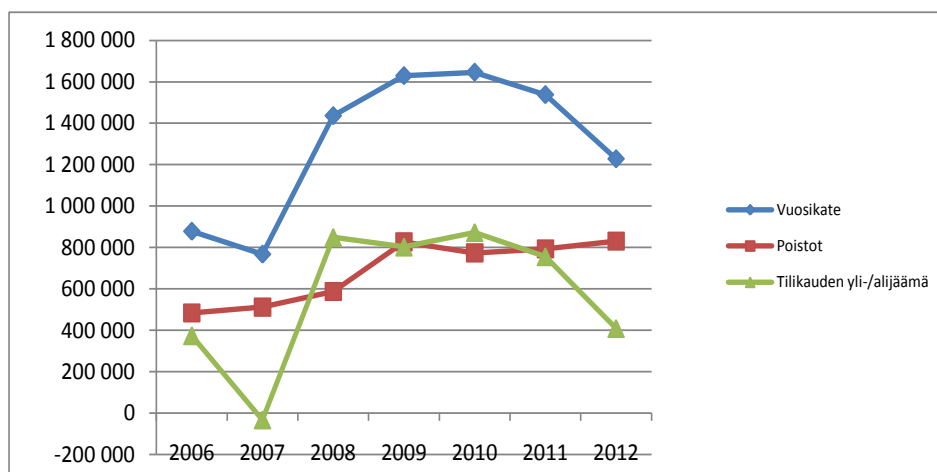
Toimintakulut toimialoittain (ulkoiset)

Verotulojen kehitys vuosina 2006 - 2012

Vuosikatteen ja tuloksen kehitys vuosina 2006 - 2012

Konsernin toiminta ja talous

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt olivat vuonna 2012 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Päijälänkoti As Oy (omistusosuus 100 %)

Kuntayhtymät:

Keski-Suomen liitto (0,90 %)

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ky (0,63 %)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)

Päijät-Hämeen koulutuskonserni (0,19 %)

Osakkuusyhteisöt:

Kiinteistö Oy Hokkalanperä (35 %)

Asunto Oy Peltohokkala (25,6 %)

Kiinteistö Oy Pohjoisportti (35,5 %)

Hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu. Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide tuottaa yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua tai haittaa yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy on raportoinut kunnanhallitusta toiminnastaan neljännesvuosittain konserniohjeen mukaisesti. Muiden yhtiöiden osalta konserniohjausta on käyty erilaisissa palaverissa sekä neuvotteluissa.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ		
	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		3
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		6
Yhteensä	6	9

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu. Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide tuottaa yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua tai haittaa yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy

Kuhmoisten kunnan merkittävin konserniin kuuluva yhtiö on Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy. Yhtiön tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen kuntalaisille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen n. 90 % ja tähän tulee yhtiössä jatkossakin kiinnittää huomiota. Rakennuskannan systemaattista korjaustoimintaa ja hyvästä kunnosta huolehtimista on yhtiössä toteutettu kuluneella tilikaudella. Rakennuskannan hyvässä kunnossa säilyttäminen vähentää sekä taloudellisia että turvallisuusriskejä huomattavasti. Kuhmoisten kunta myönsi kuluneena vuonna 200 000 €:n suuruisen rahoituksen yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Pääomakustannusten hallittavuuden vuoksi kuluneella tilikaudella yhtiö järjesteli pitkäaikaisia rahoituslainoja kustannuskehityksen ennustettavuuden parantamiseksi. Valtiokonttorin kaksi lainaa maksettiin pois ja korvattiin rahalaitoslainalla, lainakorkoja saatiin näin alennettua. Kuhmoisten kunta antoi 835 000 €:n suuruisen takauksen vuokrataloyhtiön rahalaitoslainalle.

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöjen tilinpäätös ja toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen on liitteenä 5.

Jämsek Oy

Kuhmoisten kunta myi omistamansa Jämsek Oy:n osakkeet Jämsän kaupungille 17.12.2012 tehdyllä kauppakirjalla.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2012		1.1.-31.12.2011
Toimintatuotot		5 411		6 478
Toimintakulut		-21 455		-20 144
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		1		
Toimintakate		-16 043		-13 666
Verotulot		7 390		7 413
Valtionosuudet		10 207		8 119
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	63		58	
Muut rahoitustuotot	79		96	
Korkokulut	-119		-117	
Muut rahoituskulut	-43	-20	-26	11
Vuosikate		1 534		1 877
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 199		-1 136
Tilikauden yli- ja alipariarvot				
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		335		741
Tilinpäätössiirot		-77		-47
Vähemmistöosuudet				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		258		694
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		25,2		32,2
Vuosikate/Poistot, %		127,9		165,2
Vuosikate €/asukas		629		749
Asukasmäärä		2 441		2 507

Tunnuslukujen selitykset:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100* Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		Tilivuosi	Tilivuosi
		2012	2011
		1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		1 535	1 877
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät		-59	4
		1 476	1 881
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-938	-1 033
Rahoitusosuudet investointimenoihin		17	1
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot		123	30
Investoinnit netto		-798	-1 002
Toiminnan ja investointien rahavirta		678	879
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset		0	1
Antolainauksen muutokset		0	1
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		979	182
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 645	-1 039
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-36	52
Lainakannan muutokset		-702	-805
Oman pääoman muutokset		-1	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.		4	-8
Vaihto-omaisuuden muutos		2	
Saamisten muutos		251	-268
Korottomien velkojen muutos		171	-449
Muut maksuvalmiuden muutokset		428	-725
Rahoituksen rahavirta		-275	-1 529
Rahavarojen muutos		403	-650
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		3 321	2 919
Rahavarat 1.1.		2 918	3 569
		403	-650
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Investointien tulorahoitus, %		166,6	181,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %		59,8	90,6
Lainanhoitokate		0,94	1,7
Kassan riittävyys (pv)		50	48

Tunnuslukujen selitykset:**Investointien tulorahoitus, %**

$$=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulorahoitus, %

$$=100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv)

$$=365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan konsernin rahavaroilla kattaa. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäykset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

	Tilivuosi	Tilivuosi
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	199	175
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 755	2 656
Rakennukset	11 034	11 687
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 949	3 086
Koneet ja kalusto	408	389
Muut aineelliset hyödykkeet	7	7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	471	230
Aineelliset hyödykkeet	17 624	18 055
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	860	907
Lainasaamiset	25	25
Muut sijoitukset	10	10
Sijoitukset	895	941
PYSYVÄT VASTAAVAT	18 718	19 171
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	509	481
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	38	40
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1	1
Lyhytaikaiset saamiset	962	1 214
Saamiset	962	1 215
Rahoitusarvopaperit	2 534	2 325
Rahat ja pankkisaamiset	787	625
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 321	4 205
VASTAAVAA	23 548	23 857
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 694	12 694
Rahastot	524	473
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 963	1 386
Tilikauden yli-/alijäämä	258	694
OMA PÄÄOMA	15 439	15 247
VÄHEMMISTÖOSUUS	0	0

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	237	257
Vapaaehtoiset varaukset	135	86
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	372	343
Pakolliset varaukset	60	57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	524	492
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	3 730	4 269
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	44	46
Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	800	996
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	2 579	2 407
VIERAS PÄÄOMA	7 153	7 718
VASTATTAVAA	23 548	23 857
Omavaraisuusaste, %	67,1	65,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,1	35,1
Kertynyt yli-/alijäämä (milj. €)	2,2	2,1
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	910	830
Lainakanta 31.12. (milj. €)	4,5	5,3
Lainakanta 31.12., €/asukas	1856	2100
Lainasaamiset (milj. €)	0	0
Asukasmäärä	2441	2507

Tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernin välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-, ja muilla veloilla.

Konsernin lainat euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilikauden tulos on 397 058,69 €

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

1. poistoeron vähennys 11 630,23 €

Poistoerokirjaukset on esitelty tilinpäätöskertomuksen liitteessä 17.

2. rahastojen lisäys 20,08 €

Vanhustentukirahaston pääomalle maksettu korko liitetään rahaston pääomaan.

Poistoeron vähennys ja rahastojen lisäys yhteensä on 11 610,15 €.

3. Edellä mainittujen kirjausten jälkeen muodostuva tilikauden ylijäämä 408 668,84 € esitetään kirjattavaksi taseen tilikauden ylijäämätilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT

KÄYTTÖTALOUSOSA

YLEISHALLINTO

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2012 järjestettiin presidentinvaalit ja kunnallisvaalit. Kunnallisvaaleissa äänestysprosentti oli 39,5 % äänioikeutettujen lukumäärän ollessa 2158 henkilöä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma v. 2012	Poikkeama	Toteutuma
	€	€	€			%
1100 Vaalit						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	4 200	4 000	8 200	8 223,20	-23,20	100,3 %
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	4 200	4 000	8 200	8 223,20	-23,20	100,3 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	9 580	4 000	13 580	11 707,01	1 872,99	86,2 %
Palvelujen ostot	2 050		2 050	3 713,43	-1 663,43	181,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	50		50	184,47	-134,47	368,9 %
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	11 680	4 000	15 680	15 604,91	75,09	99,5 %
TOIMINTAKATE (netto)	-7 480	0	-7 480	-7 381,71	-98,29	98,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	310		310	367,95	-57,95	118,7 %
KOKONNAISTULOT	4 200	4 000	8 200	8 223,20	-23,20	100,3 %
KOKONAISMENOT	11 990	4 000	15 990	15 972,86	17,14	99,9 %
NETTO KUSTANNUS	-7 790	0	-7 790	-7 749,66	-40,34	99,5 %
Vakituinen henkilöstö	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00	

TARKASTUSLAUTAKUNTA**Tilintarkastus**

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Erkka Ollila, JHTT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHTT-tilin-tarkastaja/JHTT-yhteisö). Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHTT Erkka Ollila.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmista valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Vuonna 2012 tarkastuslautakunta kokoontui yhteensä 5 kertaa.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1200 Tilintarkastus	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	2 140		2 140	1 345,96	794,04	62,9 %
Palvelujen ostot	9 550		9 550	8 695,52	854,48	91,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	170		170	59,37	110,63	34,9 %
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	11 860	0	11 860	10 100,85	1 759,15	85,2 %
TOIMINTAKATE (netto)	-11 860	0	-11 860	-10 100,85	-1 759,15	85,2 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	260		260	216,76	43,24	83,4 %
KOKONNAISTULOT	0	0	0	0,00	0,00	
KOKONAISMENOT	12 120	0	12 120	10 317,61	1 802,39	85,1 %
NETTO KUSTANNUS	-12 120	0	-12 120	-10 317,61	-1 802,39	85,1 %
Vakituinen henkilöstö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

KUNNANHALLITUS

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat toiminnot ja niistä huolehtiminen: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, toimikunnat, hallintotoimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Yleishallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Talouden tasapainon säilyttäminen	Vuosikate	Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot	Toteutunut
Kunnan elinvoimaisuuden lisääminen	Elinkeino- ja työllisyysstrategia	Elinkeino- ja työllisyysstrategian valmistuminen sekä käyttöönotto päätöksenteossa	Toteutunut
Työllisyyden edistäminen	Työttömyysprosentti	Työttömyysprosentti vuoden lopussa enintään 9 %	Ei ole toteutunut (13,7 %)

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Henkilöstön hyvinvointi, työkyky ja terveys	Sairauspoissaolojen lukumäärä	Sairauspoissaolojen lukumäärä on alempi kuin vuonna 2011	Ei ole toteutunut (nousu v.2011 tasosta +3,87 %)
Huolellinen ja perusteellinen päätösvalmistelu	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia ei tehdä	Ei ole toteutunut
Työilmapiirikyselyn toteuttaminen kunnan henkilöstön parissa	Työilmapiirikyselyn tulokset	Työilmapiirikyselyn tulosten perusteella toteutetaan toimenpiteet henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseksi	Osittain toteutunut

Perustelut: Kunnan talouden tasapainon keskeinen mittari on vuosikate. Niin kauan kun vuosikate riittää kattamaan vähintään suunnitelman mukaiset poistot, voidaan talouden katsoa olevan tasapainoinen. Kunnan vuoden 2012 tilinpäätöksessä vuosikate on yhteensä 1.227.930,84 euroa poistojen ollessa 830.872,15 euroa. Kunnan elinkeino- ja työllisyysstrategia valmistui vuonna 2012. Strategia sisältää päämäärän ja tavoitteet kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi erityisesti elinkeinoelämän ja työllisyshoidon näkökulmasta. Elinkeino- ja työllisyysstrategian tulee omalta osaltaan ohjata kunnallista päätöksentekoa. Kunnallisen organisaation tärkeimpänä voimavarana voidaan pitää sen henkilöstöä. Henkilöstön hyvinvointi ja toimintaedellytykset tulee turvata mahdollisimman pitkälle työnantajan toimesta. Vuonna 2012 toteutettiin henkilöstön parissa työhyvinvointiin liittyvä tutkimus. Vastausprosentti oli 67 % ja tulosten keski-arvoksi saatiin 3,8 asteikolla 1-5.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1300 Hallinto	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	2 000		2 000	2 200,00	-200,00	110,0 %
Maksutulot		2 100	2 100	4 200,00	-2 100,00	200,0 %
Tuet ja avustukset	102 000		102 000	106 043,76	-4 043,76	104,0 %
Vuokratulot			0			
Muut tulot			0	11 654,29	-11 654,29	
tulot yhteensä	104 000	2 100	106 100	124 098,05	-17 998,05	
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	643 450		643 450	607 459,83	35 990,17	94,4 %
Palvelujen ostot	308 100	23 000	331 100	253 382,99	77 717,01	76,5 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	18 520	5 000	23 520	16 494,95	7 025,05	70,1 %
Avustukset	79 000	-12 000	67 000	62 500,00	4 500,00	93,3 %
Vuokramenot	4 600		4 600	1 691,96	2 908,04	36,8 %
Muut menot	15 000		15 000	18 036,79	-3 036,79	120,2 %
menot yhteensä	1 068 670	16 000	1 084 670	959 566,52	125 103,48	88,5 %
TOIMINTAKATE (netto)	-964 670	-13 900	-978 570	-835 468,47	-143 101,53	85,4 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	320 540		320 540	291 745,10	28 794,90	91,0 %
Menot	106 500		106 500	97 885,71	8 614,29	91,9 %
KOKONNAISTULOT	424 540	2 100	426 640	415 843,15	10 796,85	97,5 %
KOKONAISMENOT	1 175 170	16 000	1 191 170	1 057 452,23	133 717,77	88,8 %
NETTO KUSTANNUS	-750 630	-13 900	-764 530	-641 609,08	-122 920,92	83,9 %
Vakituisen henkilöstö	6,22	0,00	6,22	6,22	0,00	

Sisäiset palvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu puhelinvaihteesta, kopioinnista ja tietohallintopalveluista aiheutuvista menoista. Puhelinvaihtepalvelu on kevästä 2006 alkaen toteutettu seudullisena ratkaisuna. Kuhmoisten kunnan puhelinvälitys hoidetaan Jämsän kaupungin toimesta. Kuhmoisten kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Jämsän kaupungin kanssa tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen osalta.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tietohallinto-, tietoliikenne , kopiointi- ja puhelinvaihtepalvelujen tuottaminen kunnan eri toimialoille.

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Palvelutuotannon sujuvuus ja virheettömyys erityisesti tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen osalta	Käyttäjäpalautteen määrä	Sujuva ja virheetön palvelutuotanto	Osittain toteutunut
Lähitukipalvelujen saatavuuden edistäminen	Lähipalvelupyyntöihin vastaaminen	Kaikkiin lähipalvelupyyntöihin vastataan enintään vuorokauden sisällä pyynnön lähettämisestä	Osittain toteutunut

Perustelut: Tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sujuvuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa. Lähipalvelujen osuus em. palveluissa on merkittävä. Tietohallinto- ja tietoliikennepalvelu on ollut pääsääntöisesti sujuvaa ja virheetöntä. Vuonna 2012 Kuhmoisten kunnassa tehtiin päätös sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotosta vuoden 2013 alusta lukien. Järjestelmän lähitukipalvelu tuotetaan kunnan omana toimintana järjestelmän pääkäyttäjiksi nimettyjen henkilöiden toimesta.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1302 Sisäiset palvelut	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	300		300	27,64	272,36	9,2 %
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	300	0	300	27,64	272,36	9,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot				2 101,83	-2 101,83	
Palvelujen ostot	126 550	-10 000	116 550	99 441,91	17 108,09	85,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	2 200		2 200	2 609,98	-409,98	118,6 %
Avustukset						
Vuokramenot	8 300		8 300	1 350,43	6 949,57	16,3 %
Muut menot	550		550	459,50	90,50	83,5 %
menot yhteensä	137 600	-10 000	127 600	105 963,65	21 636,35	83,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-137 300	10 000	-127 300	-105 936,01	-21 363,99	83,2 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	140 850		140 850	109 021,85	31 828,15	77,4 %
Menot	3 550		3 550	3 085,84	464,16	86,9 %
KOKONNAISTULOT	141 150	0	141 150	109 049,49	32 100,51	77,3 %
KOKONAISMENOT	141 150	-10 000	131 150	109 049,49	22 100,51	83,1 %
NETTO KUSTANNUS	0	10 000	10 000	0,00	10 000,00	0,0 %
Vakituinen henkilöstö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne.

Kuhmoisten kunnan elinkeinotoimen tehtäviä hoitaa kunnan kehittämisasiamies. Kehittämisasiamies toimii omalta osaltaan kunnan elinkeinoelämän kehittäjänä. Hän neuvoo yrityksiä sekä yrittäjiksi aikovia ja ryhtyviä henkilöitä, välittää heille tietoa koulutuksista, saatavilla olevista yrityspalveluista ja edistää matkailuun liittyvää näkyvyyttä sekä kehittää yritysten ja kunnan välistä yhteistyötä ja yhteismarkkinointia. Kehittämisasiamies on mukana elinkeinotoimea kehittämissä hankkeissa.

Kirjastossa sijaitsevassa matkailu- ja kuntainfopisteessä kiireisin kausi oli kesälomakausi, mutta asiakkaita palveltiin puhelimitse, sähköpostein ja kirjastossa enenevässä määrässä myös talvikuukausina. Palvelua annettiin yhä useammin myös englannin ja saksan kielillä. Talvisin Sirpa-Marja Nieminen-Köyrylä, matkailu-neuvoja, kokosi ja päivitti lähialueiden kesätapahtumia ja vei järjestöjen tapahtumia kunnan kotisivuille. Kirjastossa sijaitsevaa matkailu- ja kuntainfopistettä täydensi myös Kuhmoisten torin laidalla sijaitseva kunnan kesäinfopiste, ”Tietokota”.

Laki kuntien maaseutuhallinnon järjestämisestä tuli voimaan 1.4.2010. Tämän johdosta Kuhmoisten kunnassa hyväksyttiin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamissopimus Jämsän, Keuruun, Multian, Mänttä-Vilppulan, Petäjäveden, Ruoveden ja Virtojen kanssa 30.5.2011. Kunnat muodostavat 1.1.2013 alkaen Keuruun hallinnoiman yhteistoiminta-alueen ja alueen maaseutuelinkeinoviranomaiset siirtyivät 1.1.2013 Keuruun kaupungin työntekijöiksi ja Keuruun kaupunki vastaa maaseutuhallinnon palveluista 1.1.2013 alkaen koko yhteistyöalueella.

Keuruu on allekirjoittanut ns. maksajavirastosopimuksen Maaseutuviraston kanssa. Sopimuksessa on määriteltä mm. tehtävien eriyttäminen. Yhteistoiminta-alueelle on laadittu kuntien hyväksymä toimintasuunnitelma.

Kuhmoisten kunnassa Kuhmoisten ja Padasjoen yhteinen ympäristösihteerin virka muutettiin Kuhmoisten kunnan ympäristösihteerin viraksi ja maaseutusihteerin virka lakkautettiin. Keuruun kaupungin kanssa neuvoteltiin yhteistyösopimusta, jolla Keuruun kaupunki ostaa maaseutuhallinnon tehtäviin 60 % ympäristösihteerin työajasta. Maaseutusihteerin jatkaa ympäristösihteerinä Kuhmoisten kunnan työntekijänä 1.1.2013.

Koko yhteistyöalueella on 10 viranhaltijaa ja maatiloja on n. 1.150 kpl. Maaseutuhallinnon palvelut ovat ns. lähipalveluita ja jokaisessa kunnassa on koko- tai osa-aikaisesti avoinna oleva toimipiste.

Kuhmoisten kunnassa on voimassa oleva metsäsuunnitelma. Metsäsuunnitelman suositusten perusteella myydään vuosittain metsäomaisuutta n. 300.000 eurolla ja toteutetaan suunnitelman mukaiset metsänhoidolliset toimenpiteet.

Kunnan tarjoaman joukkoliikennepalvelujen tehtävänä on tarjota asiointimahdollisuuksia kunnan asukkaille kuntakeskukseen. Kunnan alueella ei ole toimivaa julkista joukkoliikennettä. Kuntalaisille onkin järjestetty asiointimahdollisuus kirkonkylän taajaman ulkopuolelta kunnan järjestämänä palveluna yhteistyössä taksiryttäjien kanssa. Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota kunnan haja-asutusalueella asuville kuntalaisille mahdollisuus kerran viikossa asioida kuntakeskuksessa.

Palvelusuunnitelman kuvaus: Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen sujuvasti ja virheettömästi.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan tunnettavuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen	Kunnan näkyvyys kuntarajojen ulkopuolella, kotisivujen kautta tapahtuva markkinointi	Tontti- ja toimitilojen kysynnän kasvu aikaisempaan vuoteen 2011 verrattuna	Toteutunut

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan palveluihin liittyvän markkinoinnin edistäminen	Kunnan näkyvyys kuntarajojen ulkopuolella, kotisivujen kautta tapahtuva markkinointi	Markkinointitoimenpiteiden säännönmukaisuus näkyvyyden edistämiseksi	Toteutunut
Toimiva yritysneuvonta	Asiakaspalaute	Asiakastyytyväisyyden kasvattaminen aikaisempaan vuoteen 2011 verrattuna	Toteutunut
Maaseutuhallinnon sähköisen asiointin suosion kasvattaminen	Sähköisen asiointi	Vähintään 50 % viljelijöistä ottaa käyttöön maaseutuhallinnon sähköisen asiointin	Ei toteutunut. Sähköisen asiointin otti käyttöön 37,5 % viljelijöistä

Perustelut: Toimivat ja asiakaslähtöiset yrityspalvelut ovat tärkeä tekijä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaamisessa. Oikein suunnattu markkinointi lisää kunnan tunnettavuutta ja vetovoimaisuutta. Onnistunut markkinointi lisää kunnan kiinnostavuutta mm. matkailijoiden keskuudessa. Tontti- ja toimitilojen kysyntä kertoo omalta osaltaan kunnan alueella oleviin palveluihin liittyvästä onnistuneesta markkinoinnista. Toimivilla ja sisällöltään ajantasaisilla kunnan kotisivuilla on myös tärkeä merkitys kunnan alueella olevien palvelujen tunnettavuuden edistämässä. Maaseutuhallinnon palveluissa sähköisen asiointin suosion kasvaminen lisää palvelutehokkuutta.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1303 Elinkeinoelämän edistäminen	talousarvio	muutokset	muutosten jälkeen	v. 2012		%
	€	€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	303 000		303 000	240 741,84	62 258,16	79,5 %
Maksutulot			0			
Tuet ja avustukset			0			
Vuokratulot	3 500		3 500	3 264,59	235,41	93,3 %
Muut tulot	18 000	44 500	62 500	62 237,81	262,19	99,6 %
tulot yhteensä	324 500	44 500	369 000	306 244,24	62 755,76	83,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	125 660		125 660	132 718,58	-7 058,58	105,6 %
Palvelujen ostot	132 800	-40 000	92 800	84 493,78	8 306,22	91,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	4 970		4 970	8 645,91	-3 675,91	174,0 %
Avustukset	8 900		8 900	500,00	8 400,00	5,6 %
Vuokramenot			0	200,00	-200,00	
Muut menot	10 000		10 000	9 932,84	67,16	99,3 %
menot yhteensä	282 330	-40 000	242 330	236 491,11	5 838,89	97,6 %
TOIMINTAKATE (netto)	42 170	84 500	126 670	69 753,13	56 916,87	55,1 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	20 320		20 320	22 838,72	-2 518,72	
KOKONNAISTULOT	324 500	44 500	369 000	306 244,24	62 755,76	83,0 %
KOKONAISMENOT	302 650	-40 000	262 650	259 329,83	3 320,17	98,7 %
NETTO KUSTANNUS	21 850	84 500	106 350	46 914,41	59 435,59	44,1 %
Vakituisen henkilöstö	2,25	0,00	2,25	2,25	0,00	

Terveystenhoito ja sosiaalityö, oma toiminta (ei Jämsän ostopalveluja)

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu valtiolta tuleva elatustuen palautus sekä toimeentulotuen valtionosuus. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen siirtynyt henkilöstöä koskevat eläkemenoperusteiset- ja varhemaksut.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1307 Sosiaali- ja terveys/omatoiminta	talousarvio	muutokset	muutosten jälkeen	v. 2012		%
	€	€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	120 000		120 000	149 085,39	-29 085,39	124,2 %
Vuokratulot						
Muut tulot	4 000		4 000	3 231,00	769,00	
tulot yhteensä	124 000	0	124 000	152 316,39	-28 316,39	122,8 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	290 000		290 000	284 957,39	5 042,61	98,3 %
Palvelujen ostot						
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Avustukset		4 500	4 500	4 468,46	31,54	99,3 %
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	290 000	4 500	294 500	289 425,85	5 074,15	98,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-166 000	-4 500	-170 500	-137 109,46	-33 390,54	80,4 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot						
KOKONNAISTULOT	124 000	0	124 000	152 316,39	-28 316,39	122,8 %
KOKONAISMENOT	290 000	4 500	294 500	289 425,85	5 074,15	98,3 %
NETTO KUSTANNUS	-166 000	-4 500	-170 500	-137 109,46	-33 390,54	80,4 %
Vakituinen henkilöstö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Terveystoimen ja sosiaalitoimen, ostopalvelut Jämsä ja Keuruu

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on tuottaa ja järjestää kuntalaisille tarpeelliset, oikein mitoitettut ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut. Palveluilla tuetaan kuntalaisten elämäntaitojen hallintaa ja mahdollisuutta turvalliseen ja mielekkääseen elämään kaikissa elämäntilanteissa.

Kuhmoisten kunta muodostaa yhdessä Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla ja järjestämisvastuuta toteutetaan tilaaja-tuottaja -mallin mukaisella toiminnalla. Yhteistoimintatehtäviin kuuluvat kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnille kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisten ja muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu ja tuottaminen.

Tehtäviä ovat:

1. Kunnille kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaistehtävät
2. Väestölle järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut, jotka ovat:
sosiaali- ja terveystoimen hallinto, vastaanottopalvelut, aikuisten psykososiaaliset palvelut, perhepalvelut, suun terveydenhuollon palvelut, hoito- ja hoivapalvelut, vammaispalvelut, toimeentulotuki ja sosiaalitoimen lainsäädäntöön liittyvä työllisyys, kuntoutuspalvelut ja perusterveydenhuolto ja siihen liittyvä erikoissairaanhoito.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan erikoissairaanhoidon vastuullinen järjestäjä vuonna 2012 on ollut Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Vuonna 2012 yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta on hoitanut Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan puolesta sopimusohjausneuvottelut ja muun tarvittavan sopimisen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa kuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Muilta erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen tuottajilta yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta on tilannut palvelut sopimuskuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2013 alusta erikoissairaanhoidon vastuullisena järjestäjänä toimii Pirkanmaan sairaanhoitopiiri.

Vuonna 2012 Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta neuvottelivat yhdessä Mänttä-Vilppulan kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen laajenemisesta. Uuden Jämsän kaupungin, Kuhmoisten kunnan ja Mänttä-Vilppulan kaupungin muodostaman yhteistoiminta-alueen oli tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2013 alusta. Yhteistoimintasopimusta ei kuitenkaan hyväksytty Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuustossa, joten yhteistoiminta Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin välillä jatkuu päivitetyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti myös vuonna 2013.

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Kuhmoisten kunnanhallituksen alaisena toimii Kuhmoisten kunnan perusturvajaos, jonka tehtävänä on toimia valmistelijana niissä sosiaali- ja terveystoimen alaan liittyvissä asioissa, jotka tulevat kunnanhallituksen käsiteltäviin. Perusturvajaos kokoontui vuonna 2012 yhteensä 9 kertaa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin muodostamalla yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja kaikkien seutukunnan alueen asukkaiden saatavilla olevat laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on tilinpäätöskirjan liitteenä 4.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
1308 Sosiaali- ja terveys/ ostopalvelut	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		
Jämsä ja Keuruu	€	€	€			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot						
Palvelujen ostot	9 322 850		9 322 850	9 640 024,69	-317 174,69	103,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat			0	172,36	-172,36	
Avustukset	5 000		5 000	2 275,60	2 724,40	45,5 %
Vuokramenot						
Muut menot			0	750,77	-750,77	
menot yhteensä	9 327 850	0	9 327 850	9 643 223,42	-315 373,42	103,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-9 327 850	0	-9 327 850	-9 643 223,42	315 373,42	103,4 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot						
KOKONNAISTULOT	0	0	0	0,00	0,00	
KOKONAISMENOT	9 327 850	0	9 327 850	9 643 223,42	-315 373,42	103,4 %
NETTO KUSTANNUS	-9 327 850	0	-9 327 850	-9 643 223,42	315 373,42	103,4 %
Vakituinen henkilöstö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Sosiaali- ja terveystoimi / Toteutuneet ostopalvelut			
	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
	€	€	€
Hallinto	0	48 663	-48 663
Psykososiaaliset ja perheiden palvelut	1 042 860	1 015 702	27 158
Vammais- ja kuntoutuspalvelut	925 100	1 102 048	-176 948
Vanhusten palvelut	3 974 120	3 767 664	206 456
Terveystuella vastaanottopalvelut	1 090 300	1 316 638	-226 338
Erikoissairaanhoido	2 237 020	2 329 370	-92 350
Ympäristöterveydenhuolto (Keuruu)	53 450	59 939	-6 489
yhteensä	9 322 850	9 640 025	-317 175

YLEISHALLINTO YHTEENSÄ

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
YLEISHALLINTO	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		
YHTEENSÄ	€	€	€			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	309 500	4 000	313 500	251 192,68	62 307,32	80,1 %
Maksutulot	0	2 100	2 100	4 200,00	-2 100,00	200,0 %
Tuet ja avustukset	222 000	0	222 000	255 129,15	-33 129,15	114,9 %
Vuokratulot	3 500	0	3 500	3 264,59	235,41	93,3 %
Muut tulot	22 000	44 500	66 500	77 123,10	-10 623,10	116,0 %
tulot yhteensä	557 000	50 600	607 600	590 909,52	16 690,48	97,3 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	1 070 830	4 000	1 074 830	1 040 290,60	34 539,40	96,8 %
Palvelujen ostot	9 901 900	-27 000	9 874 900	10 089 752,32	-214 852,32	102,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	25 910	5 000	30 910	28 167,04	2 742,96	91,1 %
Avustukset	92 900	-7 500	85 400	69 744,06	15 655,94	81,7 %
Vuokramenot	12 900	0	12 900	3 242,39	9 657,61	25,1 %
Muut menot	25 550	0	25 550	29 179,90	-3 629,90	114,2 %
menot yhteensä	11 129 990	-25 500	11 104 490	11 260 376,31	-155 886,31	101,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-10 572 990	76 100	-10 496 890	-10 669 466,79	172 576,79	101,6 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	461 390	0	461 390	400 766,95	60 623,05	
Menot	130 940	0	130 940	124 394,98	6 545,02	
KOKONNAISTULOT	1 018 390	50 600	1 068 990	991 676,47	77 313,53	92,8 %
KOKONAISMENOT	11 260 930	-25 500	11 235 430	11 384 771,29	-149 341,29	101,3 %
NETTO KUSTANNUS	-10 242 540	76 100	-10 166 440	-10 393 094,82	226 654,82	102,2 %
Vakituinen henkilöstö	8,49	0,00	8,49	8,49	0,00	

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen hallinto

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kuhmoisten kunnan sivistystoimi edistää kuntalaisten osaamista, elinikäistä oppimista ja henkistä hyvinvointia, tukee yksilön kehitystä yhteistyökykyiseksi ja vastuulliseksi kansalaiseksi sekä lisää asukkaiden viihtyvyyttä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on tuottaa sivistystoimen ydintoimintoja tukevia hallinnollisia ja taloudellisia palveluita. Palveluilla tuetaan varhaiskasvatus- ja koulutustarpeita sekä tarjotaan kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuoriso- sekä ravitsemuspalveluja.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Perusopetuksen laatukriteerit	Perusopetuksen laatukortit	75%	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Perusopetuksen laatukriteerit	Perusopetuksen laatukortit	75%	Toteutunut

Perustelut: Laatukriteereillä arvioidaan opetuksen laatua ja tunnistetaan opetuksen laadussa havaitut kehittämistarpeet sekä kohdistetaan koulukohtaista perusopetuksen kehittämistoimintaa. Perusopetuksen laatua mitataan ns. laatukorteilla, jotka pyritään saamaan 75%:sti käyttöön vuoden 2012 aikana.

Toiminta vuoden 2012 aikana

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä oli tuottaa sivistystoimen ydintoimintoja tukevia hallinnollisia ja taloudellisia palveluita. Palveluilla tuettiin varhaiskasvatus- ja koulutustarpeita sekä tarjottiin kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuoriso- sekä ravitsemuspalveluja.

Sivistyslautakunta kokoontui seitsemän kertaa; niissä käsiteltiin 62 asiaa. Kokoukset pidettiin yhtä lukuun ottamatta Kuntalassa. Seuraavassa on listattu keskeiset asiakokonaisuudet, joihin lautakunta paneutui toimintavuoden aikana: elokuva-laitteiden digitointi, Etelä-Päijänteen verkostolukion lausunto, Kauppmuseon esineistö, Keski-Suomen kirjastoyhteistyön tiivistäminen, Keski-Suomen lukiohanke, lukion opetuksen toteuttaminen, nuorisovaltuutetun nimeäminen, perhepäivähoidon kustannuskorvaus, perusopetuksen laatukortit, päivähoitojen ohjaajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen, Riihigallerian kesänäyttely, ruokapalvelujen ateriakuljetukset, sivistystoimen talousarvio ja käyttösuunnitelma, sponsorointisopimus, yhtenäiskoulun luku- vuosisuunnitelma.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4000 Sivistystoimen hallinto	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset		3 000	3 000	3 000,00	0,00	100,0 %
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	3 000	3 000	3 000,00	0,00	100,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	103 090		103 090	97 655,50	5 434,50	94,7 %
Palvelujen ostot	9 650		9 650	7 444,08	2 205,92	77,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 070		1 070	1 205,95	-135,95	112,7 %
Avustukset						
Vuokramenot	600		600		600,00	0,0 %
Muut menot	200		200	45,00	155,00	22,5 %
menot yhteensä	114 610	0	114 610	106 350,53	8 259,47	92,8 %
TOIMINTAKATE (netto)	-114 610	3 000	-111 610	-103 350,53	-8 259,47	92,6 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	17 970		17 970	14 642,75	3 327,25	81,5 %
KOKONNAISTULOT	0	3 000	3 000	3 000,00	0,00	100,0 %
KOKONAISMENOT	132 580	0	132 580	120 993,28	11 586,72	91,3 %
NETTO KUSTANNUS	-132 580	3 000	-129 580	-117 993,28	-11 586,72	91,1 %
Vakituisen henkilöstö	1,76	0,00	1,76	1,76	0,00	

Suoritteet

Sivistystoimen hallinto		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	51	50

Lasten päivähoito

Vastuuhenkilö: Päivähoidon ohjaaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Lapsella on äitiys- ja vanhempainlomakauden jälkeen subjektiivinen oikeus päivähoitopalveluun. Hoitopaikka tarjotaan perhepäivähoidossa tai ryhmäperhepäiväkodista. Tulosalueeseen sisältyy myös kansaneläkelaitoksen kautta maksettava lasten kotihoidontuki ja kuntalisä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Päivähoitopaikkojen riittävyys	Kaikille hakeneille päivähoito lain määrittelemässä ajassa	4kk/2vko tai aikaisemmin	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Päivähoitopaikkojen riittävyys	Kaikille hakeneille päivähoitopaikka lain määrittelemässä ajassa	4kk/2vko	Toteutunut
Vuorohoidon järjestäminen	Kaikille tarvitseville vuorohoidon linjaukset huomioon ottaen		Toteutunut
Suunnitelmallisuuden ja informaation kehittäminen	Ryhmäperhepäivähoidon viikko-ohjelma, kirjeet, nettisivut, asiakaskysely, vanhempainilta	Viikko-ohjelma joka viikko kotiin.	Toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Henkilökunnan kouluttaminen ja jaksaminen	Koulutustarpeen mukaan	Koulutus vähintään kerran vuodessa	Toteutunut kaksi koulutusta/vuosi
Hoitajien illat	Kerran kuukaudessa	11 kertaa/vuosi	Toteutunut
Kotikäynnit	Joka viikko	Joka toinen viikko/hoitaja	Toteutunut 90%
Virkistytymisillat	Yhteinen ohjelma	2 kertaa/syys 2 kertaa/kevät	Toteutunut

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Varahoitopaikkojen järjestäminen	Varahoitopaikkojen riittävyys	Yksi varahoitaja tasoitamisviikkojen järjestelmä	Toteutunut 80%

Toiminta vuoden 2012 aikana

Päivähoidossa oli yhteensä 38 lasta (31.12.2012), joista kokopäivähoidossa 20 lasta ja osapäivähoidossa 18 lasta. Näistä kolmelle lapselle ostettiin kokopäivähoitopaikat Jämsästä. Vuorohoito järjestettiin ryhmäperhepäiväkodissa, jossa vuorohoitoa tarjottiin yhteensä 9 lapselle. Lasten kotihoidon kuntalisää maksettiin seitsemälletoista perheelle.

Päivähoidossa työskenteli 10 perhepäivähoitajaa ja yksi henkilökohtainen avustaja. Heistä neljä toimi hoitajana omassa kodissaan ja seitsemän ryhmäperhepäiväkodissa. Elokuusta alkaen päivähoidon ohjaaja teki kotikäyntejä jokaisen perhepäivähoitajan luona joka toinen viikko. Työvuorojen suunnittelussa käytettiin työaikaseurantaohjelmaa. Perhepäivähoitajien kanssa ja yksityisen perhepäivähoitajan kanssa tehtiin omavalvontasuunnitelma.

Yhteisiä hoitajien iltoja pidettiin säännöllisesti noin kerran kuukaudessa. Lisäksi vietettiin yhteinen virkistytymisilta ja osallistuttiin TYKY-päivään. Keväällä järjestettiin sapere-koulutus työntekijöille ja syksyllä lääkeshoidon koulutus sekä pidettiin vanhempainilta ja sapere-info vanhemmille. Kaksi työntekijää osallistui sapere-koordinaattorien koulutukseen viitenä päivänä vuoden aikana.

Perhepäivähoitajille neuvoteltiin paikallinen sopimus ja Yhteisesti sovittavat asiat -asiakirja. Ryhmäperhepäivähoitajille ja perhepäivähoitajille otettiin käyttöön työn vaatavuuden arviointikriteerit kauden alusta alkaen (1.8.2012).

Päivähoidon lapsille järjestettyä ohjelmaa olivat mm. isovanhempien ja kummien päivä, äitienpäivän vastaanotto, isänpäivän vastaanotto, kasvimaan tekeminen ym. sapere-toiminta ja linnanjuhlat. Päivähoidon lapset osallistuivat myös valtakunnalliseen Varpaat vauhtiin -ohjelmaan ja päivähoitovalokuvaukseen ja lisäksi seurakunnan järjestämiin tapahtumiin ja retkiin, aamunavauksiin sekä kirjaston satutuokioihin. Päivähoidon ajankohtaisista asioista ilmoitettiin kirjeitse, verkkosivulla, viikko-ohjelmassa sekä henkilökunnan välityksellä. Vuoden aikana toteutettiin kaksi asiakastytytyväisyyskyselyä.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa ennen ja jälkeen koulupäivän. Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan kasvuympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Suunnitelmallisuuden ja informaation kehittäminen	Kuukausitiedote suunnitelma teemoista lukuvuodelle palautekysely	Kuukausittain toimintasuunnitelma koko lukuvuodeksi kolme kertaa lukuvuodessa	Toteutunut
Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Aamupäivätoiminnan järjestäminen	Kaikille halukkaille	100%	Toteutunut
Henkilökunnan kouluttaminen ja jaksamisen tukeminen	Kerhokoulutusta, iltapäivätoiminnan laatuun liittyvää koulutusta	Koulutus vähintään kerran vuodessa, virkistymisen yhdessä Kirkonkylän koulun ja kunnan henkilökunnan kanssa	Toteutunut

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Aluetoiminnan kehittäminen	Koulutukset ja tapaamiset alueittain	Osallistuminen alue-tapaamisiin vähintään kaksi kertaa vuodessa	Toteutunut
Huolehtiminen ympäristöstä (kunnan ympäristöasiat)	Monipuolista toimintaa eri vastuuhenkilöiden vetämänä	Eri päivinä erilaista ohjelmaa, kuitenkin vapaata leikkiä unohtamatta	Toteutunut

Toiminta vuoden 2012 aikana

Iltapäivätoimintaan osallistui keväällä 2012 19 lasta ja syksyllä 2012 16 lasta. Järjestämispaikka oli Nuorisotalo. Elokuusta alkaen aamupäivätoiminta järjestettiin ryhmäperhepäiväkodin tiloissa, ja sitä on tarjottu kolmelle lapselle.

Toiminnassa kiinnitettiin huomiota lasten ikätason mukaiseen, kasvua ja kehitystä tukeva leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Jokaisella lapsella on ollut mahdollisuus leikkiä, piirtää tai tehdä monistettuja tehtäviä ja piirroksia, pelailla lautapelejä, muovilla, askarrella, lukea kirjoja. Lapsia myös ohjattiin tarkoituksenmukaiseen ateriarymiin sekä hyviin ruokavalintoihin kiireettömässä ympäristössä tarjoamalla maittava välipala.

Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Sään salliessa joka päivä ulkoiltiin, pelattiin palloa, ulkoleikkejä tai hiekkaleikkejä. Läksyjen tekoon oli myös mahdollisuus. Keski-
viikkoisin toimi kokkikerho nuoriso-ohjaaja Satu Aleniuksen johdolla.

Osa henkilökunnasta osallistui sapere- ja lääkehoidon koulutukseen ja virkistätymispäivään. Ajankohtaisista asioista ilmoitettiin kirjeitse, henkilökohtaisesti ja verkkosivujen välityksellä. Vanhemmille tehtiin kaksi kyselyä.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4100 Lasten päivähoito	talousarvio	muutokset	muutosten	v. 2012		
	€	€	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot				910,00	-910,00	
Maksutulot	41 500		41 500	41 792,52	-292,52	100,7 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot				100,00	-100,00	
tulot yhteensä	41 500	0	41 500	42 802,52	-1 302,52	103,1 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	471 600	-6 200	465 400	427 385,34	38 014,66	91,8 %
Palvelujen ostot	45 820		45 820	43 536,54	2 283,46	95,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	10 750		10 750	7 418,89	3 331,11	69,0 %
Avustukset	155 000		155 000	150 851,99	4 148,01	97,3 %
Vuokramenot	200		200		200,00	0,0 %
Muut menot	400		400	1 251,15	-851,15	312,8 %
menot yhteensä	683 770	-6 200	677 570	630 443,91	47 126,09	93,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-642 270	6 200	-636 070	-587 641,39	-48 428,61	92,4 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	58 860		58 860	69 809,48	-10 949,48	118,6 %
KOKONNAISTULOT	41 500	0	41 500	42 802,52	-1 302,52	103,1 %
KOKONAISMENOT	742 630	-6 200	736 430	700 253,39	36 176,61	95,1 %
NETTO KUSTANNUS	-701 130	6 200	-694 930	-657 450,87	-37 479,13	94,6 %
Vakituinen henkilöstö	8,82	0,00	8,82	9,01	-0,19	

Suoritteet

Lasten päivähoito		
	TP2011	TP2012
läsnäolopäivät	6.863	6280
lapsia hoidossa 31.12.	39	38
siitä kokopäivähoidossa	35	20
ja osapäivähoidossa	4	18
ikäjakauma 31.12.	34	38
0-2 -vuotiaita	12	2
3-7 -vuotiaita	27	36
iltapäivätoimintaan osallistujat	15,0	16,0
menot/asukas	263	286

Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus: Kirkonkylän ja Kaukolan koulut

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa.

Perusopetuksen mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Perusopetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisten kokoisissa opetusryhmissä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Laadukas perusopetus	Henkilökunnalla on työ- hönsä pätevyys	100 %	Toteutunut 85%
	Riittävä opetustuntimäärä	505 opetustuntia viikossa	
Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Multiprimus, Kurre ja Wilma- ohjelmien käyttö sujuvaksi	Vanhempainillan koulu- tus, henkilökunnan koulu- tus Wilmaan ja Kurreen	Ohjelmien parissa olevat käyttävät ohjelmia suju- vasti	Toteutunut
Opetusvälineistön käyttö- koulutus	Älytaulujen ja tietoko- neohjelmien käyttökoulu- tus	Henkilökunta osaa käyt- tää uutta opetusteknolo- giaa	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Laadukas perusopetus	Henkilökunnalla on työhönsä pätevyys	100 %	Toteutunut 85%
	Riittävä opetustuntimäärä	505 opetustuntia viikossa	Toteutunut
Joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittäminen	KELPO-projekti III , aika- taulu valmistuu syyslo- maan mennessä	Kehittämistyö valmistuu vuoden 2012 loppuun mennessä	Valmistunut
Kiva	Kivan käytänteet koulun arkeen, kivatimi toimii tarvittaessa	Toimii opetuksessa luokil- la 1, 4,7	Toimii
Kerhotoiminta	Kerhotoiminnan kehittä- minen	Vähintään 5 kerhoa pe- rusopetuksessa toimin- nassa syksystä -11	6 kerhoa toiminnassa

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Työkykyinen ja motivoitu- nut henkilökunta	Täydennyskoulutus 1pvä/lukuvuosi	60% henkilökunnasta osallistuu	Toteutunut
	Työnohjaustoiminta 6 t	Yksilö-/ ryhmäohjausta	Toteutunut
	Kehityskeskustelut	Koko henkilökunta /syyskuu	Toteutunut
	Tykytoimintaa ½/1 vesoa	Työviihtyvyyden ylläpitä- minen	Toteutunut
ATK-välineistön hankki- minen	Jokaisessa opetusluo- kassa 1-2 tietokonetta, tykki ja dokumenttikame- ra, tietokoneitten ajan- tasaistaminen	Luokissa toimiva koko- naisuus opetusteknologi- aa	Toteutunut
Opetusvälineistön käyttö- koulutus	Älytaulujen ja tietoko- neohjelmien käyttökoulu- tus	Henkilökunta osaa käyt- tää uutta opetusteknolo- giaa	Toteutunut
Multiprimus, Kurre ja Wilma- ohjelmien käyttö sujuvaksi	Vanhempainillan koulu- tus, henkilökunnan koulu- tus Wilmaan ja Kurreen	Ohjelmien parissa olevat käyttävät ohjelmia suju- vasti	Toteutunut

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Teknisen työn tilan ja ko- neitten parantaminen me- tallitöiden osalta	Toimivat ja turvalliset laitteet.	Turvalliset laitteet ope- tuksessa	Toteutunut, ilmastoinnin parannus elektroniikka- työpisteessä kevät -13

Toiminta vuoden 2012 aikana

Yhtenäiskoulu aloitti toimintansa 1.8.2012. Siihen kuuluvat esi- ja perusopetus sekä lukio.

Vuoden 2012 tavoitteet oppilaiden ja henkilökunnan osalta toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Syyslukukauden alussa oppilaita oli perusopetuksessa 150 ja esiopetuksessa 18. Yhteensä oppilaita oli 168. Kaikki 9. luokan oppilaat saivat päättötodistuksen.

Kouluvuoden tavoitteena olivat yhtenäiskoulun kehittäminen ja hyvän käytöksen vaaliminen. Henkilökunnalle järjestettiin suunnittelu- ja koulutuspäiviä arjen käytänteiden yhtenäistämiseksi. Koulun sisäistä tiedonvälitystä sekä kodin ja koulun yhteistyötä kehitettiin käyttämällä WILMA-ohjelmaa. Koulun tiedotetta kehitettiin yhteystietojen ja informaation osalta, kotisivuja parannettiin kunnan sivuilla. Kokouskäytäntöjä sekä arviointi- ja rangaistuskäytäntöjä yhtenäistettiin. Ala- ja yläkoulun oppilashuoltoryhmät kokoontuivat kuukausittain. Oppilashuollon suunnitelmat päivitettiin. KiVa- ja KELPO-projektia jatkettiin.

Henkilökunnan koulutuksessa keskityttiin TVT-taitojen kohentamiseen, oppilashuollon koulutuksiin sekä aineenhallintaan. Keväällä matkustettiin koulutus- ja virkistys-vesona Jämsään.

Laadukasta perusopetusta annettiin yhteistyössä seurakunnan, nuorisotoimen, kirjaston, palo- ja pelastustoimen sekä erilaisten yhteisöjen kanssa. Johtokunta otti tehtäväkseen kodin ja koulun yhteistyön kehittämisen. Yhteistyö kotien ja koulun välillä toteutui perinteisten vanhempainiltojen ja kolmikantakeskustelujen merkeissä.

Keväällä järjestettiin ystävänpäivän ilmat, pöytänukketeatteria, Unicef-luento, trubaduurin konsertti, musiikkiopiston esittäytyminen, Noppa-päihdevalistusta, Päijänneristeily 3.–6.-luokilla, juhlallinen todistuksen jakotilaisuus alakoululla sekä yläkoululla ja lukiolla kevätkuuhla. Syksyllä yhtenäiskoulu aloitettiin yhteisellä joulunpalveluksella, yhteistä itsenäisyysjuhlaa vietettiin luokilla 5.–III sekä juhlittiin koko koulun – luokka-asteet esikoulusta lukioon – yhteinen joulujuhla.

Luokkien välistä yhteistyötä jatkettiin. Yläkoulun tukioppilaat järjestivät välituntiaktiviteetteja alakoululaisille sekä teemoittain tekemistä yläkoulun oppilaille. Koulutyön lomassa koululla otettiin vastaan vierailijoita oppitunneille.

Varsinaisen luokkatyön lisäksi koulun toiminnan monipuolisuutta perusopetuksen lisänä kuvaa koulukeskustuksen kalenteriin kuuluneet tapahtumat: pelastusharjoitus, penkinpainajaiset, vanhojen tanssit, talviliikuntapäivä, valokuvaus, 1.–2.-luokkien vierailu Isojärven kansallispuistossa, 3.–4.-luokkien retki Ähtäriin, 6.-luokkalaisten leirikoulu, 9. luokkien leirikoulu. Vuoden 2012 aikana oppilaille järjestettiin myös uimahalli-, luokka-, opinto-, luonto- ja teatteriretkiä. Oppilaat osallistuivat TAITAJA-kilpailuun. Perusopetuksessa oli kestävään kehitykseen liittyviä tietoisuuksia, kierrätyskoulutusta sekä alakoululla taidekasvatukseen liittyvää MINÄ OSAAN ympäristötaidekoulutusta.

Kerhotoimintaa kehitettiin valtiolta saadun avustuksen turvin: kaksi liikuntakerhoa yhdessä seurakunnan kanssa, lennokki-, elektroniikka- ja taidekerho.

Koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelma päivitettiin marraskuussa 2012. Suunnitelmasta on laadittu kansio, joka sisältää pelastussuunnitelman lisäksi kriisisuunnitelmien malleja ja toimintaohjeita, tietoa työsuojelusta ja työterveyshuollosta, aineistoa turvallisuusopetukseen ja tärkeitä yhteystietoja.

Oppilaskuljetukset: Peruskoulun oppilaille on järjestetty maksuton kuljetus perusopetuslain säännösten ja sivistyslautakunnan hyväksymän kuljetussäännön (7.6.2011) mukaisesti. Kaikille esiopetuksessa oleville järjestettiin maksuton kuljetus, kun koulumatka oli pitempi kuin puoli kilometriä. Kuljetusoppilaita oli vuoden aikana keskimäärin 85,5. Heistä esiopetuksen oppilaita oli 12,0.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4200 Esi- ja perusopetus	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		%
	€	€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot			0	998,13	-998,13	
Maksutulot	500		500	1 597,96	-1 097,96	319,6 %
Tuet ja avustukset		21 500	21 500	19 480,00	2 020,00	90,6 %
Vuokratulot			0	30,00	-30,00	
Muut tulot			0			
tulot yhteensä	500	21 500	22 000	22 106,09	-106,09	100,5 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	1 318 190	-2 300	1 315 890	1 240 436,00	75 454,00	94,3 %
Palvelujen ostot	314 640	-20 000	294 640	228 648,75	65 991,25	77,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	79 310	5 000	84 310	70 664,73	13 645,27	83,8 %
Avustukset						
Vuokramenot	5 100		5 100	2 824,81	2 275,19	55,4 %
Muut menot	2 050		2 050	3 503,59	-1 453,59	170,9 %
menot yhteensä	1 719 290	-17 300	1 701 990	1 546 077,88	155 912,12	90,8 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 718 790	38 800	-1 679 990	-1 523 971,79	-156 018,21	90,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	3 500	8 000	11 500	7 669,07	3 830,93	66,7 %
Tulot						
Menot	549 420		549 420	473 996,35	75 423,65	86,3 %
KOKONNAISTULOT	500	21 500	22 000	22 106,09	-106,09	100,5 %
KOKONAISMENOT	2 272 210	-9 300	2 262 910	2 027 743,30	235 166,70	89,6 %
NETTO KUSTANNUS	-2 271 710	30 800	-2 240 910	-2 005 637,21	-235 272,79	89,5 %
Vakituisen henkilöstö	19,16	0,00	19,16	19,95	-0,79	

Suoritteet

Suoritteet / Esi- ja perusopetus		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	802	831
oppilaat	184,0	173,0
menot/oppilas	10.929	11.731
tunnit/vuosi	19.357	18.432
menot/tunti	104	110
kuljetusoppilaat	85,5	82,5
kuljetusmenot/kuljetusopp.	2.114	2.138

Lukio

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin.

Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Etelä-Päijänteen verkostolukio	Toimeenpanosuunnitelma	Toiminta alkaa 1.8.2012	Ei toteutunut
Lukion kehittäminen ja seudullinen yhteistyö	Yhteistyö Keski-Suomen lukiohankkeessa	Suunnitelman mukaisesti	Toteutunut
	Seudullisiin kokouksiin osallistuminen		Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Opiskelijoille taataan pakollisten ja syventävien kurssien saatavuus	Pätevät opettajat	100%	85%
Perusopetuksen suorittaneiden hakeutuminen omaan lukioon	Osuus ikäluokasta	50%	40%
Lukion suorittaminen kolmessa vuodessa	Lukion aloittaneista	85%	100%
Lukion jälkeisiin opintoihin jatkaminen	Osuus ikäluokasta	80%	80%

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Riittävät taloudelliset resurssit	Opetustuntimäärä	120	90%
Työkykyinen ja motivoitunut henkilökunta	Täydennyskoulutus	50% opettajista osallistuu täydennyskoulutukseen	Toteutunut
	Työnohjaustoiminta 6 t	Yksilö-/ryhmäohjausta	Toteutunut
	Kehityskeskustelut	Syyskuussa	Toteutunut
	Tykytoimintaa ½/1 vesoa	Työviihtyvyyden ylläpitäminen	Toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Henkilöstön työelämä- toisuuden lisääminen	Keski-Suomen lukiohan- ke	2 opettajaa nimettynä ja muut opettajat mahdolli- suuksien mukaan osallis- tavat hankkeen tilaisuuk- siin	Toteutunut
Lukion kehittäminen ja seudullinen yhteistyö	Yhteistyö Keski-Suomen lukiohankkeessa Seudullisiin kokouksiin osallistuminen Seutuviikko	Suunnitelman mukaisesti	Toteutunut Toteutunut Ei toteutunut
ATK-välineistön hankki- minen	Jokaisessa opetustilassa 1 -2 tietokonetta, tykki ja dokumenttikamera; tieto- koneitten päivittäminen	Luokissa toimiva koko- naisuus opusteknologi- aa	Toteutunut
Multiprimus-, Kurre- ja Wilma-ohjelmien käyttö sujuvaksi	Vanhempainillan koulu- tus, henkilökunnan koulu- tus Wilmaan ja Kurreen	Ohjelmien parissa olevat käyttävät ohjelmia suju- vasti	Toteutunut
Opetusvälineistön käyttö- koulutus	Älytaulujen ja tietoko- neohjelmien käyttökoulu- tus	Henkilökunta osaa käyt- tää uutta opusteknolo- giaa	Toteutunut

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Lukion säilyttäminen ai- nakin v. 2014 kevääseen asti	V. 2011 syksyllä aloitta- neille järjestetään vähin- tään pakollisten kurssien opetus Kuhmoisten luki- ossa	Ainakin kevääseen 2014 asti järjestetään yo- kirjoitukset Kuhmoisten lukiossa	Toteutunee

Toiminta vuoden 2012 aikana

Lukio toteutti työsuunnitelmaansa lukuvuoden ajan. Lautakunnan asettama tuntikatto lukuvuodelle 2012-2013 oli 110 kurssia, ja lisäksi lautakunta asetti tavoitteeksi järjestää 7 % opetuksesta verkkokursseina, videoneuvottelukursseina tai itsenäisenä opiskeluna. Kurssimäärän laskeminen toteutettiin karsimalla soveltavat kurssit sekä opettamalla osa kursseista vuorovuosittain.

Perusopetuksen suorittaneiden hakeutumisessa omaan lukioon ei saavutettu asetettua tavoitetta. Ikäluokasta hakeutui 40 % omaan lukioon. Lukion suorittaminen kolmessa vuodessa onnistui hyvin – 100 % opiskelijoista. Lukion jälkeisiin opintoihin jatkoi 80 % ikäluokasta.

Vuoden 2012 tavoitteet henkilökunnan osalta toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Yhtenäiskouluun siirtymisen myötä rehtorijärjestelyt muuttuivat 1.8.2012 alkaen. Yhtenäiskoulun rehtori vastasi lukion henkilöstöhallinnosta ja taloudesta, apulaisrehtori opetuksen järjestämisestä. Henkilöstön työelämä- ja työelämätoisuuden lisäämistä edistettiin Keski-Suomen lukiohankkeen työelämätiimin järjestämissä tilaisuuksissa, joihin osallistui yhteensä yksitoista lukion opettajaa.

Seudullista yhteistyötä tehtiin Jämsän kanssa (ostettiin videoneuvottelukursseja Jämsän lukiosta, seudulliset toisen asteen rehtori- ja opo-ryhmät, moniammatillinen yhteistyö oppilashuollossa), Jämsän-Muuramen-Laukaan kanssa (oppilashuollon verkostohanke), Keski-Suomen lukiohankkeessa, Osaava-hankkeessa ja Etelä-Päijänteen verkostolukion suunnittelussa. Lukion opettajia osallistui Vääksyssä järjestettyyn EPL-lukioiden yhteiseen veso-koulutukseen. Syksyllä kävimme tutustumassa koko lukion voimin Konneveden lukioon. Teemana oli pienen lukion opetuksen järjestäminen, osuuskuntatoiminta, verkkokurssipedagogiikka ja Second Life -oppimisympäristö.

Vuoden aikana tutkittiin ja valmisteltiin yhteistyötä ISO-verstaan kanssa. Verstaalta ostettiin verkkokursseja, osallistuttiin koulutukseen Väeäksyssä ja käytiin tutustumassa verstaan tuotantoluokkiin Karttulaassa ja Väeäksyssä.

Lukion kehittäminen painottui verkkokurssipedagogiikkaan perehtymiseen. Uuden tieto- ja viestintätekniikan käyttöönotto vaati henkilökunnan kouluttautumista ja mahdollisti sähköisten opetusmateriaalien käytön. Luki-on opiskelijoita pyrittiin osallistamaan opetuksen ja koulun toiminnan suunnitteluun.

Lukion toimintaan sisältyivät vuosisuunnitelmien mukaiset tapahtumat, kuten abien luokkaretki Berliiniin, Studia-messut, Senaatintori, Uspenskin katedraali, Suurkirkko ja käynti Kansallismuseossa Helsingissä. Lukio osallistui kunnan itsenäisyysjuhlan ohjelmaan (abin puhe, veteraaniviestin vaihto, airueet). Pelastus-harjoitus, penkkarit, vanhojen päivä, kevätjuhla, joulujuhla kuuluivat vuoden tapahtumiin.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe-räinen talousarvio €	Talous-arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma v. 2012	Poikkeama	Toteutuma %
4300 Lukio						
Toimintatulot:						
Myyntitulot				320,00	-320,00	
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	0	0	320,00	-320,00	
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	385 060		385 060	398 478,90	-13 418,90	103,5 %
Palvelujen ostot	27 100		27 100	11 735,11	15 364,89	43,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	23 350		23 350	17 870,55	5 479,45	76,5 %
Avustukset						
Vuokramenot	3 000		3 000	1 112,60	1 887,40	37,1 %
Muut menot	600		600	207,00	393,00	34,5 %
menot yhteensä	439 110	0	439 110	429 404,16	9 705,84	97,8 %
TOIMINTAKATE (netto)	-439 110	0	-439 110	-429 084,16	-10 025,84	97,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	78 530		78 530	64 999,47	13 530,53	82,8 %
KOKONNAISTULOT	0	0	0	320,00	-320,00	
KOKONAISMENOT	517 640	0	517 640	494 403,63	23 236,37	95,5 %
NETTO KUSTANNUS	-517 640	0	-517 640	-494 083,63	-23 556,37	95,4 %
Vakituinen henkilöstö	3,82	0,00	3,82	3,89	-0,07	

Suoritteet

Suoritteet / Lukio		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	194	203
opiskelijat	27,0	25,0
menot/opiskelija	18.033	19.786
kurssit/vuosi	4.847	4.475
menot/kurssi	100	111

Koulujen johtokunta

Johtokunnalla oli vuonna 2012 neljä kokousta. Asioita oli kaksikymmentäkaksi, joista tärkein oli perusopetuksen laatukorttien valmistelu.

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on kaksi valmistuskeittiötä ja yksi jakelukeittiö, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut.

- Kuhmoisten palvelutalon asiakkaiden ateriat ja kotiateriat
- Terveysaseman potilaiden ja henkilöstön ateriat
- Toimintakeskuksen lounaat
- Ryhmäpäiväkodin ateriat
- Kouluruokailu

Ruokatuotantoa ohjataan atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa, laatutaso:

- ravitsemushoito ja ruokailu (sairaalan ja ikääntyneiden ruokasuositus)
- kouluruokasuositus
- lasten ruokasuositus

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Ekotehokkaat keittiöt	Sopiva annoskoko	Biojätettä vähemmän	Toteutunut
	Lähiruoan lisääminen	Leipää, marjoja, Päijänteiden kalaa, kananmunat	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Ekotehokkaat keittiöt	Sopiva annoskoko	Biojätettä vähemmän	Toteutunut
	Lähiruoan lisääminen	Leipää, marjoja, Päijänteiden kalaa, kananmunat	Toteutunut
	Asiakastyytyväisyys kysely		Toteutunut
Oppilaiden omatoimisuuden lisääminen	Tiskien lajittelu	Oppilaat lajittelevat itse ruokailuastiansa astianpesukoneen koreihin	Toteutuu kesällä 2013

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Tasainen ruoan laatu	Tuotantoerälistat Ravintoarvot Asiakaskysely	Kaikki kokit osaavat käyttää Aromi-ohjelmaa	Toteutunut.

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Keittiöiden toimintakunto	Terveystarkastajan huomauttamattomat korjaukset	Korjaukset tehty	Ei toteutettu, ei tarvetta

Ravitsemustyöryhmän tai ravitsemustiimien perustaminen	Yksi tai erikseen vanhus-ten palveluiden ja lasten/koulun palveluiden työryhmä, jossa on sidosryhmien edustus 1/yksikkö	Yhteiset palaverit (ruokapalvelu, hoitajat, lääkäri, sairaala-apulaiset, ryhmiksen, toimintakeskuk-sen, koulun edustus)	Toteutunut
--	--	---	------------

Perustelut:

Ravitsemustyöryhmän perustaminen parantaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa.

Toiminta vuoden 2012 aikana

Ruokapalvelut kokivat muutoksia keväällä 2012, kun pitkäaikaiset päälliköt Anja Rantala ja Eila Mäkelä jäivät eläkkeelle. Heidän jatkajakseen ruokapalveluesimieheksi valittiin restonomi Jaana Salonen Vilppulasta, vastaamaan kokonaisuudessaan kunnan ruokapalveluista. Kaikkien kolmen keittiön omavalvontasuunnitelmat päivitettiin.

Vuoden 2012 lopussa henkilöstöä ruokapalveluissa oli seuraavasti: 1 ruokapalveluesimies, 4 kokkia, 2,6 ravitsemistyöntekijää sekä 2 määräaikaista ravitsemistyöntekijää, eli kokonaisvahvuus 9,6 henkilöä. Vuoden aikana vakinaistettiin kaksi määräaikaista työsuhdetta.

Elokuussa koulun keittiön työnkierto keskeytettiin. Sen jälkeen koulun keittiöllä on työskennellyt pääosin kaksi henkilöä pysyvästi. Lasten kannalta on tärkeää, että on aina tutut ja palvelualttiit työntekijät avustamassa. Elokuussa koululaiset saivat ehdottaa omia toiveruokia, ja kerran kuukaudessa on toteutettu toive-ruokapäivä. Lounaalla oli tarjolla mm. tortilloita, hampurilaisia ja pizzaa.

Keittiöhenkilöstön palaveri- ja virkistätymismatka vietettiin syyskuussa Sappeen hiihtokeskuksessa ja Pälkäneellä mönkijäsafarin merkeissä. Syksyllä Päijännekodilla ja koululla toteutettiin sadonkorjuulounas. Toteutuksesta vastasi oppisopimuskoulutuksesta kokiksi valmistunut Mira Nurmela ja ruokapalveluesimies. Tarjolla oli kauden kasviksia ja vihanneksia monessa muodossa. Lounas oli menestys ja sai hyvää palautetta.

Joulukuussa kunnan perhepäivähoitajat ja lapset juhlistivat itsenäisyyspäivän juhlavastaanottoa kunnantaloilla. Ruoka tilaisuuteen valmistettiin Päijännekodilla. Joululounas tarjottiin jouluviikolla kunnan ja soten henkilöstölle kaikissa kolmessa keittiössä.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4400 Ruokapalvelu	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		%
	€	€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	573 100		573 100	638 505,60	-65 405,60	111,4 %
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	573 100	0	573 100	638 505,60	-65 405,60	111,4 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	390 280	11 100	401 380	413 210,54	-11 830,54	102,9 %
Palvelujen ostot	64 650	19 000	83 650	78 960,50	4 689,50	94,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	295 260		295 260	287 769,20	7 490,80	97,5 %
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot	350		350	793,76	-443,76	226,8 %
menot yhteensä	750 540	30 100	780 640	780 734,00	-94,00	100,0 %
TOIMINTAKATE (netto)	-177 440	-30 100	-207 540	-142 228,40	-65 311,60	68,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	5 000		5 000	3 805,44	1 194,56	76,1 %
Tulot	169 720		169 720	178 106,54	-8 386,54	104,9 %
Menot	49 040		49 040	56 780,91	-7 740,91	115,8 %
KOKONNAISTULOT	742 820	0	742 820	816 612,14	-73 792,14	109,9 %
KOKONAISMENOT	804 580	30 100	834 680	841 320,35	-6 640,35	100,8 %
NETTO KUSTANNUS	-61 760	-30 100	-91 860	-24 708,21	-67 151,79	26,9 %
Vakituisen henkilöstö	8,60	0,00	8,60	7,60	1,00	

Suoritteet

Suoritteet / Ruokapalvelut		
	TP 2011	TP 2012
suoritteet / koulun keittiö	44.713	43.219
menot / suorite	3,23	3,68
suoritteet / Päijännekodin valmistus- keittiö yhteensä	131.543	128.639
menot / suorite	4,62	5,29
menot/asukas	301	345

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja ja kirjastonhoitaja (kirjastopalvelut ja Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Kirjaston tehtävänä on tarjota ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaista tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille, avoimesti ja ammattitaitoisesti – hyödyksi, huviksi ja lohduksi.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Syrjäytymisen ehkäiseminen	Ohjattu tietotekniikan opastus	2 t/vk	Toteutunut

Muut tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kulttuuritoimintaa kuntalaisille	Kulttuuriretket	Lapsista vanhuksiin monipuolisesti	Toteutunut, paitsi lasten osalta

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kirjallisuusillat pääkirjastossa	Kirjailijoiden kutsuminen vierailijoiksi	4 toteutunutta iltaa, kuuli-joita yli 20 henkilöä/ilta	Toteutunut
Syrjäytymisen ehkäiseminen	Ohjattu tietotekniikan opastus	2 t/vk	Toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kotiseutumuseon näyttelyn uudistaminen	Toimenpide	Suoritettu	Toteutunut, jatkuu keväällä 2013

Toiminta vuoden 2012 aikana

Kulttuuritoimen palvelut on hajautettu usealle viranhaltijalle: Sivistystoimenjohtaja ja kanslisti vastasivat museotoiminnan, kulttuurimatkojen ja -tapahtumien ja kotiseutuarkiston järjestämisestä, Kuhmolan käytöstä sekä musiikki- ja työväenopiston ostopalveluista. Nuoriso-ohjaaja vastasi elokuvien tilaamisesta ja lipunmyynnistä.

Kirjastonhoitajan tehtäviin kuuluivat kirjastopalvelujen ja näyttelytoiminnan järjestäminen. Taiteen perusopetusta antoi luokanopettaja.

Kohdeavustuksia yksityisille myönnettiin kaksi kappaletta, varhaisnuorten valokuvakirjan ja Harmoisten historiakirjan kuluihin, yhteensä 2 300 euroa.

Kirjastopalvelut

Pääkirjasto oli avoinna kuutena päivää viikossa ympäri vuoden. Kesäsesongin aikana aukioloa lisättiin viikossa kuudella tunnilla info-pisteen ja kirjastonkäytön jokakesäisen vilkastumisen takia. Pääkirjasto oli vuoden aikana avoinna 1 996 tuntia. Lähikirjastot Puukkoinen ja Päijälä 3 tuntia viikossa eli yli 150 tuntia vuodessa kumpikin. Pihlajakosken lähikirjasto oli suljettuna silloin tällöin mm. henkilökuntapulan vuoksi, ja vuoden aukioloksi jäi 104 tuntia.

Kuhmoisten pääkirjaston, 3 pienen lähikirjaston ja Padasjoelta ostopalveluna hoidetun kirjastoautopysäkin yhteenlaskettu lainaus oli 43 766 lainaa ja aktiivisia lainaajia 1 322. Fyysisiä kirjastokäyntejä kirjattiin yhteensä 43 155 ja verkkokäyntien määrä nousi 62 557:ään. Eri aineistolajeja kirjastoihin hankittiin yhteensä 1 303 kappaletta ja poistoja aineistosta toteutettiin 1 250.

Pääkirjaston galleriassa juhlittiin avajaisia 5 kertaa.

Toteutuneet näyttelyt:

Tammikuu	Mirja Nuutinen, mediataidetta
Helmikuu	Leena Huhta-Lahma, tilkkutaidetta
Maaliskuu	Ilona Rytönen, maalauksia viime vuosilta
Huhtikuu	Työväenopiston kevätnäyttely 2012
Toukokuu	Minä osaan! Ympäristö- ja taidekasvatusprojekti, alakoulu
Kesäkuu	Saija Kolulahti, maalauksia, tekstiilejä, Heidi Rajala, maalauksia, veistoksia ja Tommi Vaskisalo, metallitaidetta, koruja
Heinäkuu	Elina Strandberg, maalauksia, installaatioita, veistoksia
Elokuu	Taiteilijajärjestö Nivarpään entisten oppilaiden näyttely, 36 osanottajaa
Syyskuu	Leila Hakkarainen, maalauksia, installaatioita, Ritva Reinilä, valokuvia, grafiikkaa ja Jouko Heinänen, valokuvia, pastellitöitä
Lokakuu	Osku Puukila, valokuvia näyttelyssä Kuhmoisten vaakunan aalloilta Punaisen meren aaltoihin & Eilatin rantojen kissat
Marraskuu	Sanna Kovaljeff, maalauksia, koruja
Joulukuu	Ulpu Rätty-Haliseva, ryijyjä ja taidetekstiileitä

Kirjaston porrasaulan näyttelyseinällä oli Jukka-Pekka Lehtisen postikortteja, Heikki Vilppalan setelikokoelma sekä viirejä Jukka-Pekka Lehtisen kokoelmista. Lahjoituksena kunnankirjasto sai Ilona Rytöseltä grafiikan lehden ja Osku Puukilalta Sukeltaja-lehden vuosikerran.

Kuhmoisten kirjasto osallistui aktiivisesti Aalto-kirjastojen toimintaan ja oli mukana KOVA-työryhmässä sekä itsenäisenä äänivaltaisena kirjastona ohjausryhmässä. Keskipisteessä asiakas –hankkeen työ alkoi aineistoevaluoinneilla ja asiakasrekisterien ajantasaisella. Hankkeen aikana maakunnan kirjastoverkkoa, Aalto- ja Kepri-kirjastoja, suunnitellaan kokonaisuutena. Hankkeeseen perustettiin ohjausryhmä, johon kuuluu myös Kuhmoisten kunnan kirjastonhoitaja.

Osana laadukkaita kirjasto- ja tietopalveluja järjestettiin monipuolista toimintaa. Satutunnit jatkuivat joka toinen keskiviikko. Ne vetivät parhaimmillaan yli 25 henkilöä satujen pariin. Lainan päivänä 8.2.2012 tarjottiin perinteiset kakkukahvit asiakkaille. Käyntejä oli tuona päivänä 178, joista arviolta 130 suuntautui kupposen ja uuden näyttelyn pariin alakertaan. Helmikuista luonto- ja ympäristöviikkoa vietettiin teemalla vesi. Sade Hii-denkari pystytti valokuvajäljenteistä koostuvan vesiaiheisen näyttelynsä Hiljaiseen Huoneeseen. Naisten päivänä 8.3. kirjailija Pirkko Arhippa kertoi lukuisalle kuulijakunnalle luomistyöstään. Maaliskuussa kirjastonhoitaja Sohvi Koskinen luennoi Jämsässä suomalaisista naisrunoilijakohtaloista. Huhtikuussa puolestaan jämsäläinen kirjastonhoitaja Tommi Tapiainen vetäisi pääkirjastolla kirjakaraoken yleisön kanssa. Kesäkuussa tietokirjailija Sirkka-Liisa Ranta kertoi viimeisimmästä teoksestaan ”Naisten työt”. Lokakuussa järjestettiin monikulttuurisuusilta pääkirjastolla paikallisen Punaisen Ristin kanssa. Puhujaksi oli kutsuttu kirjailija, monikulttuurisuusvaikuttaja Anu Rohima Mylläri.

Kirjasto toimi yhteistyössä myös Kotiseutuyhdistyksen ja Kulttuuriyhdistyksen kanssa tarjoamalla kokoontumistiloja ja ottamalla vastaan ilmoittautumiset yhdistysten retkille. Lähikirjastojen tiloissa pidettiin seurakunnan päivätuokioita, kyläyhdistysten ja muiden toimijoiden kokouksia. Runon ja Suven päivää 6.7.2012 juhlittiin sekä Pihlajakoskella että Päijälässä. Alkoipa Päijälässä lukupiirikin syksyllä. Siellä myös pidettiin perin-nepäivä. Pääkirjasto oli mukana vapaa-aikatoimen Amazing Race in Kuhmoinen -tapahtumassa.

Pääkirjastossa äänestettiin ennakkoon sekä kaksivaiheisissa presidentin vaaleissa tammikuussa että kunnallisvaaleissa lokakuussa. Kunakin ennakkoäänestysviikkona yli 900 ääntä annettiin. Vaalien aikana kirjasto oli auki myös sunnuntaisin.

Koulutusta kertyi yhteensä kirjaston työntekijöille 5 päivää. Kunnan järjestämään yleiseen koulutukseen osallistuttiin aina kun mahdollista. Jyväskylässä pidetyissä KOVA-ryhmän, ohjausryhmien ja asiakaspalveluryhmän kokouksissa oli aina edustaja Kuhmoisista.

Kulttuuripalvelut

Kertomusvuoden kulttuurimatkat ja -tapahtumat:

- 21.01. Teatterimatka Tampereen Työväen Teatteriin, musikaali Anna-Liisa
- 04.03. Oopperamatka Tampereelle, Tannhäuser, matka peruuntui
- 16.03. Teatterimatka Lahden kaupunginteatteriin, Tohvelisankarin rouva
- 12.04. Trubaduuri päiväksi kuntaan: lastenkonsertti ryhmissä ja alakoululla, senioreille Päijänne kodilla sekä Lähellä -konsertti Kuhmolassa, Leena Pyylampi
- 26.04. Konserttimatka Sibeliustaloon, Sinfoniakonsertti - Liszt ja Šostakovitš
- 27.04. Veteraanijuhla Kuhmolassa yhteistyössä seurakunnan kanssa, elokuva Hiljaisuus ja aiheesta kertoi Juha Palva
- 01.07. Pianokonsertti seurakuntakodissa yhteistyössä seurakunnan kanssa, Anne Kauppi
- 05.10. Teatterimatka Lahden kaupunginteatteriin, musikaali Hair
- 08.11. Konserttimatka Sibeliustaloon, Sinfoniakonsertti - Musorgski, Hatšaturjan ja Schubert
- 06.12. Itsenäisyyspäiväjuhla yhteistyössä seurakunnan kanssa, juhlapuhujana professori Ilkka Alitalo

Kotiseutuarkisto

Kotiseutuarkisto sijaitsee kirjaston alakerrassa. Asukkaiden ja tutkijoiden käynnit Kotiseutuarkistossa lisääntyivät, joten arkistovastaava Sirpa Härkösen asiantuntemusta tarvittiin.

Kuhmola

Elokuvia esitettiin Kuhmolassa vain kevätkaudella johtuen filmi-kopioiden saatavuuden tyrehtymisestä elokuvien digitalisoitumisesta johtuen.

Esitetyt elokuvat:

- 15.01. Le Havre, komedia, draama, -S-
- 29.01. Twilight - Aamunkoi osa 1, draama, romantiikka, fantasia, -K12-
- 11.03. Herra Heinämäki ja leijonatuuliviiri, komedia, -K7-

Talvi- ja syyskaudella Kuhmolassa muu käyttö oli edelleen vilkasta. Tiloissa kokoontui toimintaviikon aikana erilaisia työväenopiston opintopiirejä. Jämsänjokilaakson musiikkiopistossa pianon ja viulun soittoa opiskelevia kuhmoislaisia oppilaita opetettiin Kuhmolassa. Jämsän työväenopiston Kuhmoisten osaston ja Jämsänjokilaakson musiikkiopiston Kuhmolassa tilojen käyttö perustuu sopimukseen Jämsän kaupungin kanssa, eikä tilojen käytöstä peritty vuokraa.

Eri järjestöt ja yhdistykset käyttivät runsaasti Kuhmolassa tiloja kokoontumisiinsa ja juhlien järjestämiseen. Kuhmolassa tilojen käyttö oli järjestöiltä ja yhteisöiltä maksutonta tai maksullista lautakunnan periaatepäätöksen mukaisesti. Lisäksi Kuhmolassa oli yksityisten järjestämiä tilaisuuksia, joista perittiin sivistyslautakunnan vahvistama vuokra.

Kesäkaudella talon käyttö oli huomattavasti hiljaisempaa. Eniten käyttäjiä oli kesätapahtumien Kiepsaus ja Kuhmoinen Kuhtuu aikana.

Museotoimi

Kotiseutumuseon perusnäyttelyn uudistamistyö hankittiin ostopalveluna Keski-Suomen museolta. Museovirasto myönsi tarkoitukseen 4.200 euron avustuksen. Työ aloitettiin siten, että Keski-Suomen museon amanuenssi ja projektitutkija tutustuivat vanhaan näyttelyyn, varastoituihin esineisiin sekä Kuhmoisten kotiseutuarkiston valokuvakokoelmaan. Museon esineistö inventoitiin esineluetteloksi, ripustus suunniteltiin uudelleen ja järjestettiin temaattisesti elo-syyskuussa.

Kotiseutumuseossa työskenteli kesätyöntekijä, ja se oli avoinna 29.6.–29.7.2012 ti-pe klo 12–16, la klo 11–15 ja su klo 11–16. Kävijöitä museossa oli kaikkiaan 164 henkilöä.

Entisen Kauppmuseon esineistö on ollut varastoituna.

Musiikkioppilaitokset

Kuhmoislaisille lapsille ja nuorille järjestettiin musiikin opetusta Kuhmoisissa ja Jämsässä Jämsänjokilaakson musiikkiopiston yhteydessä. Musiikkiopiston kanssa tehdyn sopimuksen mukaan opetusta annetaan enintään 35 tuntia viikossa. Tunteja toteutui kevätlukukaudella perusopetuksessa 26,34 vt ja musiikkileikkikoulussa 5,33 vt sekä syyslukukaudella perusopetuksessa 27,33 vt ja musiikkileikkikoulussa 5,33 vt. Oppilaita oli keskimäärin perusopetuksessa 24 ja musiikkileikkikoulussa 30,5.

Riihigalleria

Riihigallerian vuoden 2012 kesänäyttely oli 'Viimeiset vieraat', Kai Fagerströmin ja Heikki Willamon luontokuvia 20.6.–12.8.2012. Näyttelyyn tutustui 1 853 kävijää. Asiakaspalautteiden kielteisin arvio näyttelystä oli ”olin positiivisesti yllättynyt”. Näyttelyn ajaksi palkattiin kesätyöntekijä.

Riihigalleria kuvattiin postimerkkeihin ja postikortteihin, joita sai näyttelystä. Lisäksi teetettiin Riihigalleria-paperikasseja ja Riihigallerian oma leimasin.

Loppuvuodesta 2012 tutkija Sirkka-Liisa Ranta kirjoitti Niilo Suojoen elämäkerran, joka myös taitettiin vuoden lopulla. Painatus toteutuu vuonna 2013.

Taiteen perusopetus

Taiteen perusopetusta annettiin Kirkonkylän koulussa kerhomuotoisena, ja siihen osallistui 1.–3. luokkien oppilaita. Kerholaisia oli keväällä 13 ja syksyllä 14. Kerho kokoontui noin kerran viikossa, ja tunteja oli vuoden aikana yhteensä 74.

Työväenopisto

Jämsän työväenopiston Kuhmoisten osastossa oli vuodelle 2012 tavoitteeksi asetettu 1 278 opetustuntia. Toteutuneita tunteja oli 1 225. Kuhmoislaisia opiskelijoita työväenopistossa oli 478. Työväenopiston Kuhmoisten osaston harrastustöiden näyttelystä saatiin nauttia kirjaston näyttelytilassa 13.–27.4. Osaston kevätkuuhla vietettiin 15.4. Kuhmolassa.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4700 Kirjasto- ja kulttuuritoimi	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 100		1 100	12 004,47	-10 904,47	1091,3 %
Maksutulot	1 600		1 600	1 494,43	105,57	93,4 %
Tuet ja avustukset		5 700	5 700	5 700,00	0,00	100,0 %
Vuokratulot	3 000		3 000	2 716,69	283,31	90,6 %
Muut tulot	10 700		10 700	4 822,60	5 877,40	45,1 %
tulot yhteensä	16 400	5 700	22 100	26 738,19	-4 638,19	121,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	158 130		158 130	144 081,12	14 048,88	91,1 %
Palvelujen ostot	106 680		106 680	68 608,36	38 071,64	64,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	49 110	8 000	57 110	60 373,72	-3 263,72	105,7 %
Avustukset	8 300		8 300	3 300,00	5 000,00	39,8 %
Vuokramenot	5 700		5 700	6 545,21	-845,21	114,8 %
Muut menot	500		500	546,72	-46,72	109,3 %
menot yhteensä	328 420	8 000	336 420	283 455,13	52 964,87	84,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-312 020	-2 300	-314 320	-256 716,94	-57 603,06	81,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	17 180		17 180	17 886,96	-706,96	104,1 %
Tulot				625,00	-625,00	
Menot	47 620		47 620	47 497,57	122,43	99,7 %
KOKONNAISTULOT	16 400	5 700	22 100	27 363,19	-5 263,19	123,8 %
KOKONAISMENOT	393 220	8 000	401 220	348 839,66	52 380,34	86,9 %
NETTO KUSTANNUS	-376 820	-2 300	-379 120	-321 476,47	-57 643,53	84,8 %
Vakituinen henkilöstö	3,25	0,00	3,25	3,25	0,00	

Suoritteet

Suoritteet / Kirjasto- ja kulttuuritoimi		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	144	143
kirjaston fyysiset käynnit/vuosi	42.888	43.155
kirjaston verkkokäynnit/vuosi	60.879	62.557
kirjaston menot/asukas	96	92
kirjaston lainat	45.204	43.766
menot/lainat	5	5
menot/kulttuuritoimi/asukas	47	51

Vapaa-aikatoimi

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia ylläpitää ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen ja henkilökohtaisen ohjauksen avulla.

Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Liikuntapaikat kunnossa ja ajanmukaiset	Laadunarviointikysely, kävijämäärät	Kävijämäärä pysyy nykyisellä tasolla	Toteutunut
Nuorisotalon palvelutason ylläpito	Aukiolopäivät Asianmukaiset välineet	160 päivää	178 päivää

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Liikuntapaikat kunnossa ja ajanmukaiset	Laadunarviointikysely, kävijämäärät	Kävijämäärä pysyy nykyisellä tasolla	Toteutunut
Nuorisotalon palvelutason ylläpito	Aukiolopäivät Asianmukaiset välineet	160 päivää	178 päivää
Nuorisotalon toiminnan kehittäminen	Yhdessä nuorten kanssa	5 nuorta	Toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Frisbeegolfradan väylien lisääminen	Radan tason nosto, pelaajamäärien lisääminen	6 uutta väylää	Toteutunut
Teemapäivät	Päivien määrä, kävijät	Mahdollisimman suuri osallistujamäärä	Toteutunut
Nuorisotalon julkisivun uusi aita	Toimenpide	Tehty	Toteutunut
Nuorisotalon uusi ulko-ovi	Sähkömittari	Sähkönkulutuksen aleneminen	Ovi uusittu joulukuussa, sähkönkulutuksen alenemisesta ei vielä tietoa

Toiminta vuoden 2012 aikana**Liikuntatoimi**

Vuonna 2012 liikuntatoimessa työskenteli kaksi vakinaista henkilöä, liikunnanohjaaja ja liikuntapaikkojen hoitaja, sekä osan vuotta kaksi määräaikaista henkilöä, liikuntapaikkojen hoitajan apulainen ja kesäohjaaja. Avustuksia jaettiin ohjaajapalkkioavustuksina 5 243 € viidelle urheiluseuralle. Lisäksi myönnettiin yksi koulutusavustus 347 € sekä hiihtolatuksen kunnossapitokorvaus 600 € Puukkoisten kyläyhdistykselle.

Terveysliikunnan toimenpideohjelma: Terveysaseman lääkäreiden kanssa sovittiin liikkumislähetekäytännön aloittamisesta. Kuhmoisten apteekki lähti mukaan liikuntaprojektiin. Se rekisteröityi Liikkujan Apteekiksi, ja apteekilla järjestettiin testauspäivä, jossa pääsi mittaamaan kehon koostumusta ja käsien puristusvoimaa. Kävijöitä oli päivän aikana runsaat 60 henkeä. Huhtikuussa Kuhmoisiin saapui Liikuttaako Kuntosi -kiertue, jonne haastettiin kaikki valtuutetut. Testeissä kävi 80 henkeä. Liikuntaneuvontaa annettiin pitkin vuotta tiedottamalla ihmisiä ja seuroja. Kuntosaliohjausta järjestettiin yksilöille sekä ryhmille.

Frisbeegolf-rata uudistettiin täysimittaiseksi ja avajaisia juhlittiin 8.6. reilun 20 hengen joukolla. Viikoittain järjestettiin heittelyitä, ja kunnanmestaruuskilpailut pidettiin 15.9. Koko kesän rata oli hyvässä käytössä sukupolveen katsomatta, ja radalla oli myös tarjolla ohjausta muutamina päivinä.

Hiihto ja luistelu: Hiihtokausi aloitettiin tammikuulla. Kaikkia latuja ei saatu auki koko kevätkautena huonon lumi- ja jäätilanteen vuoksi. Latuverkoston maanomistajien kanssa allekirjoitettiin loppuvuodesta kirjalliset latujen ylläpitoa koskevat sopimukset aiempien vuosittaisten suullisten sopimusten sijaan.

Myös luistelukausi jäi lyhyeksi. Talvisia kuntoliikuntatapahtumia olivat laskiaislystit 19.2., jotka järjestettiin koululla yhdessä eri yhdistysten kanssa ja maaliskuussa luisteltu kuutamohiihto. Joulukuussa järjestettiin nuorisotoimen ja 4H:n kanssa reippailulta Asilammentielle. Kynttilöillä valaistu metsätie sai runsaan määrän ihmisiä lenkille.

Kasvatus ja liikunta: Helmikuussa järjestettiin koululaisille talviliikuntapäivä hiihtokilpailuihin ja maaliskuussa käytiin esikoululaisten kanssa perinteisellä kelkkaretkellä laavulla. Laskiaisena järjestettiin kelkkakyyditystä perhepäivähoidolle nuorisotalon pellolla ja toukokuussa järjestettiin heille urheilukentällä liikuntapäivä. Koululaiskilpailut yleisurheilussa järjestettiin syyskuun lopulla. Lisäksi liikuntatoimi oli mukana koululaisille järjestetyssä metsäpäivässä.

Sisäliikuntatilat: Koulukeskuksen sisäliikuntatilojen käyttö oli syys- ja talvikautena vilkasta, samoin kuntosalin käyttö. Syksyllä liikuntatiloihin vaihtui lukkojärjestelmä, joka alkuongelmien jälkeen toimii moitteettomasti. Koululaisryhmät pääsivät edellisvuosien tapaan kokeilemaan jousiammunnassa nuolien osumista. Puulaakilentopallotarjonta pelattiin kevätkaudella kuuden ja syyskaudella viiden joukkueen voimin.

Uimala: Kesän uimakoulu järjestettiin uimalassa. Uimakoululaisia oli yhteensä 65. Uimahalliretkiä Jämsänkoskelle järjestettiin vuoden alussa torstaisin 8 ja loppuvuodesta keskiviikkoisin Padasjoelle 5 kertaa.

Urheilukenttä: Kentällä pidettiin ennen juhannusta puistojumppaa kaksi kertaa viikossa sekä kuntotanssia kesäohjaajan johdolla. Vuoden aikana annettiin järjestelyapua erilaisissa kisoissa kuten Kuhmoisten kakkosnelosella, veteraanien kansallisissa yleisurheilukilpailuissa ja Hippos-kisoissa.

Nuorisotoimi

Vuonna 2012 nuorisotoimessa työskenteli yksi vakinainen henkilö, nuorisohjaaja, ja osan vuotta kaksi määräaikaista työllistettyä henkilöä ohjaajan apulaisena. Nuorisotoimen avustuksina jaettiin yksi nuorisojärjestölle ja yksi kohdeavustus, yhteensä 1 000 €.

Nuorisotalo: Nuorisotalo Kuhnu oli auki neljänä arki-iltana viikossa sekä kerran kuussa lauantaisin. Talolla oli omat vuoronsa alle 13-vuotiaille ja yli 13-vuotiaille. Keväällä nuorisotalolla toimi kaksi kokkikerhoa yhteistyössä Kuhmoisten 4H-yhdistyksen kanssa ja syksyllä askartelukerho, myös yhteistyössä 4H:n kanssa. Lisäksi yhteistyössä iltapäivätoiminnan kanssa jatkettiin suosittua kokkikerhoa ja aloitettiin syksyllä uusi askartelukerho.

Keväällä siivottiin nuorisotalon pihaa perinteisissä pihatalkoissa. Avoimissa illoissa kokkailtiin ja järjestettiin alakoulun biljarditurnauksia. Hiihtolomalla ja syyslomalla järjestettiin perinteeksi muodostunut YöKuhnu ja joulun alla vielä joulukorttiaskarteluilta kaikille innokkaille askartelijoille. Ennen joululomaa talolla järjestettiin perinteinen glögi- ja joulutorttutarjoilu, ja loman jälkeen talo oli avoinna uudenvuodenaattoiltaan.

Nuorisotalon muu käyttö on tehostunut. Musiikkileikkikoulu vaihtui syksyllä keskiviikkopäivään ja perjantaisin jatkoivat Mannerheimin Lastensuojeluliiton järjestämät perhekahvila ja leikkikoulu. Koululaisten iltapäiväkerho toimi joka arki-iltapäivä nuorisotalon alakerrassa. Tiistai aamupäivisin alkoi eri tahojen järjestämä työttömien tiistai-iltainen partiolaisten ryhmät kokoontuivat nuorisotalon tiloissa.

Toimintaryhmä: Kevätkaudella jatkettiin toimintaryhmää, jonka tarkoituksena oli tarjota pojille ja tytöille uusia elämyksiä ja tutustuttaa heidät oman paikkakunnan ja lähialueiden harrastusmahdollisuuksiin sekä tukea heidän sosiaalista kasvuaan. Kevään aikana nuoret mm. kokkailivat, jousiampuivat, frisbeegolfasivat ja pelasivat paintballia Jämsässä.

Hiihtolomalla järjestettiin retki Alangon kylpylään ja ostoksille Hämeenlinnaan yhdessä seurakunnan kanssa. Syyslomalla reissu suuntautui Peurungan kylpylään ja ostoksille Jyväskylään. Syyslomareissu järjestettiin yhdessä liikuntatoimen, srk:n ja 4H:n kanssa. Se osoittautui niin suosituksi, etteivät kaikki halukkaat mahtuneet mukaan.

Leirit ja tapahtumat: Kesä-heinäkuun vaihteessa olivat perinteiset lasten ja varhaisnuorten kesäleirit Velisjärvellä. Leirit toteutettiin yhteistyössä seurakunnan kanssa. Syyskuussa osallistuttiin 4H-yhdistyksen järjestämään metsäpäivään Isojärven kansallispuistossa. Syyskuussa järjestettiin myös ensimmäistä kertaa yhdessä muiden tahojen kanssa Amazing Race Kuhmoinen –kilpailu alakoululaisille. Isompien Amazing Race Kuhmoinen –kilpailun vuoro oli puolestaan lokakuussa. Nuorisotalojen välisiin biljardikisoihin Tampereella osallistuttiin kaksi kertaa. Pienten poikien joukkue tuli kisoissa kolmanneksi, ja syksyllä järjestetyissä snoo-kerin kisoissa Kuhmoisten pojat ottivat hienosti kaksoisvoiton.

Koulupäivätyöt jatkuivat Kaukolan koululla. Välituntipäivätyön tavoitteena on olla nuorten tavoitettavissa ja kuuntelevana ja keskustelevana aikuisena koululla. Etsivän nuorisotyön palveluja saatiin Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
4800 Vapaa-aikatoimi	talousarvio	muutokset	muutosten	v. 2012		
	€	€	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot				4,00	-4,00	
Maksutulot	1 750		1 750		1 750,00	0,0 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot	36 950		36 950	3 746,59	33 203,41	10,1 %
tulot yhteensä	38 700	0	38 700	3 750,59	34 949,41	9,7 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	118 720	5 800	124 520	124 805,04	-285,04	100,2 %
Palvelujen ostot	34 940	9 500	44 440	38 075,69	6 364,31	85,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	26 110		26 110	26 628,86	-518,86	102,0 %
Avustukset	41 270		41 270	6 590,10	34 679,90	16,0 %
Vuokramenot	950		950	250,00	700,00	26,3 %
Muut menot			0	221,95	-221,95	
menot yhteensä	221 990	15 300	237 290	196 571,64	40 718,36	82,8 %
TOIMINTAKATE (netto)	-183 290	-15 300	-198 590	-192 821,05	-5 768,95	97,1 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	32 050		32 050	31 996,38	53,62	99,8 %
Tulot						
Menot	24 010		24 010	21 839,42	2 170,58	91,0 %
KOKONNAISTULOT	38 700	0	38 700	3 750,59	34 949,41	9,7 %
KOKONAISMENOT	278 050	15 300	293 350	250 407,44	42 942,56	85,4 %
NETTO KUSTANNUS	-239 350	-15 300	-254 650	-246 656,85	-7 993,15	96,9 %
Vakituisen henkilöstö	3,00	0,00	3,00	3,00	0,00	

Suoritteet

Suoritteet / Vapaa-aikatoimi		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	95	103

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI YHTEENSÄ

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
OPETUS- JA KULTTUURI- TOIMI YHTEENSÄ	talousarvio	muutokset	muutosten jälkeen	v. 2012		%
	€	€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	574 200	0	574 200	652 742,20	-78 542,20	113,7 %
Maksutulot	45 350	0	45 350	44 884,91	465,09	99,0 %
Tuet ja avustukset	0	30 200	30 200	28 180,00	2 020,00	93,3 %
Vuokratulot	3 000	0	3 000	2 746,69	253,31	91,6 %
Muut tulot	47 650	0	47 650	8 669,19	38 980,81	18,2 %
tulot yhteensä	670 200	30 200	700 400	737 222,99	-36 822,99	105,3 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	2 945 070	8 400	2 953 470	2 846 052,44	107 417,56	96,4 %
Palvelujen ostot	603 480	8 500	611 980	477 009,03	134 970,97	77,9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	484 960	13 000	497 960	471 931,90	26 028,10	94,8 %
Avustukset	204 570	0	204 570	160 742,09	43 827,91	78,6 %
Vuokramenot	15 550	0	15 550	10 732,62	4 817,38	69,0 %
Muut menot	4 100	0	4 100	6 569,17	-2 469,17	160,2 %
menot yhteensä	4 257 730	29 900	4 287 630	3 973 037,25	314 592,75	92,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	-3 587 530	300	-3 587 230	-3 235 814,26	-351 415,74	90,2 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	57 730	8 000	65 730	61 357,85	4 372,15	93,3 %
Tulot	169 720	0	169 720	178 731,54	-9 011,54	105,3 %
Menot	825 450	0	825 450	749 565,95	75 884,05	90,8 %
KOKONNAISTULOT	839 920	30 200	870 120	915 954,53	-45 834,53	105,3 %
KOKONAISMENOT	5 140 910	37 900	5 178 810	4 783 961,05	394 848,95	92,4 %
NETTO KUSTANNUS	-4 300 990	-7 700	-4 308 690	-3 868 006,52	-440 683,48	89,8 %
Vakituinen henkilöstö	48,41	0,00	48,41	48,46	-0,05	

Suoritteet

Suoritteet		
	TP 2011	TP 2012
menot/asukas	1.851	1960
asukasluku 31.12.	2.507	2441

TEKNINEN TOIMI**TEKNINEN LAUTAKUNTA****Tekninen hallinto**

Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen alaisen teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Hallinnon tavoitteena on mahdollistaa ja aikaansaada toimenpiteet jotka toteuttavat toiminta-ajatuksen.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Riittävä henkilöstökapasiteetti toimintasäännön mukaisten tehtävien hoitamiseen	Henkilömäärä	1,6 henkilötyövuoden kapasiteetti käytössä toimialan hallinnointiin ja työjohtoon	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Tehtävien organisointi tärkeysjärjestyksen mukaisesti	Henkilöstön toimenkuvat	Resurssien määrittely	Toteutunut

Perustelut: Palvelusuunnitelman toteuttaminen nykyisillä henkilöresursseilla ei ole mahdollista.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
5000 Tekninen hallinto	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot				815,57	-815,57	
Maksutulot	1 700		1 700	1 974,00	-274,00	116,1 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot				577,23	-577,23	
Muut tulot						
tulot yhteensä	1 700	0	1 700	3 366,80	-1 666,80	198,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	74 880		74 880	69 628,22	5 251,78	93,0 %
Palvelujen ostot	15 800		15 800	12 951,54	2 848,46	82,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 200		5 200	5 376,76	-176,76	103,4 %
Avustukset						
Vuokramenot	2 500		2 500	642,16	1 857,84	25,7 %
Muut menot	1 000		1 000	81,30	918,70	8,1 %
menot yhteensä	99 380	0	99 380	88 679,98	10 700,02	89,2 %
TOIMINTAKATE (netto)	-97 680	0	-97 680	-85 313,18	-12 366,82	87,3 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	1 500		1 500	1 088,86	411,14	72,6 %
Menot	62 120		62 120	56 169,05	5 950,95	90,4 %
KOKONNAISTULOT	3 200	0	3 200	4 455,66	-1 255,66	139,2 %
KOKONAISMENOT	161 500	0	161 500	144 849,03	16 650,97	89,7 %
NETTO KUSTANNUS	-158 300	0	-158 300	-140 393,37	-17 906,63	88,7 %
Vakituisen henkilöstö	1,60	0,00	1,60	1,60	0,00	

Kaavoitus ja maankäyttö

Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta ja elinkel-poista maaseutua. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen tarpeisiin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla kaa-vatiestöä suunnitelmallisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Riittävä tonttitarjonta eri tarpeisiin	Markkinointikelpoisten tonttien määrä	Kysyntää vastaava tontti-tarjonta	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Tieverkoston kuntotason kohottaminen	Saneerausohjelma ja peruskorjaussuunnitelma Peruskorjaustyöt	Saneerausohjelma tehty Korjaussuunnitelma käynnistetty	Osittain toteutunut

Perustelut: Kevyen liikenteen turvallinen liikkuminen Päijännekodille ja Kokonniemen alueelle edellyttää erillistä kevyen liikenteen väylää

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio €	Talous- arvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma v. 2012	Poikkeama	Toteutuma %
5100 Kaavoitus- maankäyttö						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	5 100		5 100	5 585,54	-485,54	109,5 %
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	12 000		12 000	11 327,98	672,02	
Muut tulot				36,36	-36,36	
tulot yhteensä	17 100	0	17 100	16 949,88	150,12	99,1 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	46 970	-3 000	43 970	51 012,84	-7 042,84	116,0 %
Palvelujen ostot	191 600		191 600	183 274,18	8 325,82	95,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	49 100		49 100	56 676,51	-7 576,51	115,4 %
Avustukset						
Vuokramenot	1 050		1 050	1 331,86	-281,86	126,8 %
Muut menot			0	30,10	-30,10	
menot yhteensä	288 720	-3 000	285 720	292 325,49	-6 605,49	102,3 %
TOIMINTAKATE (netto)	-271 620	3 000	-268 620	-275 375,61	6 755,61	102,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	174 260		174 260	174 156,07	103,93	99,9 %
Tulot						
Menot	46 320		46 320	40 514,70	5 805,30	87,5 %
KOKONNAISTULOT	17 100	0	17 100	16 949,88	150,12	99,1 %
KOKONAISMENOT	509 300	-3 000	506 300	506 996,26	-696,26	100,1 %
NETTO KUSTANNUS	-492 200	3 000	-489 200	-490 046,38	846,38	100,2 %
Vakituisen henkilöstö	1,06	0,00	1,06	1,06	0,00	

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan omistamia kiinteistöjä käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnossa olevat kiinteistöt	Vikojen korjausaika	Huoltoviat korjataan saman päivän aikana	Toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan omistamien kiinteistöjen kuntotaso tiedostettu	Kiinteistöjen kuntoarviot ja energiaselvitykset tehty	Peruskorjaussuunnitelma tehty	Osittain toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan omistamien kiinteistöjen kunto selvitetty	Kuntoarvioiden määrä Energiaselvitysten määrä	Kolmen keskeisen kiinteistön arvioinnit tehty	Osittain toteutunut

Perustelut: Järjestelmällisen peruskorjaustoiminnan edellytyksenä ovat riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
5300 Kiinteistötoimi	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Tuotantotulot:						
Myyntitulot				28 334,05	-28 334,05	
Maksutulot				519,57	-519,57	
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	455 400		455 400	558 602,98	-103 202,98	122,7 %
Muut tulot						
tulot yhteensä	455 400	0	455 400	587 456,60	-132 056,60	129,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	306 460		306 460	246 352,38	60 107,62	80,4 %
Palvelujen ostot	139 000	2 500	141 500	147 660,61	-6 160,61	104,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	542 000	2 500	544 500	511 344,80	33 155,20	93,9 %
Avustukset						
Vuokramenot	52 500		52 500	60 027,33	-7 527,33	114,3 %
Muut menot						
menot yhteensä	1 039 960	5 000	1 044 960	965 385,12	79 574,88	92,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-584 560	-5 000	-589 560	-377 928,52	-211 631,48	64,1 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	368 410	20 000	388 410	386 375,40	2 034,60	99,5 %
Tulot	487 240		487 240	424 462,29	62 777,71	87,1 %
Menot	28 880		28 880	32 749,55	-3 869,55	113,4 %
KOKONNAISTULOT	942 640	0	942 640	1 011 918,89	-69 278,89	107,3 %
KOKONAISMENOT	1 437 250	25 000	1 462 250	1 384 510,07	77 739,93	94,7 %
NETTO KUSTANNUS	-494 610	-25 000	-519 610	-372 591,18	-147 018,82	71,7 %
Vakituinen henkilöstö	8,13	0,00	8,13	8,13	0,00	

Palo- ja pelastustoimi**Tehtävän toiminta-ajatus:**

Palo- ja pelastustoimi on Keski-Suomen pelastuslaitoksen vastuulla. Toiminnan järjestely kyseisellä tavalla on lakisääteistä ja sen kunnalle aiheuttamat kustannukset perustuvat kunnan ja pelastuslaitoksen väliseen sopimukseen.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
5400 Palo- ja pelastustoimi	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	61 500	5 500	67 000	69 118,56	-2 118,56	103,2 %
Muut tulot						
tulot yhteensä	61 500	5 500	67 000	69 118,56	-2 118,56	103,2 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	18 530	2 000	20 530	20 000,15	529,85	97,4 %
Palvelujen ostot	220 950	-25 000	195 950	190 896,38	5 053,62	97,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	16 400		16 400	16 876,86	-476,86	102,9 %
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot				130,00	-130,00	
menot yhteensä	255 880	-23 000	232 880	227 903,39	4 976,61	97,9 %
TOIMINTAKATE (netto)	-194 380	28 500	-165 880	-158 784,83	-7 095,17	95,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	41 200		41 200	41 289,47	-89,47	100,2 %
Tulot						
Menot	680		680	412,08	267,92	60,6 %
KOKONNAISTULOT	61 500	5 500	67 000	69 118,56	-2 118,56	103,2 %
KOKONAISMENOT	297 760	-23 000	274 760	269 604,94	5 155,06	98,1 %
NETTO KUSTANNUS	-236 260	28 500	-207 760	-200 486,38	-7 273,62	96,5 %
Vakituisen henkilöstö	0,43	0,00	0,43	0,43	0,00	

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
TEKNINEN LAUTAKUNTA	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		
YHTEENSÄ	€	€	€			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	5 100	0	5 100	34 735,16	-29 635,16	681,1 %
Maksutulot	1 700	0	1 700	2 493,57	-793,57	146,7 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	528 900	5 500	534 400	639 626,75	-105 226,75	119,7 %
Muut tulot	0	0	0	36,36	-36,36	
tulot yhteensä	535 700	5 500	541 200	676 891,84	-135 691,84	125,1 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	446 840	-1 000	445 840	386 993,59	58 846,41	86,8 %
Palvelujen ostot	567 350	-22 500	544 850	534 782,71	10 067,29	98,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	612 700	2 500	615 200	590 274,93	24 925,07	95,9 %
Avustukset						
Vuokramenot	56 050	0	56 050	62 001,35	-5 951,35	110,6 %
Muut menot	1 000	0	1 000	241,40	758,60	24,1 %
menot yhteensä	1 683 940	-21 000	1 662 940	1 574 293,98	88 646,02	94,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 148 240	26 500	-1 121 740	-897 402,14	-224 337,86	80,0 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	583 870	20 000	603 870	601 820,94	2 049,06	99,7 %
Tulot	488 740	0	488 740	425 551,15	63 188,85	87,1 %
Menot	138 000	0	138 000	129 845,38	8 154,62	94,1 %
KOKONNAISTULOT	1 024 440	5 500	1 029 940	1 102 442,99	-72 502,99	107,0 %
KOKONAISMENOT	2 405 810	-1 000	2 404 810	2 305 960,30	98 849,70	95,9 %
NETTO KUSTANNUS	-1 381 370	6 500	-1 374 870	-1 203 517,31	-171 352,69	87,5 %
Vakituisen henkilöstö	11,22	0,00	11,22	11,22	0,00	

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Rakennusvalvonnan tehtävänä on osaltaan varmistaa, että noudatetaan hyvää rakennustapaa ja että rakennettu ympäristö on terveellinen, turvallinen ja kestävä. Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, ympäristökulttuurin ja rakennuslainsäädännön tietotaidot. Rakennusvalvonta on asiantuntijaorganisaatio.

Rakennusvalvonta jakaa ja tuottaa informaatiota asiakaskohtaista neuvontaa painottaen.

Rakennusvalvonnan asiakkaita ovat rakennushankkeeseen ryhtyvä, suunnittelijat, rakentajat sekä tilojen käyttäjät, naapurit sekä ympäristössä liikkuvat ihmiset koko rakennuksen elinkaaren ajan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Huolellinen ja perusteellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä enintään 2 % lupapäätöksistä	Tavoite toteutunut Ei oikaisuvaatimuksia eikä valituksia

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Huolellinen ja perusteellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä (<i>laatu, ei suoritekriteeri</i>)	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä enintään 2 % lupapäätöksistä	Tavoite toteutunut Ei oikaisuvaatimuksia eikä valituksia
Tehokas ohjaus- ja neuvontatyö	Aloituskokousten määrä (<i>vaikuttavuuskriteeri</i>)	Aloituskokous asuinrakennuksille sekä yli 90 m ² :n loma-asunnoille	Tavoite toteutunut Aloituskokoukset pidetty tavoitetason mukaisesti
Rakennustyön tehokas valvonta	Tarkastusasiakirjojen puutteet (<i>sekä laatu- että vaikuttavuuskriteeri</i>)	Puutteellisten tarkastusasiakirjojen määrä enintään 10 %	Tavoite toteutunut Puutteellisten asiakirjojen määrä n. 5 %

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sisällöltään yksiselitteiset ja selkeät lupapäätökset	Kyselyt päätösten sisällöstä	Kyselyjen määrä enintään 1 % lupapäätöksistä	Tavoite toteutunut Ei kyselyjä

Perustelut:

Lupapäätösten vaikutukset ovat peruuttamattomia. Ohjaus- ja neuvontatyöllä pyritään ennakolta rakennushankkeeseen ryhtyvälle antamaan tietoa oikeista menettelyistä sekä enakkosuunnittelun merkityksestä. Aloituskokouksissa varsinkin kertarakentajat saavat arvokasta tietoa rakennushankkeen eri vaiheista. Tarkastusasiakirja on rakennushankkeeseen ryhtyvän ja keskeisten osapuolien pitämä raportti rakennushankkeen eri työvaiheista. Tarkastusasiakirjan yhteenveto arkistoidaan pysyvästi lupa-asiakirjoihin. Tarkastusasiakirjan merkitys korostuu, jos jälkeenpäin joudutaan selvittämään eri osapuolten vastuita rakennustyön asianmukaisesta suorittamisesta.

Normivetoisuus tuo rakennusvalvonnalle väistämättä uusia haasteita, valvoohan se kiristyvien vaatimusten toteutumista. Säädösten yhä kiihtyvä muutosvauhti on ollut huimaava viime vuosina ja lähes kaikki säännökset ovat muuttuneet tai muuttumassa. Kunnan maantieteellinen laajuus tuo omat lisähaasteensa rakennusvalvonnan henkilöstöresurssien riittävyyteen ja rakennusvalvonnan toteuttamiseen.

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisiä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Huolellinen ja perusteellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia ei tehdä	Tavoite toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Huolellinen ja perusteellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia ei tehdä	Tavoite toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sisällöltään yksiselitteiset ja selkeät lausunnot	Kyselyt lausuntojen sisällöstä	Kyselyjen määrä enintään 1 % lausunnoista	Tavoite toteutunut Ei kyselyjä lausunnoista

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille sekä kunnalle yksityistielaisissa määrättyjen ja hallintosäännössä rakennuslautakunnalle siirrettyjen tehtävien hoitaminen. Tehtävistä yksityistielain mukaiset toimitusasiat ovat viranomaistoimintaa. Asiakkaita ovat yksityisteiden vaikutuspiirissä olevat kuntalaiset sekä kunnan jäsenet, joille tulee jakaa ja tuottaa informaatiota yksityisteiden käyttöön ja hallintoon liittyvissä asioissa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta sekä lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen resurssien puitteissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Sitovat tavoitteet**

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sisällöltään lainmukaiset ja yksiselitteisen selkeät päätökset rakennuslautakunnan toimituksissa	Valitusten määrä (laatu, ei suoritekriteeri)	Päätökset eivät olennaisesti muutu maa- ja metsätalouden alalla	Tavoite toteutunut Toimitusasioita ei vuonna 2012 ollut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Tiekuntien avustaminen yksityistieverkon kunnossapitämiseksi	Avustettavat tiet ovat liikennöitävässä kunnossa	Avustettujen teiden kunto on vähintään tyydyttävä	Tavoite toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sisällöltään lainmukaiset ja yksiselitteiset selkeät päätökset rakennuslautakunnan toimituksissa	Valitusten määrä (laatu, ei suoritekriteeri)	Päätökset eivät olennaisesti muutu maa- ja metsätaloudessa	Tavoite toteutunut Toimitusasioita ei vuonna 2012 ollut

Perustelut:

Rakennuslautakunnan toimituksessa ratkaistaan pääasiassa tiekunnan kokouksista tehty valitukset. Huolellisesti valmisteltu ja läpiviety toimitus edesauttaa asianosaisten oikeusturvan toteutumista ja osoittaa tiekunnille myös heidän päätöksensä lainmukaisuuden merkityksen: toimituksesta aiheutuvat kustannukset tulevat yleensä tiekunnan maksettavaksi. Tiekuunnille vähäinenkin ulkopuolinen apu yksityisteiden kunnossapitokustannuksiin on tarpeen ja kunta haluaa osaltaan olla avustamassa tiekuntia, joiden vaikutuspiirissä on pysyvästi asuttuja talouksia.

Suoritteet

Rakennusvalvonta	TP 2011	TOT 2012
Päätöksiä (kpl)/lautakunta		
– rakennus- ja toimenpideluvat sekä maisematyöluvat	7	3
– luvan voimassaoloajan pidentäminen		1
– poikkeamispäätökset		1
– korjaus- ja energia-avustuspäätökset	15	16
Päätöksiä (kpl)/viranhaltija		
– rakennus- ja toimenpideluvat/-ilmoitukset	145	166
– luvan voimassaoloajan pidentäminen	6	12

Ympäristönsuojelu	TP 2011	TOT 2012
– ympäristöluvat (kpl)	2	1
– muu luvat (kpl)	1	3
Ympäristösihteerin		
– päätökset	2	3
– tarkastukset	20	15
– lausunnot	75	70

Yksityistiet	TP 2011	TOT 2012
– avustettujen yksityisteiden pituus (km)	259	288

Lautakunnan kokoukset

Rakennuslautakunta kokoontui 10 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 80 asiaa. Yksityisteiden kunnossapitoavustuksia jaettiin 78 yksityistielle yhteensä 25 000 euroa. Korjaus- ja energia-avustuksia jaettiin yhteensä 24 279 euroa, avustuksen saajia 14.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen	Talous-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
5900 Rakennuslautakunta	talousarvio	arvio-	muutosten	v. 2012		
	€	muutokset	jälkeen			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot		1 000	1 000	3 807,50	-2 807,50	380,8 %
Maksutulot	37 500	9 000	46 500	58 117,18	-11 617,18	125,0 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	37 500	10 000	47 500	61 924,68	-14 424,68	130,4 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	97 990		97 990	97 106,77	883,23	99,1 %
Palvelujen ostot	48 500		48 500	22 225,03	26 274,97	45,8 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	12 500		12 500	3 893,44	8 606,56	31,1 %
Avustukset	27 000		27 000	25 000,00	2 000,00	92,6 %
Vuokramenot	1 800		1 800		1 800,00	0,0 %
Muut menot	3 000		3 000	1 913,66	1 086,34	63,8 %
menot yhteensä	190 790	0	190 790	150 138,90	40 651,10	78,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	-153 290	10 000	-143 290	-88 214,22	-55 075,78	61,6 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	34 770		34 770	19 441,59	15 328,41	55,9 %
KOKONNAISTULOT	37 500	10 000	47 500	61 924,68	-14 424,68	130,4 %
KOKONAISMENOT	225 560	0	225 560	169 580,49	55 979,51	75,2 %
NETTO KUSTANNUS	-188 060	10 000	-178 060	-107 655,81	-70 404,19	60,5 %
Vakituisen henkilöstö	1,50	0,00	1,50	1,50	0,00	

Varasto, vesihuoltolaitos ja pesula

Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä niin viemäriverkkoon liittyneissä kuin haja-asutusalueillaakin sijaitsevilla kiinteistöissä syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti. Pesulatoiminnan tavoitteena on kehittää palveluaan vastaamaan kysyntää.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn. Kunnan omistamassa pesulassa pestään kunnan palvelutuotannossa syntynyt pyykki ja jonkin verran myös ulkopuolisten asiakkaiden tuomaa pyykkiä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Puhtaan talousveden tuottaminen ja jätevesien turvallinen käsittely	Vedenlaadun seuranta Jäteveden laadun seuranta	Ei häiriötä toiminnassa	Ei toteutunut

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vesihuollon varmistaminen	Verkon dokumentointi ja kuntokartoitus Kolmannen vedenottamon suunnittelu	Saneerausohjelma tehty Suunnitelma valmis budjetointia varten	Ei toteutunut

Tuotantotavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kolmas vedenottamo	Suunnittelu käynnistetty	Kolmannen vedenottamon paikka päätetty	Ei toteutunut

Perustelut: Puhtaan veden riittävyys ei ole turvattu, jos Mällykäisen vedenottamon toiminta estyy pysyvästi.

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma v. 2012	Poikkeama	Toteutuma %
7000 Varasto, vesi- huoltolaitos ja pesula						
Toimintatulot:						
Myyntitulot	389 000	-10 000	379 000	304 585,23	74 414,77	80,4 %
Maksutulot				28,05	-28,05	
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot				400,40	-400,40	
Muut tulot				933,65	-933,65	
tulot yhteensä	389 000	-10 000	379 000	305 947,33	73 052,67	80,7 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	149 180	-800	148 380	147 185,39	1 194,61	99,2 %
Palvelujen ostot	67 400	70 000	137 400	120 939,95	16 460,05	88,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	107 100		107 100	113 183,38	-6 083,38	105,7 %
Avustukset						
Vuokramenot	1 300		1 300	332,78	967,22	25,6 %
Muut menot			0	11 399,65	-11 399,65	
menot yhteensä	324 980	69 200	394 180	393 041,15	1 138,85	99,7 %
TOIMINTAKATE (netto)	64 020	-79 200	-15 180	-87 093,82	71 913,82	573,7 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	160 400	10 000	170 400	167 693,36	2 706,64	98,4 %
Tulot	35 000		35 000	37 280,90	-2 280,90	106,5 %
Menot	25 690		25 690	19 082,64	6 607,36	74,3 %
KOKONNAISTULOT	424 000	-10 000	414 000	343 228,23	70 771,77	82,9 %
KOKONAISMENOT	511 070	79 200	590 270	579 817,15	10 452,85	98,2 %
NETTO KUSTANNUS	-87 070	-89 200	-176 270	-236 588,92	60 318,92	134,2 %
Vakituinen henkilöstö	4,88	0,00	4,88	4,88	0,00	

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

Talous- ja tunnusluvut

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
TEKNINEN TOIMI	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		
YHTEENSÄ	€	€	€			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	394 100	-9 000	385 100	343 127,89	41 972,11	89,1 %
Maksutulot	39 200	9 000	48 200	60 638,80	-12 438,80	125,8 %
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	528 900	5 500	534 400	640 027,15	-105 627,15	119,8 %
Muut tulot	0	0	0	970,01	-970,01	
tulot yhteensä	962 200	5 500	967 700	1 044 763,85	-77 063,85	108,0 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	694 010	-1 800	692 210	631 285,75	60 924,25	91,2 %
Palvelujen ostot	683 250	47 500	730 750	677 947,69	52 802,31	92,8 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	732 300	2 500	734 800	707 351,75	27 448,25	96,3 %
Avustukset	27 000	0	27 000	25 000,00	2 000,00	92,6 %
Vuokramenot	59 150	0	59 150	62 334,13	-3 184,13	105,4 %
Muut menot	4 000	0	4 000	13 554,71	-9 554,71	338,9 %
menot yhteensä	2 199 710	48 200	2 247 910	2 117 474,03	130 435,97	94,2 %
TOIMINTAKATE (netto)	-1 237 510	-42 700	-1 280 210	-1 072 710,18	-207 499,82	83,8 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	744 270	30 000	774 270	769 514,30	4 755,70	99,4 %
Tulot	523 740	0	523 740	462 832,05	60 907,95	88,4 %
Menot	198 460	0	198 460	168 369,61	30 090,39	84,8 %
KOKONNAISTULOT	1 485 940	5 500	1 491 440	1 507 595,90	-16 155,90	101,1 %
KOKONAISMENOT	3 142 440	78 200	3 220 640	3 055 357,94	165 282,06	94,9 %
NETTO KUSTANNUS	-1 656 500	-72 700	-1 729 200	-1 547 762,04	-181 437,96	89,5 %
Vakituinen henkilöstö	17,60	0,00	17,60	17,60	0,00	

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

TOIMIALA:	Alkupe- räinen	Talous- arvio-	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	talousarvio	muutokset	jälkeen	v. 2012		
YHTEENSÄ	€	€	€			%
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 277 800	-5 000	1 272 800	1 247 062,77	25 737,23	98,0 %
Maksutulot	84 550	11 100	95 650	109 723,71	-14 073,71	114,7 %
Tuet ja avustukset	222 000	30 200	252 200	283 309,15	-31 109,15	112,3 %
Vuokratulot	535 400	5 500	540 900	646 038,43	-105 138,43	119,4 %
Muut tulot	69 650	44 500	114 150	86 762,30	27 387,70	76,0 %
tulot yhteensä	2 189 400	86 300	2 275 700	2 372 896,36	-97 196,36	104,3 %
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	4 709 910	10 600	4 720 510	4 517 628,79	202 881,21	95,7 %
Palvelujen ostot	11 188 630	29 000	11 217 630	11 244 709,04	-27 079,04	100,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 243 170	20 500	1 263 670	1 207 450,69	56 219,31	95,6 %
Avustukset	324 470	-7 500	316 970	255 486,15	61 483,85	80,6 %
Vuokramenot	87 600	0	87 600	76 309,14	11 290,86	87,1 %
Muut menot	33 650	0	33 650	49 303,78	-15 653,78	146,5 %
menot yhteensä	17 587 430	52 600	17 640 030	17 350 887,59	289 142,41	98,4 %
TOIMINTAKATE (netto)	-15 398 030	33 700	-15 364 330	-14 977 991,23	-386 338,77	97,5 %
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	802 000	38 000	840 000	830 872,15	9 127,85	98,9 %
Tulot	1 154 850	0	1 154 850	1 042 330,54	112 519,46	90,3 %
Menot	1 154 850	0	1 154 850	1 042 330,54	112 519,46	90,3 %
KOKONNAISTULOT	3 344 250	86 300	3 430 550	3 415 226,90	15 323,10	99,6 %
KOKONAISMENOT	19 544 280	90 600	19 634 880	19 224 090,28	410 789,72	97,9 %
NETTO KUSTANNUS	-16 200 030	-4 300	-16 204 330	-15 808 863,38	-395 466,62	97,6 %
Vakituisen henkilöstö	74,50	0,00	74,50	74,55	-0,05	

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	Alkuper.	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	muutosten jälkeen		
INVESTOINTI					
KIINTEÄN OMAISUUDEN OSTO	0	-100 000	-100 000	-100 000,00	0,00
KIINTEÄN OMAISUUDEN MYYNTI	0		0	455,00	-455,00
KUHMOISTEN KUNNAN VUOKRAKIINTEISTÖT OY	0	-200 000	-200 000	-200 000,00	0,00
JÄMSEK OY:N OSAKKEIDEN MYYNTI	0	0	0	53 484,41	-53 484,41
LAAJAKAISTAHANKE/VALOKUITUVERKKO	-266 000	155 000	-111 000	-110 680,00	-320,00
KAUKOLÄMPÖVERKON SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN	-100 000		-100 000	-34 639,93	-65 360,07
KAAVAN POHJAKARTAN UUSIMINEN	-30 000		-30 000	-26 880,00	-3 120,00
KUHMOISTEN SATAMAN KEHITTÄMISHANKE /SATAMAN INVESTOINNIT MENOT	-76 500		-76 500	-1 091,66	-75 408,34
KUHMOISTEN SATAMAN KEHITTÄMISHANKE /SATAMAN INVESTOINNIT TULOT	26 770		26 770	16 536,00	10 234,00
HULEVESIJÄRJESTELMÄN RAKENTAMINEN JA KUNNOSTUS	-75 000		-75 000	-27 457,62	-47 542,38
PAPINSAAREN LAITURI	-32 000		-32 000	-30 151,22	-1 848,78
UIMALAN LAITURIRAKENTEIDEN UUSINTA	-10 000	10 000	0	0,00	0,00
PÄIJÄNNEKODIN KORJAUKSET	-65 000	35 000	-30 000	0,00	-30 000,00
ORIVEDENTIEN 3 JA 5 KIINTEISTÖJEN SANEERAUS	-120 000		-120 000	-43 919,70	-76 080,30
KUHMOLAN JULKISIVUNKUNNOSTUS JA ESTEETTÖMYYSKORJAUKSET	-45 000		-45 000	0,00	-45 000,00
KOULUKESKUKSEN ILMANVAIHDON SUUNNITTELU JA KORJAUS	-30 000	30 000	0	0,00	0,00
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN	-60 000		-60 000	-22 816,00	-37 184,00
KAAVATEIDEN VASTAANOTTOKUSTANNUS (TORITIE)	-100 000	100 000	0	-3 370,33	3 370,33
KOULUKESKUKSEN LUKOT JA TURVAKAMERAT	-17 000		-17 000	-14 010,07	-2 989,93
KOULUKESKUKSEN TIETOTEKNIikka	-15 000		-15 000	-13 592,59	-1 407,41
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTO	-20 000	-75 000	-95 000	-66 392,39	-28 607,61
TEKNISEN TYÖN TYÖPAJAN KALUSTO	-11 500		-11 500	-11 416,64	-83,36
PUHTAANVEDEN JAKELUSÄILIÖT JA PERÄKÄRRY	-10000		-10000	-7 690,00	-2 310,00
VARAVOIMALAITTEISTON HANKINTA	0	-120000	-120000	-992,00	-119 008,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
INVESTOINTITULOT	26 770	0	26 770	70 475,41	-43 705,41
INVESTOINTIMENOT	-1 083 000	-165 000	-1 248 000	-715 100,15	-532 899,85
INVESTOINNIT NETTO	-1 056 230	-165 000	-1 221 230	-644 624,74	-576 605,26
Keskeneräisiksi investoinneiksi jäävät Kaukolämpöverkon suunnittelu ja rakentaminen, Kuhmoisten sataman kehittämishanke, Laajakaistahanke/valokuituverkko, Orivedentien 3 ja 5 saneeraus, Kaavateiden vastaanottokustannus (Toritie) ja Varavoimallaitteistojen hankinta.					

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISET

	Alkuperäinen	Talousarvion	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
	talousarvio	muutokset	+ muutokset	€	€	%
TULOSLASKELMA (ulkoiset)						
Myyntituotot	1 277 800	-5 000	1 272 800	1 247 062,77	25 737,23	98,0 %
Maksutuotot	84 550	11 100	95 650	109 723,71	-14 073,71	114,7 %
Tuet ja avustukset	222 000	30 200	252 200	283 309,15	-31 109,15	112,3 %
Vuokratuotot	535 400	5 500	540 900	646 038,43	-105 138,43	119,4 %
Muut toimintatuotot	69 650	44 500	114 150	86 762,30	27 387,70	76,0 %
TOIMINTATUOTOT	2 189 400	86 300	2 275 700	2 372 896,36	-97 196,36	104,3 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-3 439 430	-26 400	-3 465 830	-3 381 881,57	-83 948,43	97,6 %
Henkilöstökorvaukset	650	25 700	26 350	41 525,84	-15 175,84	157,6 %
Palkat ja palkkiot	-3 438 780	-700	-3 439 480	-3 340 355,73	-99 124,27	97,1 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 085 260	-9 700	-1 094 960	-1 017 833,99	-77 126,01	93,0 %
Muut henkilösivukulut	-185 870	-200	-186 070	-159 439,07	-26 630,93	85,7 %
Henkilösivukulut	-1 271 130	-9 900	-1 281 030	-1 177 273,06	-103 756,94	91,9 %
Henkilöstökulut	-4 709 910	-10 600	-4 720 510	-4 517 628,79	-202 881,21	95,7 %
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-9 756 450	10 000	-9 746 450	-10 026 614,95	280 164,95	102,9 %
Muiden palvelujen ostot	-1 432 180	-39 000	-1 471 180	-1 218 094,09	-253 085,91	82,8 %
Palvelujen ostot	-11 188 630	-29 000	-11 217 630	-11 244 709,04	27 079,04	100,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 243 170	-20 500	-1 263 670	-1 207 450,69	-56 219,31	95,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 243 170	-20 500	-1 263 670	-1 207 450,69	-56 219,31	95,6 %
Avustukset						
Avustukset	-324 470	7 500	-316 970	-255 486,15	-61 483,85	80,6 %
Avustukset	-324 470	7 500	-316 970	-255 486,15	-61 483,85	80,6 %
Vuokrat	-87 600		-87 600	-76 309,14	-11 290,86	87,1 %
Muut toimintakulut	-33 650		-33 650	-49 303,78	15 653,78	146,5 %
TOIMINTAKULUT	-17 587 430	-52 600	-17 640 030	-17 350 887,59	-289 142,41	98,4 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 398 030	33 700	-15 364 330	-14 977 991,23	-386 338,77	97,5 %
VEROTULOT	7 345 000		7 345 000	7 389 819,45	-44 819,45	100,6 %
VALTIONOSUUDET	8 733 360		8 733 360	8 739 601,00	-6 241,00	100,1 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT						
KORKOTUOTOT	45 000		45 000	61 864,22	-16 864,22	137,5 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	33 000	10 000	43 000	78 459,56	-35 459,56	182,5 %
KORKOKULUT	-40 200	5 000	-35 200	-25 723,80	-9 476,20	73,1 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-18 200	-12 000	-30 200	-38 098,36	7 898,36	126,2 %
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT	19 600	3 000	22 600	76 501,62	-53 901,62	338,5 %
VUOSIKATE	699 930	36 700	736 630	1 227 930,84	-491 300,84	166,7 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-802 000	-38 000	-840 000	-830 872,15	-9 127,85	98,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-802 000	-38 000	-840 000	-830 872,15	-9 127,85	98,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-102 070	-1 300	-103 370	397 058,69	-500 428,69	-384,1 %
Varausten ja rahastojen muutok.						
Poistoeron muutos				11 630,23	-11630,23	
Rahastojen muutos				-20,08	20,08	
Varausten ja rahastojen muutok.				11 610,15	-11 610,15	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-102 070	-1 300	-103 370	408 668,84	-512 038,84	-395,3 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
TULOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)					
Myyntituotot	1 945 410	-5 000	1 940 410	1 864 931,02	75 478,98
Maksutuotot	84 550	11 100	95 650	109 723,71	-14 073,71
Tuet ja avustukset	222 000	30 200	252 200	283 309,15	-31 109,15
Vuokratuotot	1 022 640	5 500	1 028 140	1 070 500,72	-42 360,72
Muut toimintatuotot	69 650	44 500	114 150	86 762,30	27 387,70
TOIMINTATUOTOT	3 344 250	86 300	3 430 550	3 415 226,90	15 323,10
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-3 439 430	-26 400	-3 465 830	-3 381 881,57	-83 948,43
Henkilöstökorvaukset	650	25 700	26 350	41 525,84	-15 175,84
Palkat ja palkkiot	-3 438 780	-700	-3 439 480	-3 340 355,73	-99 124,27
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 085 260	-9 700	-1 094 960	-1 017 833,99	-77 126,01
Muut henkilösivukulut	-185 870	-200	-186 070	-159 439,07	-26 630,93
Henkilösivukulut	-1 271 130	-9 900	-1 281 030	-1 177 273,06	-103 756,94
Henkilöstökulut	-4 709 910	-10 600	-4 720 510	-4 517 628,79	-202 881,21
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-9 756 450	10 000	-9 746 450	-10 026 614,95	280 164,95
Muiden palvelujen ostot	-2 083 240	-39 000	-2 122 240	-1 818 213,62	-304 026,38
Palvelujen ostot	-11 839 690	-29 000	-11 868 690	-11 844 828,57	-23 861,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-1 259 720	-20 500	-1 280 220	-1 225 199,41	-55 020,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 259 720	-20 500	-1 280 220	-1 225 199,41	-55 020,59
Avustukset					
Avustukset	-324 470	7 500	-316 970	-255 486,15	-61 483,85
Avustukset	-324 470	7 500	-316 970	-255 486,15	-61 483,85
Vuokrat	-574 840		-574 840	-500 771,43	-74 068,57
Muut toimintakulut	-33 650		-33 650	-49 303,78	15 653,78
TOIMINTAKULUT	-18 742 280	-52 600	-18 794 880	-18 393 218,13	-401 661,87
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 398 030	33 700	-15 364 330	-14 977 991,23	-386 338,77
VEROTULOT	7 345 000		7 345 000	7 389 819,45	-44 819,45
VALTIONOSUUDET	8 733 360		8 733 360	8 739 601,00	-6 241,00
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT					
KORKOTUOTOT	45 000		45 000	61 864,22	-16 864,22
MUUT RAHOITUSTUOTOT	33 000	10 000	43 000	78 459,56	-35 459,56
KORKOKULUT	-40 200	5 000	-35 200	-25 723,80	-9 476,20
MUUT RAHOITUSKULUT	-18 200	-12 000	-30 200	-38 098,36	7 898,36
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT	19 600	3 000	22 600	76 501,62	-53 901,62
VUOSIKATE	699 930	36 700	736 630	1 227 930,84	-491 300,84
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-802 000	-38 000	-840 000	-830 872,15	-9 127,85
Poistot ja arvonalentumiset	-802 000	-38 000	-840 000	-830 872,15	-9 127,85
TILIKAUDEN TULOS	-102 070	-1 300	-103 370	397 058,69	-500 428,69
Varausten ja rahastojen muutok.					
Poistoeron muutos			0	11 630,23	-11630,23
Rahastojen muutos			0	-20,08	20,08
Varausten ja rahastojen muutok.				11 610,15	-11 610,15
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-102 070	-1 300	-103 370	408 668,84	-512 038,84

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	699 930	36 700	736 630	1 227 930,84	-491 300,84
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-1 000	-44 500	-45 500	-55 206,67	9 706,67
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 083 000	-165 000	-1 248 000	-715 100,15	-532 899,85
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	26 770		26 770	16 536,00	10 234,00
PYS. VAST. MYyntITULOT	1 000	44 500	45 500	109 126,00	-63 626,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-356 300	-128 300	-484 600	583 286,02	-1 067 886,02
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	600 000	0	600 000	0,00	600 000,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-602 500	0	-602 500	-565 006,00	-37 494,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	300 000	0	300 000	0,00	300 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANT. VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS				3 083,84	
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS				0,00	
LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS				191 125,27	
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN MUUT				76 637,39	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				270 846,50	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	297 500	0	297 500	-294 159,50	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-58 800	-128 300	-187 100	289 126,52	
KASSAVARAT 31.12.				3 077 682,22	
KASSAVARAT 1.1.				2 788 555,70	
KASSAVAROJEN MUUTOS				289 126,52	

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

TOTEUTUMAVERTAILU	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
(ulkoiset)					
****VAALIT					
TULOT	4 200	4 000	8 200	8 223,20	-23,20
MENOT	-11 680	-4 000	-15 680	-15 604,91	-75,09
NETTO	-7 480	0	-7 480	-7 381,71	-98,29
***KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
TULOT	4 200	4 000	8 200	8 223,20	-23,20
MENOT	-11 680	-4 000	-15 680	-15 604,91	-75,09
NETTO	-7 480	0	-7 480	-7 381,71	-98,29
****TILINTARKASTUS					
MENOT	-11 860		-11 860	-10 100,85	-1 759,15
NETTO	-11 860		-11 860	-10 100,85	-1 759,15
***TARKASTUSLAUTAKUNTA					
MENOT	-11 860	0	-11 860	-10 100,85	-1 759,15
NETTO	-11 860	0	-11 860	-10 100,85	-1 759,15
****HALLINTO					
TULOT	104 000	2 100	106 100	124 098,05	-17 998,05
MENOT	-1 068 670	-16 000	-1 084 670	-959 566,52	-125 103,48
NETTO	-964 670	-13 900	-978 570	-835 468,47	-143 101,53
****SISÄISET PALVELUT					
TULOT	300	0	300	27,64	272,36
MENOT	-137 600	10 000	-127 600	-105 963,65	-21 636,35
NETTO	-137 300	10 000	-127 300	-105 936,01	-21 363,99
****ELINKEINOEL. EDISTÄMINEN					
TULOT	324 500	44 500	369 000	306 244,24	62 755,76
MENOT	-282 330	40 000	-242 330	-236 491,11	-5 838,89
NETTO	42 170	84 500	126 670	69 753,13	56 916,87
****SOS. JA TERV. OMATOIMINTA					
TULOT	124 000		124 000	152 316,39	-28 316,39
MENOT	-290 000	-4 500	-294 500	-289 425,85	-5 074,15
NETTO	-166 000	-4 500	-170 500	-137 109,46	-33 390,54
****SOS. JA TERV. OSTOPALV. JÄMSÄ/KEURUU					
MENOT	-9 327 850	0	-9 327 850	-9 643 223,42	315 373,42
NETTO	-9 327 850	0	-9 327 850	-9 643 223,42	315 373,42
***KUNNANHALLITUS					
TULOT	552 800	46 600	599 400	582 686,32	16 713,68
MENOT	-11 106 450	29 500	-11 076 950	-11 234 670,55	157 720,55
NETTO	-10 553 650	76 100	-10 477 550	-10 651 984,23	174 434,23
**YLEISHALLINTO					
TULOT	557 000	50 600	607 600	590 909,52	16 690,48
MENOT	-11 129 990	25 500	-11 104 490	-11 260 376,31	155 886,31
NETTO	-10 572 990	76 100	-10 496 890	-10 669 466,79	172 576,79

TOTEUTUMAVERTAILU	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
(ulkoiset)					
****SIVISTYSTOIMEN HALLINTO					
TULOT	0	3 000	3 000	3 000,00	0,00
MENOT	-114 610	0	-114 610	-106 350,53	-8 259,47
NETTO	-114 610	3 000	-111 610	-103 350,53	-8 259,47
****LASTEN PÄIVÄHOITO					
TULOT	41 500		41 500	42 802,52	-1 302,52
MENOT	-683 770	6 200	-677 570	-630 443,91	-47 126,09
NETTO	-642 270	6 200	-636 070	-587 641,39	-48 428,61
****ESI- JA PERUSOPETUS					
TULOT	500	21 500	22 000	22 106,09	-106,09
MENOT	-1 719 290	17 300	-1 701 990	-1 546 077,88	-155 912,12
NETTO	-1 718 790	38 800	-1 679 990	-1 523 971,79	-156 018,21
****LUKIO					
TULOT	0	0	0	320,00	-320,00
MENOT	-439 110	0	-439 110	-429 404,16	-9 705,84
NETTO	-439 110	0	-439 110	-429 084,16	-10 025,84
****RUOKAPALVELU					
TULOT	573 100	0	573 100	638 505,60	-65 405,60
MENOT	-750 540	-30 100	-780 640	-780 734,00	94,00
NETTO	-177 440	-30 100	-207 540	-142 228,40	-65 311,60
****KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI					
TULOT	16 400	5 700	22 100	26 738,19	-4 638,19
MENOT	-328 420	-8 000	-336 420	-283 455,13	-52 964,87
NETTO	-312 020	-2 300	-314 320	-256 716,94	-57 603,06
****VAPAA-AIKATOIMI					
TULOT	38 700	0	38 700	3 750,59	34 949,41
MENOT	-221 990	-15 300	-237 290	-196 571,64	-40 718,36
NETTO	-183 290	-15 300	-198 590	-192 821,05	-5 768,95
****SIVISTYSLAUTAKUNTA					
TULOT	670 200	30 200	700 400	737 222,99	-36 822,99
MENOT	-4 257 730	-29 900	-4 287 630	-3 973 037,25	-314 592,75
NETTO	-3 587 530	300	-3 587 230	-3 235 814,26	-351 415,74
**OPETUS- JA KULTTUURITOIMI					
TULOT	670 200	30 200	700 400	737 222,99	-36 822,99
MENOT	-4 257 730	-29 900	-4 287 630	-3 973 037,25	-314 592,75
NETTO	-3 587 530	300	-3 587 230	-3 235 814,26	-351 415,74
****TEKNINEN HALLINTO					
TULOT	1 700	0	1 700	3 366,80	-1 666,80
MENOT	-99 380	0	-99 380	-88 679,98	-10 700,02
NETTO	-97 680	0	-97 680	-85 313,18	-12 366,82
****KAAVOITUS- JA MAANKÄYTTÖ					
TULOT	17 100	0	17 100	16 949,88	150,12
MENOT	-288 720	3 000	-285 720	-292 325,49	6 605,49
NETTO	-271 620	3 000	-268 620	-275 375,61	6 755,61

TOTEUTUMAVERTAILU	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
(ulkoiset)					
***KIINTEISTÖTOIMI					
TULOT	455 400	0	455 400	587 456,60	-132 056,60
MENOT	-1 039 960	-5 000	-1 044 960	-965 385,12	-79 574,88
NETTO	-584 560	-5 000	-589 560	-377 928,52	-211 631,48
***PALO- JA PELASTUSTOIMI					
TULOT	61 500	5 500	67 000	69 118,56	-2 118,56
MENOT	-255 880	23 000	-232 880	-227 903,39	-4 976,61
NETTO	-194 380	28 500	-165 880	-158 784,83	-7 095,17
***TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TULOT	535 700	5 500	541 200	676 891,84	-135 691,84
MENOT	-1 683 940	21 000	-1 662 940	-1 574 293,98	-88 646,02
NETTO	-1 148 240	26 500	-1 121 740	-897 402,14	-224 337,86
***RAKENNUSLTK					
TULOT	37 500	10 000	47 500	61 924,68	-14 424,68
MENOT	-190 790	0	-190 790	-150 138,90	-40 651,10
NETTO	-153 290	10 000	-143 290	-88 214,22	-55 075,78
***RAKENNUSLAUTAKUNTA					
TULOT	37 500	10 000	47 500	61 924,68	-14 424,68
MENOT	-190 790	0	-190 790	-150 138,90	-40 651,10
NETTO	-153 290	10 000	-143 290	-88 214,22	-55 075,78
***VARASTO, VESIHUOLTOLAITOS JA PESULA					
TULOT	389 000	-10 000	379 000	305 947,33	73 052,67
MENOT	-324 980	-69 200	-394 180	-393 041,15	-1 138,85
NETTO	64 020	-79 200	-15 180	-87 093,82	71 913,82
***VARASTO, VESIHUOLTOLAITOS JA PESULA					
TULOT	389 000	-10 000	379 000	305 947,33	73 052,67
MENOT	-324 980	-69 200	-394 180	-393 041,15	-1 138,85
NETTO	64 020	-79 200	-15 180	-87 093,82	71 913,82
**TEKNINEN TOIMI					
TULOT	962 200	5 500	967 700	1 044 763,85	-77 063,85
MENOT	-2 199 710	-48 200	-2 247 910	-2 117 474,03	-130 435,97
NETTO	-1 237 510	-42 700	-1 280 210	-1 072 710,18	-207 499,82
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
TULOT	2 189 400	86 300	2 275 700	2 372 896,36	-97 196,36
MENOT	-17 587 430	-52 600	-17 640 030	-17 350 887,59	-289 142,41
NETTO	-15 398 030	33 700	-15 364 330	-14 977 991,23	-386 338,77
TULOSLASKELMAOSA					
VEROTULOT	7 345 000		7 345 000	7 389 819,45	-44 819,45
VALTIONOSUUDET	8 733 360		8 733 360	8 739 601,00	-6 241,00
KORKOTULOT	45 000		45 000	61 864,22	-16 864,22
MUUT RAHOITUSTULOT	33 000	10000	43 000	78 459,56	-35 459,56
KORKOMENOT	-40 200	5000	-35 200	-25 723,80	-9 476,20
MUUT RAHOITUSMENOT	-18 200	-12000	-30 200	-38 098,36	7 898,36
VUOSIKATE	699 930	36 700	736 630	1 227 930,84	-491 300,84

TOTEUTUMAVERTAILU	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio + muutokset	Toteutuma	Poikkeama
(ulkoiset)					
INVESTOINNIT					
KIINTEÄN OMAISUUDEN OSTO	0	-100 000	-100 000	-100 000,00	0,00
KIINTEÄN OMAISUUDEN MYYNTI	0		0	455,00	-455,00
KUHMOISTEN KUNNAN VUOKRAKINTEISTÖT OY	0	-200 000	-200 000	-200 000,00	0,00
JÄMSEK OY:N OSAKKEIDEN MYYNTI	0	0	0	53 484,41	-53 484,41
LAAJAKAISTAHANKE/VALOKUITUVERKKO	-266 000	155 000	-111 000	-110 680,00	-320,00
KAUKOLÄMPÖVERKON SUUNN. JA RAK.	-100 000		-100 000	-34 639,93	-65 360,07
KUNNAN POHJAKARTAN UUSIMINEN	-30 000		-30 000	-26 880,00	-3 120,00
KUHMOISTEN SATAMAN KEHITTÄMIS-HANKE/SATAMAN INVESTOINNIT MENOT	-76 500		-76 500	-1 091,66	-75 408,34
KUHMOISTEN SATAMAN KEHITTÄMIS-HANKE/SATAMAN INVESTOINNIT TULOT	26 770		26 770	16 536,00	10 234,00
HULEVESIJÄRJESTELMÄN RAK. JA KUNNOSTUS	-75 000		-75 000	-27 457,62	-47 542,38
PAPINSAAREN LAITURI	-32 000		-32 000	-30 151,22	-1 848,78
UIMALAN LAITURIRAKENTEIDEN UUSINTA	-10 000	10000	0	0,00	0,00
PÄIJÄNNEKODIN KORJAUKSET	-65 000	35 000	-30 000	0,00	-30 000,00
ORIVEDENTIEN 3 JA 5 KIINTEISTÖJEN SANEERAUS	-120 000		-120 000	-43 919,70	-76 080,30
KUHMOLAN JULKISIVUNKUNN. JA ESTEETTÖMYYSKORJAUKSET	-45 000		-45 000	0,00	-45 000,00
KOULUKESKUKSEN ILMANVAIHDON SUUNN. JA KORJAUS	-30 000	30 000	0	0,00	0,00
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN	-60 000		-60 000	-22 816,00	-37 184,00
KAAVATEIDEN VASTAANOTTOKUSTANNUS (TORITIE)	-100 000	100 000	0	-3 370,33	3 370,33
KOULUKESKUKSEN LUKOT JA TURVAKAMERAT	-17 000		-17 000	-14 010,07	-2 989,93
KOULUKESKUKSEN TIETOTEKNIikka	-15 000		-15 000	-13 592,59	-1 407,41
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTO	-20 000	-75 000	-95 000	-66 392,39	-28 607,61
TEKNISEN TYÖN TYÖPAJAN KALUSTO	-11 500		-11 500	-11 416,64	-83,36
PUHTAANVEDEN JAKELUSÄILIÖT JA PERÄKÄRRY	-10000		-10 000	-7 690,00	-2 310,00
VARAVOIMALAITTEISTON HANKINTA	0	-120 000	-120 000	-992,00	-119 008,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
INVESTOINTITULOT	26 770	0	26 770	70 475,41	-43 705,41
INVESTOINTIMENOT	-1 083 000	-165 000	-1 248 000	-715 100,15	-532 899,85
INVESTOINNIT NETTO	-1 056 230	-165 000	-1 221 230	-644 624,74	-576 605,26
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS					
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	600 000		600 000	0,00	600 000,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH.	-602 500		-602 500	-565 006,00	-37 494,00
LYHYTAIAKISTEN LAINOJEN MUUTOS	300 000		300 000		300 000,00
MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ					
TULOARVIOT YHTEENSÄ	19 272 530	96 300	19 068 830	18 713 116,00	355 714,00
MENOARVIOT YHTEENSÄ	-19 331 330	-224 600	-19 555 930	-18 694 815,90	-861 114,10
NETTO	-58 800	-128 300	-487 100	18 300,10	-505 400,10
NETTO				18 300,10	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				270 846,50	
RAHASTON MUUTOS				-20,08	
RAHAVAROJEN MUUTOS				289 126,52	

KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
TULOSLASKELMA		
(ulkoiset)		
Myyntituotot	1 247 062,77	1 241 875,73
Maksutuotot	109 723,71	111 336,27
Tuet ja avustukset	283 309,15	220 629,63
Vuokratuotot	646 038,43	532 375,68
Muut toimintatuotot	86 762,30	44 034,37
TOIMINTATUOTOT	2 372 896,36	2 150 251,68
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Maksetut palkat ja palkkiot	-3 381 881,57	-3 225 821,99
Henkilöstökorvaukset	41 525,84	22 517,76
Palkat ja palkkiot	-3 340 355,73	-3 203 304,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 017 833,99	-993 791,74
Muut henkilösivukulut	-159 439,07	-147 372,86
Henkilösivukulut	-1 177 273,06	-1 141 164,60
Henkilöstökulut	-4 517 628,79	-4 344 468,83
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-10 026 614,95	-9 091 367,22
Muiden palvelujen ostot	-1 216 754,09	-1 238 811,23
Palvelujen ostot	-11 244 709,04	-10 330 178,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 207 450,69	-1 134 564,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 207 450,69	-1 134 564,02
Avustukset		
Avustukset	-255 486,15	-253 299,94
Avustukset	-255 486,15	-253 299,94
Vuokrat	-76 309,14	-86 265,33
Muut toimintakulut	-49 303,78	-94 460,94
TOIMINTAKULUT	-17 350 887,59	-16 243 237,51
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14 977 991,23	-14 092 985,83
VEROTULOT	7 389 819,45	7 413 293,72
VALTIONOSUUDET	8 739 601,00	8 119 008,46
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT		
KORKOTUOTOT	61 864,22	56 095,72
MUUT RAHOITUSTUOTOT	78 459,56	95 733,25
KORKOKULUT	-25 723,80	-33 238,78
MUUT RAHOITUSKULUT	-38 098,36	-20 166,81
RAHOITUSTUOTOT JA-KULUT	76 501,62	98 423,38
VUOSIKATE	1 227 930,84	1 537 739,73
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-830 872,15	-793 350,05
Poistot ja arvonalentumiset	-830 872,15	-793 350,05
TILIKAUDEN TULOS	397 058,69	744 389,68
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	11 630,23	11 630,23
Rahastojen muutos	-20,08	-39,60
Varausten ja rahastojen muutokset	11 610,15	11 590,63
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	408 668,84	755 980,31

RAHOITUSLASKELMA	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 227 930,84	1 537 739,73
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-55 206,67	7 670,27
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-715 100,15	-704 966,97
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	16 536,00	0,00
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	109 126,00	14 045,25
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	583 286,02	854 488,28
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-565 006,00	-779 819,49
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS	3 083,84	-7 512,40
PITKÄAICAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	0,00	2 379,00
LYHYTAICAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	191 125,27	-142 750,84
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN MUUT	76 637,39	-513 081,50
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	270 846,50	-660 965,74
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-294 159,50	-1 440 785,23
RAHAVAROJEN MUUTOS	289 126,52	-586 296,95
KASSAVARAT 31.12.	3 077 682,22	2 788 555,70
KASSAVARAT 1.1.	2 788 555,70	3 374 852,65
KASSAVAROJEN MUUTOS	289 126,52	-586 296,95

TASE	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	30 854,55	16 687,81
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 504 873,12	2 405 328,12
Rakennukset	7 402 978,43	7 900 997,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 939 948,90	3 077 830,01
Koneet ja kalusto	149 017,10	129 819,39
Muut aineelliset hyödykkeet	3 363,76	3 363,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	321 432,02	151 204,57
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	321 432,02	151 204,57
Aineelliset hyödykkeet	13 321 613,33	13 668 543,07
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	538 776,39	338 776,39
Kuntayhtymäosuudet	579 729,76	579 729,76
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.	800 490,27	853 974,68
Muut osakkeet ja osuudet	5 178,00	5 178,00
Osakkeet ja osuudet	1 924 174,42	1 777 658,83
Muut pitkäaikaiset lainasaamiset	382 713,70	382 713,70
Muut pitkäaikaiset saamiset	10 150,00	10 150,00
Sijoitukset	2 317 038,12	2 170 522,53
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 669 506,00	15 855 753,41
Valtion toimeksiannot	847,64	1 241,20
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	380 875,60	353 794,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	381 723,24	355 036,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	300 347,84	148 571,56
Muut lyhytaikaiset saamiset	55 354,02	40 301,38
Lyhytaikaiset saamiset	355 701,86	188 872,94
Siirtosaamiset		
Muut siirtosaamiset	113 889,94	471 844,13
Siirtosaamiset	113 889,94	471 844,13
Saamiset	469 591,80	660 717,07
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 496 494,75	2 296 869,64
Rahoitusarvopaperit	2 496 494,75	2 296 869,64
Rahat ja pankkisaamiset	581 187,47	491 686,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 547 274,02	3 449 272,77
VASTAAVAA	19 598 503,26	19 660 062,18

	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 684 598,33	12 684 598,33
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 225 448,07	2 469 467,76
Tilikauden yli-/alijäämä	408 668,84	755 980,31
OMA PÄÄOMA	16 318 715,24	15 910 046,40
Poistoero	67 930,12	79 560,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	67 930,12	79 560,35
Valtion toimeksiannot	5 114,64	1 241,20
Lahjoitusrahastojen pääomat	388 105,57	362 207,93
Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	393 220,21	363 449,13
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	363 152,84	565 420,34
Lainat julkisyhteisöiltä	197 000,00	455 818,86
Saadut ennakot	9 831,95	9 831,95
Pitkäaikainen vieraspääoma	569 984,79	1 031 071,15
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	202 267,50	202 368,42
Lainat julkisyhteisöiltä	258 818,86	362 637,58
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	769 808,77	1 025 062,50
Muut velat	82 883,00	76 331,50
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	1 375,17	6 837,80
Lomapalkkajaksotus	396 608,70	324 956,60
Valtionosuusennakot	19 793,00	22 606,00
Muut siirtovelat	517 097,90	255 134,75
Siirtovelat	934 874,77	609 535,15
Lyhytaikainen vieraspääoma	2 248 652,90	2 275 935,15
VIERAS PÄÄOMA	2 818 637,69	3 307 006,30
VASTATTAVAA	19 598 503,26	19 660 062,18

KONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Toimintatuotot	5 410 674,24	5 103 876
Toimintakulut	-21 454 757,99	-20 144 187
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	672,92	0
Toimintakate	-16 043 410,83	-15 040 311
Verotulot	7 389 819,45	7 413 294
Valtionosuudet	10 207 760,30	9 493 230
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	63 218,97	57 643
Muut rahoitustuotot	79 253,48	95 932
Korkokulut	-118 632,13	-116 473
Muut rahoituskulut	-43 460,82	-26 232
Vuosikate	1 534 548,43	1 877 082
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 199 394,19	-1 136 137
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	
Arvonalentumiset	0,00	
Satunnaiset erät	0,00	
Tilikauden tulos	335 154,23	740 945
Tilinpäätössiirrot	-77 434,76	-47 451
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	257 719,48	693 495
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25,2	32,2
Vuosikate/Poistot, %	127,9	165,2
Vuosikate €/asukas	629	749
Asukasmäärä	2 441	2 507

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 534 548,43	1 877 083
Satunnaiset erät	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-59 190,60	4 414
	1 475 357,83	1 881 497
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-938 464,37	-1 033 430
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17 352,70	694
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	123 506,99	29 915
Investoinnit netto	-797 604,68	-1 002 821
Toiminnan ja investointien rahavirta	677 753,15	878 675
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-7
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	630
Antolainauksen muutokset	0,00	623

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	979 152,12	181 723
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 644 970,90	-1 038 660
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-36 531,89	51 532
Lainakannan muutokset	-702 350,68	-805 406
Oman pääoman muutokset	-807,82	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	4 034,71	-7 516
Vaihto-omaisuuden muutos	2 567,80	242
Saamisten muutos	251 054,15	-267 830
Korottomien velkojen muutos	170 690,39	-448 835
Muut maksuvalmiuden muutokset	428 347,04	-723 939
Rahoituksen rahavirta	-274 003,63	-1 528 722
Rahavarojen muutos	402 941,70	-650 047
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 320 686,49	2 919 004
Rahavarat 1.1.	2 917 744,79	3 569 051
	402 941,70	-650 047

KONSERNITASE	Tilivuosi	Tilivuosi
	2012	2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	198 834,72	174 528
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 754 779,57	2 656 366
Rakennukset	11 033 702,36	11 687 120
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 948 929,23	3 086 393
Koneet ja kalusto	408 434,44	388 961
Muut aineelliset hyödykkeet	6 841,63	6 774
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	471 514,87	229 640
Aineelliset hyödykkeet	17 624 202,08	18 055 254
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	860 104,74	906 511
Lainasaamiset	24 603,11	24 596
Muut sijoitukset	10 150,00	10 279
Sijoitukset	894 857,86	941 385
PYSYVÄT VASTAAVAT	18 717 894,66	19 171 168
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	509 368,56	481 300
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	37 861,46	40 429
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	842
Lyhytaikaiset saamiset	962 217,70	1 214 213
Saamiset	962 217,70	1 215 055
Rahoitusarvopaperit	2 534 107,08	2 324 971
Rahat ja pankkisaamiset	786 579,41	624 542
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 320 765,64	4 204 997
VASTAAVAA	23 548 028,87	23 857 464

	Tilivuosi	Tilivuosi
VASTATTAVAA	2012	2011
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 693 594,56	12 693 595
Rahastot	523 916,32	473 101
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 963 151,92	1 386 041
Tilikauden yli-/alijäämä	257 719,48	694 042
OMA PÄÄOMA	15 438 382,28	15 246 780
VÄHEMMISTÖOSUUS	0,00	0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	236 930,61	256 758
Vapaaehtoiset varaukset	135 049,85	86 393
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	371 980,46	343 152
Pakolliset varaukset	59 927,18	56 743
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	524 326,78	492 223
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	3 730 401,58	4 268 715
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	44 389,22	46 693
Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	800 020,62	995 780
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	2 578 600,74	2 407 379
VIERAS PÄÄOMA	7 153 412,16	7 718 566
VASTATTAVAA	23 548 028,87	23 857 464

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1)

tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta);

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Investointien kirjaamisessa pysyviin vastaaviin on pienhankintarajana käytetty kunnanvaltuuston vahvistamaa alarajaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu 1.1.2009 voimaan tulleen poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman v. 2012, uuden poistosuunnitelman mukaiset poistot lasketaan 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Vaihtuvat vastaavat

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Liite 1 A: Konsernitilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 4:2. §);

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Tytäryhteisöistä Kuhmoisten Kiinteistöt Oy ja Lock-Wood Kuhmoinen Oy tasearvot nollattu, eivät mukana konsernilaskelmissa.

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konserniin, niiden pääomaosuuksien vaikutus kunnan konsernitilin-päätökseen ei ole olennainen.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Tytäryhteisöt on yhdistelty kunnan konserniin rivi riviltä. Kuntayhtymät on yhdistelty lukuarvoiltaan omistuosuuden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liike-tapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kunnan ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelmanmukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Liite 8:

Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina. Kunnan tai kuntayhtymän liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai tulolajeihin sisällytettynä;

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2012	2011	2012	2011
Yleishallinto	1 115 712	1 043 680	590 910	496 180
Sosiaali ja terveystoimet	2 203 281	2 127 481		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 515 076	1 677 293	737 223	694 619
Tekniset palvelut	1 044 764	959 453	1 044 764	959 453
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>6 878 833</i>	<i>5 807 907</i>	<i>2 372 897</i>	<i>2 150 252</i>

Liite 9:

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin (kuntajaoston tuloslaskelmaohje kohta 5.1)

Verotulojen erittely		
	2012	2011
Kunnan tulovero	5 722 668,79	5 452 696,70
Osuus yhteisöveron tuotosta	531 198,72	854 480,27
Kiinteistövero	1 135 951,94	1 106 116,75
Muut verotulot		
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>7 389 819,45</i>	<i>7 413 293,72</i>

Tuloveroprosentti**2004-2009****v. 2010-2012**

19,00

19,75

Kiinteistöveroprosentit

Yleinen kiinteistövero

0,80

1,00

Vakituisen asunnon rakennusten

0,40

0,50

Muu kuin vak.asuinrakennuksen

1,00

1,10

Liite 10:

Valtionosuudet eriteltynä yleiseen valtionosuuteen, sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuteen, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen sekä harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen

Valtionosuuksien erittely		
	2012	2011
Laskennalliset valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 784 653,00	7 464 248,61
Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	1 471 424,00	1 145 590,85
Järjestelmämuutoksen tasaus	7 533,00	7 533,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtos.	-524 009,00	-498 364,00
Valtionosuudet yhteensä	8 739 601,00	8 119 008,46

Liite 12:

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (KPA 2:3.1 3-kohta)

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden poistosuunnitelma
(Pienhankintaraja 8 400 €)

	vanha 1.1.2003 alk.	1.1.2009 - 31.12.2012
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Atk-ohjelmat	5 v.	4 v.
- Muut	5 v.	4 v.
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
- Hallinto- ja laitosrakennelmat	50 v. tasapoisto	40 v. tasapoisto
- Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v. tasapoisto	25 v. tasapoisto
- Talousrakennukset	15 v. tasapoisto	17 v. tasapoisto
- Vapaa-ajan rakennukset	30 v. tasapoisto	25 v. tasapoisto
- Asuinrakennukset	50 v. tasapoisto	40 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Kadut, tiet, torit, puistot	20 v. tasapoisto	17 v. tasapoisto
- Sillat, laiturit, uimalat	30 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
- Muut maa- ja vesirakenteet	30 v. tasapoisto	20 v. tasapoisto
- Sähköjohdot, muuntoas., ulkoval.l	20 v. tasapoisto	17 v. tasapoisto
- Vesi- ja viemäriverkosto	40 v. tasapoisto	35 v. tasapoisto
- Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	20 v. tasapoisto	15 v. tasapoisto
- Muut kiinteät koneet, laitteet, rak.	15 v. tasapoisto	12 v. tasapoisto
Koneet ja kalusto		
- Rautaiset alukset	20 v. tasapoisto	17 v. tasapoisto
- Muut kuljetusvälineet	10 v. tasapoisto	7 v. tasapoisto
- Muut liikkuvat työkonet	10 v. tasapoisto	7 v. tasapoisto
- Atk-laitteet	5 v. tasapoisto	4 v. tasapoisto
- Muut laitteet ja kalusteet	5 v. tasapoisto	4 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
- Luonnonvarat	Käytönmukainen poisto	Käytönmukainen poisto
- Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa
Käyttöomaisuus arvopaperit ja muut pitkäaik. sij.		
- Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	Ei poistoa

Liite 13:

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä	
Vuosina 2011 - 2015	
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	971 251
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	1 173 306
Ero (€)	-202 055
Ero %	-17,2

Liite 15:

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista (Kuntajaoston tuloslaskelmaohje luvut 2.3 ja 4.5)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2012	2011	2012	2011
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	50 148	848	44 545	848
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	10 684	8 044	10 641	
Myyntivoitot yhteensä	60 832	8 892	55 186	848
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	0		
Rakennusten myyntitappiot	0	0		
Muut myyntitappiot	124	8 842	0	8 558
Myyntitappiot yhteensä	124	8 842	0	8 558

Liite 16:

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä (KPA 2:3.1 § 5-kohta), **jos** ne ovat olennaisia

Kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelmassa korkotuotot ja korkokulut esitetään erikseen omina erinään, joten niitä ei tarvitse esittää erikseen liitetietona

Rahoitustuottojen ja -kulujen erittely		
	2012	2011
Korkotuotot antolainoista ulkopuolisille	0	0
Korkotuotot sijoituksista, talletuksista ja maksuliik.	61 864	56 096
Korkotuotot yhteensä	61 864	56 096
Sijoitusten ja arvopapereiden tuotot	44 678	56 779
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 197	5 197
Korvaus jäännöspääomasta vesihuoltolaitos	10 734	11 013
Verotilitysten korot ja korotukset	16 216	6 948
Viivästyskorkotuotot	1 635	1 792
Sosiaalikulustannusten erotukset	0	13 978
Muut rahoitustuotot	0	26
Muut rahoitustuotot yhteensä	78 460	95 733
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	140 324	151 829
Korkokulut lainoista	-25 724	-33 239
Korkokulut yhteensä	-25 724	-33 239
Arvon alentumiset sijoitukset ja arvopaperit	-10 281	-15 194
Verotilitysten korot ja korotukset	-24 307	-112
Viivästyskorkokulut	-512	-2 126
Sosiaalikulustannusten erotukset	0	
Muut rahoituskulut	-2 998	-2 735
Muut rahoituskulut yhteensä	-38 098	-20 167
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-63 822	-53 406
Rahoitustuotot ja -kulut netto	76 502	98 423

Liite 17:

Erittely poistoeron muutoksista. Tietyissä tapauksissa kunta tai kuntayhtymä voi kirjata poistoeroa myös verotussyistä (EVL 54 §). Asiaa on selostettu yksityiskohtaisemmin kuntajaoston tase-ohjeen luvussa 6. Jos poistoeron muutokseen sisältyy verotussyistä tehtyä poistoeroa, on poistoeron muutos eriteltävä liitetiedoissa

Erittely poistoeron muutoksista		
	2012	2011
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	11630,23	11630,23
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)		
Poistoerojen muutokset yhteensä	11630,23	11630,23

Liite 21 A:

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet												Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet Muut pitkävaikut. menot	Ennakko mak-sut	Yhteensä	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset	Aineelliset hyödykkeet Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineel-liset hyödyk.	Ennakko-maksut ja keskener.	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	16 687,81		16 687,81	2 405 328,12	7 900 997,22	3 077 830,01	129 819,39	3 363,76	151 204,57	13 668 543,07	13 685 230,88
Lisäykset tilikauden aikana		26 880,00		26 880,00	100 000,00		146 817,23	46 709,30		194 693,62	488 220,15	515 100,15
Rahoitusosuudet tilikaudella										-16 536,00	-16 536,00	-16 536,00
Vähennykset tilikauden aikana					-455,00						-455,00	-455,00
Siirrot erien välillä						7 930,17				-7 930,17	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-12 713,26		-12 713,26	0,00	-505 948,96	-284 698,34	-27 511,59			-818 158,89	-830 872,15
Arvonlennukset ja niiden palautukset											0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	30 854,55	0,00	30 854,55	2 504 873,12	7 402 978,43	2 939 948,90	149 017,10	3 363,76	321 432,02	13 321 613,33	13 352 467,88
											0,00	0,00
Arvonkorotukset											0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	30 854,55	0,00	30 854,55	2 504 873,12	7 402 978,43	2 939 948,90	149 017,10	3 363,76	321 432,02	13 321 613,33	13 352 467,88

Liite 21 B:

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset												
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset						
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet osakk. ja omistus- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saami-set	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset osakk. ja omistus-yht.	Saami-set kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	Kaikki yhteensä
Hankintameno 1.1.	338 776,39	845 439,15	579 729,76	13 713,53	1 777 658,83		358 747,70	23 966,00		10 150,00	392 863,70	2 170 522,53
Lisäykset	200 000,00				200 000,00						0,00	200 000,00
Vähennykset		-53 484,41			-53 484,41						0,00	-53 484,41
Siirrot erien välillä					0,00						0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	538 776,39	791 954,74	579 729,76	13 713,53	1 924 174,42	0,00	358 747,70	23 966,00	0,00	10 150,00	392 863,70	2 317 038,12
Arvonlennukset											0,00	0,00
Arvonkorotukset											0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	538 776,39	791 954,74	579 729,76	13 713,53	1 924 174,42	0,00	358 747,70	23 966,00	0,00	10 150,00	392 863,70	2 317 038,12

Liitteet 22-24:

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää-omasta	vieraasta pää-omasta	tilikau-den voitosta/ tappios-ta
Tytäryhteisöt						
Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy	Kuhmoinen	100 %	100 %	243	3444	-73
Kuhmoisten Päijälänkoti As. Oy	Kuhmoinen	100 %	100 %	291	5	1
		Yhteensä		534	3449	-72
Kuntayhtymät						
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	0,90 %	0,90 %	17	16	1
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Jyväskylä	0,63 %	0,63 %	235	908	-59
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	1,27 %	1,27 %	832	280	19
Päijät-Hämeen koulutuskonserni	Lahti	0,19 %	0,19 %	184	55	9
		Yhteensä		1268	1259	-30
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Hokkalanperä	Kuhmoinen	35 %	35 %	12	43	0
Asunto Oy Peltohokkala	Kuhmoinen	25,6 %	25,6 %	137	43	4
Jämsek Oy (*)	Jämsä	33,3 %	33,3 %			
Kiinteistö Oy Pohjoisportti	Kuhmoinen	35,05 %	35,05 %	333	17	-2
Muut yhteisöt (konserniin kuulumattomat)						
Asunto Oy Kokkonniemi	Kuhmoinen	4,27 %				
Asunto Oy Paajaranta	Kuhmoinen	11,44 %				
Asunto Oy Päijälänaho	Kuhmoinen	9,98 %				
Asunto Oy Hokkalankulma	Kuhmoinen	6,32 %				
Asunto Oy Kokonranta	Kuhmoinen	14,93 %				
Jämsän Seudun Jätehuolto Oy	Jämsä	10,42 %				
Neo Industrial Oy (Neonmarkka Oy)	Helsinki					
Osuuskauppa Keskimaa	Jyväskylä					

*) Kuhmoisten kunta on myynyt 17.12.2012 tehdyllä kauppakirjalla Jämsek Oy:n osakkeet.

Liite 25:

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

- myyntisaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
 - lainasaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
 - muut saamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
 - siirtosaamiset (Vs C II pitkäaikaiset 1, lyhytaikaiset 1);
- (KPA 2:4.3 § 3-kohta)

Saamisten erittely				
	2012		2011	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		13753,75		11967,50
Lainasaamiset	358747,71		358747,71	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	358747,71	13753,75	358747,71	11967,50
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0,00	0	0,00
Saamiset yhteensä	358747,71	13753,75	358747,71	11967,50

Liite 26:

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (KPA 2:4.1 § 11-kohta ja Kuntajaoston taseohje 4.3.1.2)

Saamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2012	2011
Lyhytaikaiset saamiset		
Alv- saaminen	41 969	35 551
Elatustukimaksusaamiset valtiolta	3 231	4 750
Sosiaali- ja terveys/Jämsän kaupunki	0	180 161
Tuottotilin korko	3 530	3 118
KELA:n korvaus työterveydenhuollosta	9 455	6 491
Metsän myyntituloja UPM-Kymmene	0	235 141
Työllisyyskorvausket ELY-keskukselta	3 651	8 103
Henkilöstökorvauksia	3 623	10 205
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	59 947	
Muut siirtosaamiset	43 838	28 625
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	169 244	512 145

Liite 27:

Rahoitusarvopaperit tase-erittäin

Rahoitusarvopaperit		
	2012	2011
Keski-Suomen Osuuspankki		
Markkina-arvo	1 804 902	1 550 198
Hankinta-arvo	1 730 781	1 548 298
Erotus	74 121	1 899
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 723 663	1 533 019
SEB-Gyllenberg		
Markkina-arvo	860 550	819 213
Hankinta-arvo	772 832	772 832
Erotus	87 718	46 381
Kirjanpitoarvo 31.12.	772 832	763 850
Käteinen/kirjanpitoarvo		
Keski-Suomen Osuuspankki	291 604	398 577
SEB-Gyllenberg	496	496
Rahoitusarvopaperit kirjanpitoarvo	2 788 595	2 695 943

Liite 28:

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana (KPA 2:5.1 § 1-kohta)

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2012	2011	2012	2011
Peruspääoma 1.1.	12 693 594	12 684 598	12 684 598,33	12 684 598,33
Lisäykset		8 996		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 693 594	12 693 594	12 684 598,33	12 684 598,33
Rahastot 1.1.	473 101	464 903		
Lisäykset	50 822	23 546		
Vähennykset	7	15 348		
Rahastot 31.12.	523 916	473 101		
Muu oma pääoma 1.1.	0	0		
Lisäykset				
Vähennykset				
Muu oma pääoma 31.12.	0	0		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 386 041	563 378	2 469 467,76	1 585 247,82
Lisäykset	623 574	898 353	755 980,31	884 219,94
Vähennykset	46 464	75 690		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 963 151	1 386 041	3 225 448,07	2 469 467,76
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	694 042	857 027	755 980,31	884 219,94
Lisäykset	18 854	23 271	408 668,84	755 980,31
Vähennykset	455 175	186 256	755 980,31	884 219,94
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	257 721	694 042	408 668,84	755 980,31
Oma pääoma yhteensä	15 438 382	15 246 778	16 318 715,24	15 910 046,40

Liite 30:

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät **myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua** (KPA 2:5.1 § 2-kohta)

Vuoden 2012 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät **1.1.2018 tai sen jälkeen**.

	Pitkäaikaiset velat		Lainat
Kunta	2012	2011	2018
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	363 152,84	565 420,34	0
Lainat julkisyhteisöiltä	197 000,00	455 818,86	0
Takausvastuun kautta tullut laina	0,00	0,00	
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot	9 831,95	9 831,95	
Ostovelat			
Muut velat			
Siirtovelat			
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>569 984,79</i>	<i>1 031 071,15</i>	<i>0</i>

Pitkäaikaiset velat		
Konserni	2012	2011
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 532 677	3 811 916
Lainat julkisyhteisöiltä	197 724	456 799
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	9 832	9 832
Ostovelat	34557	36861
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>3 774 790</i>	<i>4 315 408</i>

Liite 36:

Muut velat-erään sisältyvät olennaiset erät

Muut velat-erään sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2012	2011	2012	2011
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat				
Tilitettävä arvonlisävero	10 090	0	10 090	0
Ennakonpidätykset	66 644	70 366	65 974	69 604
Sosiaaliturvamaksut	5 672	5 606	5 611	5 523
Muut	4 084	2 083	1 208	1 204
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>86 490</i>	<i>78 055</i>	<i>82 883</i>	<i>76 332</i>

Liite 37:

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (KPA 2:5.1 § 4-kohta)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2012	2011	2012	2011
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	795 335	550 511	494 958	390 067
Korkojaksotukset	2 352	8 092	1 375	6 838
Valtionosuuden palautukset	42 645	45 160	19 793	22 606
Jämsän kaupunki (sos. ja terveystoimi)	313 743		313 743	62 923
Peruspalveluiden valtionosuus v. 2012			0	29 178
Alfa Laval/jätevedenpuhd. Lingon korjaus			0	61 340
Kerhotoiminnan kehittämisen valt.av.	10 500		10 500	13 000
JamIT-Tieto Oy:ltä siirtyneet laitteet			0	7 821
Muut siirtovelat	411 680	224 060	94 506	15 763
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 576 255</i>	<i>827 823</i>	<i>934 875</i>	<i>609 536</i>

KUNNAN VASTUUT

VASTUUT 31.12.2012

		v. 2012	v. 2011
KUNNAN TAKAUSVASTUUT			
* Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy			
Kuhmoisten Osuuspankki 517604-80646774	835 000,00		
Kuhmoisten Osuuspankki 517604-80632634	342 404,16		
Kuhmoisten Osuuspankki 517604-80632790	<u>404 858,88</u>	1 582 263,04	800 899,47
* Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (Jussilankuja)			
Kuntien Eläkevakuutus (9960792)		264 860,11	281 678,90
* Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (Rekolant.12)			
Kuntien Eläkevakuutus (20010058)		100 760,00	109 160,00
Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy yhteensä		<u>1 947 883,15</u>	<u>1 191 738,37</u>
* Kuhmoisten vanhustentaloyhdistys ry			
Kuhmoisten Osuuspankki 517604- 93019449		423 000,00	0,00
* Jämsän Seudun Jätehuolto Oy			
Jämsän kaupunki		31 720,75	31 720,75
TAKAUSVASTUUT YHTEENSÄ		2 402 603,90	1 223 459,12
KUNNAN ANTAMAT PANTIT			
* Liikekiinteistö 291-404-6-20 Kuntala			
Kuhmoisten Osuuspankki			
Panttikirjat 1337-41 5 kpl	84 090,00	84 090,00	
Panttikirja 1342 1 kpl	<u>16 818,00</u>	<u>16 818,00</u>	
	100 908,00	100 908,00	
Nordea			
Panttikirjat 1381-83 3 kpl	252 000,00	252 000,00	
Panttikirjat 1385-86 2 kpl	168 000,00	168 000,00	
Panttikirjat 1387 1 kpl	33 600,00	33 600,00	
Panttikirjat 1388 1 kpl	<u>58 800,00</u>	<u>58 800,00</u>	
	512 400,00	512 400,00	
ANNETUT PANTIT YHTEENSÄ		613 308,00	613 308,00
MUUT VASTUUT			
* Jämsän Seudun Jätehuolto Oy			
Jälkihoitovakuus, Metsä-Kivelän jätteenkäsittelyalue		25 424,80	25 424,80
* Kuntien takauskeskus (*)			
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta	9 357 804,12	8 342 944,57	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	6 611,00	6 176,51	
* ALV-vastuut			
	546 680,42	536 579,42	
MUUT VASTUUT YHTEENSÄ		9 936 520,34	8 911 125,30
KAIKKI VASTUUT YHTEENSÄ		12 952 432,24	10 747 892,42

*) Kuntien takauskeskuslain 478/1996 1 §:n mukaan Kuntien takauskeskuksen tarkoituksena on turvata kuntien yhteinen varainhankinta ja kehittää sitä.

Takauskeskus voi myöntää takauksia ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Takauskeskuslain 10 §:n mukaan takauskeskuksen jäsenyhteisöt vastaavat yhdessä takauskeskuksen sellaisten menojen ja sitoumusten rahoituksesta, joita ei muuten saada katetuksi, väestötietolain (507/93) 18 §:ssä tarkoitetun edeltävän vuodenvaihteen asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Vuosina 2009 ja 2010 vakuudet ovat olleet riittävät, eikä takauskeskuslain 10 §:n mukaisia menoja tai sitoumuksia ole realisoitunut. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kannanoton mukaan Kuntien takauskeskus tulee antamaan vuosittain kullekin jäsenelle tilinpäätöksen liitetietoja varten tarvittavat tiedot jäsenen takausvastuista.

KONSERNIN VASTUUT

VASTUUT 31.12.2012

KONSERNIN TAKAUSVASTUUT

v. 2012

v. 2011

* Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt

Kunnan antamat takaukset:

Kuhmoisten Osuuspankki	1 582 263,04	800 899,47
Kuntien eläkevakuutus	365 620,11	390 838,90
	<u>1 947 883,15</u>	<u>1 191 738,37</u>

Valtiokonttorille annetut kiinnitykset:

Kaskitie 7	0,00	789 642,31
Kaskitie 9	0,00	592 021,50
Pankkila	911 242,19	911 242,19
	<u>911 242,19</u>	<u>2 292 906,00</u>

Edellä lueteltuja kiinnitysvakuuksilla olevia Valtiokonttorin
lainoja jäljellä 31.12.

728 944,69 1 645 092,94

Kuhmoisten Osuuspankille annetut kiinnitykset:

Riihelä, Mylly-Pelto		
panttikirja no 2969	100 000,00	100 000,00
panttikirja no 2970	110 000,00	110 000,00
Asunto Oy Leppäkoski		
panttikirja no 2595, 3517 ja 3518	428 120,00	428 120,00
Asunto Oy Rekolantie 12 (2kpl á 100 000 €)	200 000,00	200 000,00
	<u>838 120,00</u>	<u>838 120,00</u>

Edellä lueteltuja kiinnitysvakuuksilla olevia Kuhmoisten
Osuuspankin lainoja jäljellä 31.12.

396 734,58 333 033,70

* Vastuut kuntayhtymien veloista

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ky	345 300	259 326
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	5 080	8 940
Päijät-Hämeen koulutuskonserni ky	16 226	19 054
yhteensä	<u>366 606</u>	<u>287 320</u>

ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA	Alkuper. talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	256 000		256 000	215 605,18	40 394,82
Myyntituotot, sis.	35 000		35 000	34 522,13	477,87
Liittymismaksut	15 000	-10 000	5 000	0,00	5 000,00
	306 000	-10 000	296 000	250 127,31	45 872,69
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0		0	1 362,10	-1 362,10
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-74 220		-74 220	-78 101,90	3 881,90
Palvelujen ostot	-79 150	-70 000	-149 150	-118 857,48	-30 292,52
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-57 000	800	-56 200	-59 796,16	3 596,16
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-13 450		-13 450	-12 905,14	-544,86
Muut henkilösivukulut	-3 090		-3 090	-3 444,47	354,47
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-145 590	-10 000	-155 590	-152 883,28	-2 706,72
Liiketoiminnan muut kulut	-300		-300	-572,85	572,85
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-66 800	-89 200	-156 000	-175 071,87	19 071,87
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	0		0	-38,60	38,60
Muut kulut	0		0	-12,00	12,00
Korvaus jäännöspääomasta	0		0	-10 734,37	10 734,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-66 800	-89 200	-156 000	-185 856,84	29 856,84

TULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

VESIHUOLTOLAITOS TULOSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	Tilivuosi 2012	Tilivuosi 2011
LIKEVAIHTO		
Myyntituotot, ulk.	215 605,18	193 160,99
Myyntituotot, sis.	34 522,13	30 983,58
Muut tuotot	0,00	0,00
	250 127,31	224 144,57
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	1 362,10	4 266,18
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-78 101,90	-76 912,96
Palvelujen ostot	-118 857,48	-100 473,23
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-59 796,16	-60 730,74
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 905,14	-14 465,61
Muut henkilösivukulut	-3 444,47	-2 340,14
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-152 883,28	-149 354,34
Liiketoiminnan muut kulut	-572,85	-1 929,71
	-175 071,87	-177 795,98
Liikelylijäämä (-alijäämä)		
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	-38,60	-26,33
Muut kulut	-12,00	-12,00
Korvaus jäännöspääomasta	-10 734,37	-11 012,95
	-185 856,84	-188 847,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		
Tuloslaskelman tunnusluvut:		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-9,0	-6,5
Voitto, %	-74,3	-84,3

RAHOITUSLASKELMA

VESIHUOLTOLAITOS	Tilivuosi	Tilivuosi
RAHOITUSLASKELMA	2012	2011
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-175 071,87	-177 795,98
Poistot ja arvonalentumiset	-152 883,28	-149 354,34
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 784,97	-11 051,28
Tulorahoituksen korjauserät	10 734,37	11 012,95
	-328 005,75	-327 188,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-93 850,01	-100 703,74
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot		
Investoinnit netto	-93 850,01	-100 703,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	-421 855,76	-427 892,39
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 691,00	-2 791,92
Lainakannan muutokset	-2 691,00	-2 791,92
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-21 516,37	10 540,69
Korottomien velkojen muutos	19 926,88	22 180,98
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 589,49	32 721,67
Rahoituksen rahavirta	-4 280,49	29 929,75
Rahavarojen muutos	-426 136,25	-397 962,64

TASE

VESIHUOLTOLAITOS	Tilivuosi	Tilivuosi
TASE	2012	2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	9 885,98
Rakennukset	640 954,36	705 520,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 312 639,80	1 293 471,09
Koneet ja kalusto	7 500,00	11 250,00
Liittymismaksusaamiset	10 150,00	10 150,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	115 018,75	93 502,38
VASTAAVAA	2 086 262,91	2 113 893,83
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	2 059 274,08	2 009 548,41
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
Poistoero	1 873,09	1 873,09
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	2 691,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 691,00	2 791,92
Ostovelat	15 823,18	35 649,14
Siirtovelat	6 601,56	61 340,27
VASTATTAVAA	2 086 262,91	2 113 893,83

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA SIDOTUSSA TASEKIRJASSA

Toimintakertomus
 Toteutusvertailu
 Kunnan ja konsernin
 - tuloslaskelma
 - rahoituslaskelma
 - tase
 Kunnan ja konsernin liitetiedot
 Laskennallisesti eriytetyn vesilaitoksen tilinpäätös
 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

ERILLISINÄ JA ATK-LISTOINA

Tase-erittelyt
 Päiväkirja
 Pääkirja
 Talousarvion toteutusvertailut
 Kirjanpidon osajärjestelmien erittelyt

KÄYTETYT TOSITELAJIT

001	Muistiotositteet
002	Tilinavaus
010	Tiliotekirjaukset
020	Myyntireskontran suoritukset
040	Ostolaskujen suoritukset
301	Palkat
302	Populuis matkalaskut
410	Ostolaskut
605	YL/Asuinhuoneiston vuokrat
611	YL/Teollisuusvuokrat
612	YL/Muut vuokrat
614	YL/Aravalainat
616	YL/Sekalaiset laskut/hallinto
618	YL/Sekalaiset laskut/tekninen
642	YL/Vesi- ja jätevesimaksut
643	Sisäiset Vesi- ja jätevesilaskut
644	Sisäiset laskut, sekalaiset
654	Päivähoitomaksut

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kuhmoisissa ____ / ____ 2013

Kimmo Malin

Lea Aittolahti

Henna Hellstén

Juha Järvenpää

Veikko Mattila

Silmu Sarvala

Jarkko Sumioinen

Anne Heusala

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään toimintakertomuksen.

Kuhmoisissa ____ / ____ 2013

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Erkka Ollila
JHTT

MUUT LIITTEET

LIITE 1

Luottamustoimet 31.12.2012

Kunnanvaltuusto			osall. kok.		
pj	Sarvala Silmu	SDP	9	kunnanjohtaja	Heusala Anne
I vpj	Jokinen Mira	KESK	9	sihteeri	Luukkanen Sanna
II vpj	Vaskisalo Jouni	KOK	9		
	Heinonen Mirja	KESK	9	varavaltuutetut	
	Hellstén Henna	KESK	9	KOK	1. Uotila Jouni
	Huokonen Pentti	SDP	8		2. Kankkunen Martti
	Järvenpää Juha	KOK	9	SDP	1. Korpela Heljä
	Keskinen Kari -2.4.	KOK	1		2. Varvikko Mia
	Järvinen Heljä 2.4.-	KOK	6	KESK	1. Sihto Elina
	Korvenranta Arja	KESK	8		2. Salo Satu-Meri
	Lahtinen Marja	KOK	5	KD	1. Ojala Risto
	Launonen Kari	SDP	9		2. Saarikoski Jouni
	Malin Päivi	KOK	9		
	Mattila Veikko	KESK	8	valtuuston voimasuhteet	
	Penttinen Jouni	SDP	9	ei sos	16 paikkaa
	Pohjola Esa	KESK	5	sos	5 paikkaa
	Salmi Ulla	SDP	8		
	Simola Juha	KOK	7		
	Simola Ossi	KOK	8		
	Sumiainen Jarkko	KESK	7		
	Teva Tarja	KOK	6		
	Vesikallio Tarja	KD	9		

Kunnanhallitus			osall. kok.		
pj	Malin Kimmo	KOK	18	Teva Tarja	1
I vpj	Heinonen Mirja	KESK	19	Ruokolahti Teuvo	
II vpj	Salmi Ulla	SDP	18	Launonen Kari	
	Huokonen Pentti	SDP	17	Korpela Heljä	
	Hellstén Henna	KESK	19	Tapanila Minna	
	Järvenpää Juha	KOK	19	Uotila Jouni	
	Simola Ossi	KOK	19	Lahtinen Marja	
esittelijä	Heusala Anne				
sihteeri	Luukkanen Sanna				

Tarkastuslautakunta					
pj	Mattila Veikko		Ylönen Erkki		
vpj	Vesikallio Tarja		Aho Terttu		
	Niemi Jari		Paajanen Kari		
	Varvikko Mia		Tanninen Paula		
tilintark.	Ollila Erkki				
	Paloviita Veikko				

Keskusvaalilautakunta					
pj	Ruusunen Ossi		1. Haljala Heikki		
vpj	Tanninen Paula		2. Salo Satu-Meri		
	Hienonen Heikki		3. Kolulahti Mirja		
	Jokinen Satu -17.9.		4. Saarikoski Jouni		
	Heinonen Mirja 17.9.-		5. Sorvari Ari		
	Nupponen Sinikka -2.4.				
	Ojala Anita 2.4.-				
sihteeri	Väisänen Riitta				

Sivistyslautakunta					
pj	Järvinen Heljä	-5.3.	1	Malin Päivi	1
	Teva Tarja	5.3.-	3		
vpj	Korvenranta Arja		7	Terveilä Henri	
	Hypén Jorma		4	Jokinen Satu	2
	Korpela Heljä		7	Launonen Kari	
	Mäkinen Jukka		7	Simola Juha	
esittelijä	Terho Pertti				
kh edus.	Heinonen Mirja				

Koulujen johtokunta					
pj	Vesikallio Tarja		3	Saarikoski Jouni	
vpj	Lehtinen Sanna		3	Turve Mari	
	Heickell Arthur		1	Ahokas Jan	1
	Hypén Jorma			Jokinen Satu	4
	Pohjoisvirta Ville		2	Aarroskari Marko	
	Sihto Elina		4	Hovila Janne	
	Simola Juha			Peltonen Johanna	
	Varvikko Mia		2	Sarvala Silmu	2
esittelijät	Hämäläinen Pasi				
	Mäkinen Sinikka				
sihteeri	Raivonen Aini				
siv. ed.	Korvenranta Arja				

Tekninen lautakunta					
pj	Sumioinen Jarkko		11	Salonen Markku	
vpj	Karppinen Timo	-28.5.	4	Niemi Jari	
	Ikonen Eero	28.5.-	6		
	Sihto Elina		9	Jokinen Mira	1
	Konivuori Jaana		11	Siponen Henna	
	Penttinen Jouni		8	Vataja Matti -28.5., Pohjoisvirta Ville	
esittelijä	Laine Tapio				
kh edus.	Salmi Ulla				

Rakennuslautakunta					
pj	Malin Päivi		10	Mäkinen Jukka	
vpj	Hovila Janne		6	Rainio Erkki	
	Järvinen Veikko		10	Launonen Kari	
	Salo Satu-Meri		3	Hellstén Henna	6
	Uotila Jouni		5	Paaanen Miia	3
esittelijät	Lerssi Matti				
	Virtanen Maria				
kh edus.	Järvenpää Juha				

Perusturvajaos					
pj	Hellstén Henna			Heinonen Mirja	
vpj	Vaskisalo Jouni			Uotila Jouni	
	Launonen Kari			Salmi Ulla	
	Malin Päivi			Simola Ossi	
	Saarikoski Jouni			Vesikallio Tarja	
esittelijä	Luukkanen Sanna				

Muut luottamustoimet 31.12.2012

Elinkeinotyöryhmä
Sarvala Unto Ansiomäki Heikki Heinonen Eija Sarvala Silmu Jokinen Mira Simola Ossi Vesikallio Tarja Heusala Anne kehittämisasiamies

Ester Uotilan stipenditoimikunta
Järvinen Jyrki Heinonen Mirja Veikkanen Seija Luukkanen Sanna

Vanhusneuvosto
Liivenkorkee Ahti Kaaterlahti Maila Saarinen Elli Narikka Helvi Kilpanen Veikko Wallin Hillevi Vesikallio Tarja Malin Kimmo

Poliisin neuvottelukunta
Ansiomäki Sari Hellstén Henna

Kunnan edustajat kuntayhtymissä 31.12.2012

Päijät-Hämeen koulutuskonserni
Lahtinen Marja Sumioinen Jarkko
Terho Pertti Mattila Veikko

Keurusselän ympäristölautakunta
Kankkunen Martti Lahtinen Marja

Keski-Suomen liiton maakunta-valtuusto
Sarvala Silmu Huokonen Pentti

Maankäytön ohjaustyöryhmä
Mattila Veikko Malin Päivi Sarvala Silmu aluearkkitehti rakennustarkastaja kunnanjohtaja kehittämisasiamies
Pohjola Esa Järvenpää Juha Salmi Ulla Järvenpää Taina maaseutusihteeri hallintojohtaja Sumioinen Jarkko

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet
Järvenpää Taina Hännikäinen Jaakko Rainio Erkki Jokinen Mira Varvikko Mia Penttinen Jouni

Käräjäoikeuden lautamiehet
Säynätjoki Ilkka Kuningas Arja

Yhteistyötoimikunta
Heinonen Mirja Kankkunen Martti Lahti Leena Syvälahti Raija Luukkanen Sanna kehittämisasiamies

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky
Lahtinen Marja Heinonen Mirja
Kankkunen Martti Korvenranta Arja

Jämsän ja Kuhmoisten yhteinen tilaajaltk
Jokinen Mira Malin Kimmo
Heinonen Mirja Vaskisalo Jouni

Kunnan edustajat yhteisöissä ja yhtiökokouksissa 31.12.2012**Hämeen kauppakamari**

Malin Kimmo Keskinen Kari

Suomen Punainen Risti

Heinonen Mirja Korvenranta Arja

Päijänteen virkistysalueyhdistys

Pohjola Esa Jokinen Mira

Suomen Vesitieteyhdistys ry

rakennusmestari Lerssi Matti

Keski-Suomen Pelastusalan Liitto ry

rakennusmestari Sumioinen Jarkko

Vesi- ja viemärlaitosyhdistys

rakennusmestari

Keski-Suomen Sydänpää

Heinonen Mirja Korvenranta Arja

Suomen Kotiseutuliitto

Sarvala Silmu

Hämeen Heimoliitto ry

Unnaslahti Seppo

Lahden Sotaveteraanipiirin Veljestuki

Lahtinen Marja

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu

Vainio Olli

Pelastakaa Lapset ry

Kankkunen Martti Salmi Ulla

Pohjola-Nordenin Keski-Suomen piiri

Teva Tarja Keskinen Kari

Yhtiökokousedustajat

As Oy Hokkalankulma	Luukkanen Sanna
As Oy Kokkonniemi	"
As Oy Päijälänaho	"
As Oy Kokkonranta	"
As Oy Paajanranta	rakennusmestari
As Oy Peltohokkala	"
Kiint. Oy Hokkalanperä	"
As Oy Päijälänkoti	"
Kuhmoisten kunnan	"
vuokrakiinteistöt Oy	
Jämsän Seudun Jäte-	Hellstén Henna
huolto Oy	

LIITE 2

Kuhmoisten kunnan virat ja toimet 31.12.2012

Kunnanvirasto			
Kunnanjohtaja	Heusala Anne	Tuntiopettaja	Haapamäki Leena
Kehittämisasiamies	Kummala Arto	"	Korpela Kati
Hallinto-osasto		"	Kaakko Hanna
Hallintojohtaja	Luukkanen Sanna	"	Kääpä Sisko
Taloussihteeri	Talja Reetta	Sijaiset	Jauhiainen Heli
Kanslisti	Väisänen Riitta	"	Lindén Tuure
Apulaiskirjanpitäjä	Hirvonen Pirkko	"	Mäkinen Piia
Toimistovirkailija	Järvinen Marjatta	"	Unnaslahti Terhi
Maaseutusihteeri	Rajala Marja-Leena	Koulusihteeri	Raivonen Aini
Sivistysosasto		Koulunkäyntiavust.	Auranen Terttu
Sivistystoim.johtaja	Terho Pertti	"	Hattunen Satu
Kanslisti	Lahti Leena	"	Karakorpi Vuokko
Liikunnanohjaaja	Laakso Pipsa	"	Kilpinen Vera
Nuoriso-ohjaaja	Alenius Satu	"	Ruokonen Mirja
Liikuntapaikk.hoitaja	Pihkala Harri	"	Salomaa Tiina
Kirjasto		Kuraattori	
Kirjastonhoitaja	Koskinen Sohvi	Päivähoito	
Kirjastovirkailija	Härkönen Sirpa	Päivähoidon ohjaaja	Kopponen Katri
Kirjastovirkailija-	Nieminen-Köyrylä	Perhepäivähoitaja	Hauskanen Tarja
matkailuneuvoja	Sirpa	"	Heinonen Eila
Lainausas.hoitaja	Perälä Raija	"	Heikkilä Saara
"	Rajala Rauni	"	Hynninen Heljä
"	Ruokola Aino	"	Liehu Tellervo
Yhtenäiskoulu		"	Ojala Marjatta
Rehtori	Hämäläinen Pasi	"	Piili Tuula
Lehtori	Anttila Kari	"	Salmi Ulla
"	Enberg Anne	"	Suhonen Eija
"	Haarala-Kuosmanen	"	Valkama-Viitanen
"	Anne	"	Kirsi
"	Heikkinen Tuija	henk.koht.avustaja	Nieminen Mirja
"	Hirvonen Paavo	Ruokapalvelut	
"	Härkönen Pekka	Ruokapalv.esimies	Salonen Jaana
"	Lahtinen Vesa	Kokki	Holm Anna-Liisa
"	Mäkinen Sinikka	"	Mäkipää Tarja
"	Räsänen Jari	"	Nurmela Mira
"	Takala-Nurminen	"	Romo Päivi
"	Tuula	Ravitsemustyöntek.	Halttunen Hanneli
"	Urpunen Kaisa	"	Lehmussaari Tarja-
Oppilaanohj.lehtori	Savijärvi Pirjo	"	Liisa
Luokanopettaja	Kaivola Virpi	"	Peltonen Lea
"	Koskinen Marja-	"	Rantala Liisa
"	Leena	"	Ranta Mari
"	Misukka-Kyyrö	"	Ruuska Annika
"	Marita	Tekninen osasto	
"	Myllyniemi Sanna	Rakennustarkastaja	Lerssi Matti
Eritysluokanopettaja	Lång Tanja	Rakennusmestari	Virolainen Markus
Eritysisopettaja	Harju Tuula	Kanslisti	Mäkinen Maarit
"	Kainulainen Katri	Ympäristösihteeri	Virtanen Maria
Kirvesmies	Hellsten Sami	Kiinteistönhoitaja	Toivonen Jorma
Vesihuoltolait.apul.	Merenheimo Ari	Vesihuoltolait. hoit.	Saarinen Ville
Kunnossapitovast.	Kyyrö Pekka		
Kunnossapitotyönt.	Vataja Matti		
Pesulanhoitaja	Vataja Eija		
Pesula-apulainen	Toivonen Ritva		
Siivooja	Laakso Arja		
"	Hölttä Eila		
"	Salminen Paula		
"	Syvälähti Raija		
"	Niemelä Anne		
Siivooja-pesula-ap.	Tamminen Marja		
Talonmies	Koivisto Reijo		

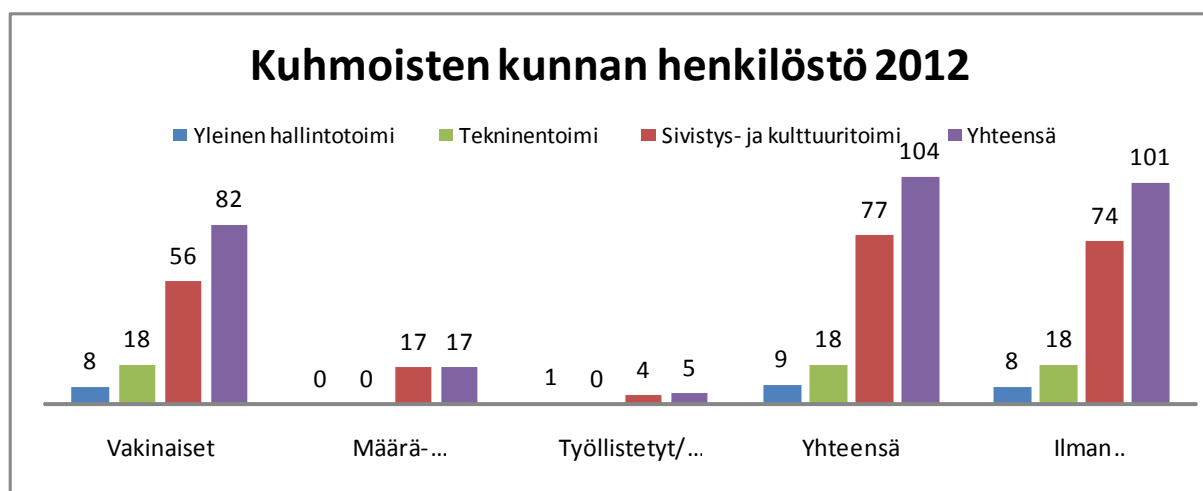
LIITE 3

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS

KUHMOISTEN KUNNAN HENKILÖSTÖÖN LIITTYVÄT TUNNUSLUVUT

Kuhmoisten kunnan henkilöstö 31.12.2012

Toimiala	Vakinaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt/ Oppisopimus	Yhteensä	Ilman työllis-tettyjä
Yleinen hallintotoimi	8		1	9	8
Sivistys- ja kulttuuritoimi	56	17	4	77	74
Tekninentoimi	18			18	18
Yhteensä	82	17	5	104	101

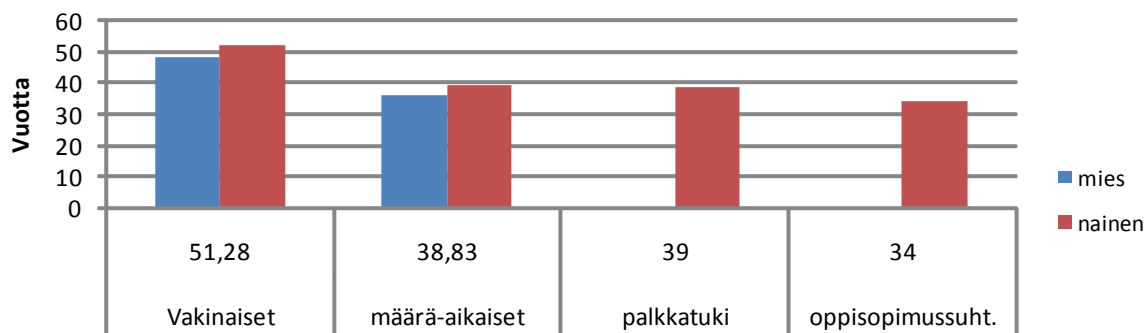

31.12.2012 Henkilömäärä 104 (Palvelussuhteita 112)

Vakituisten rakenne:	82 henkilöä, palvelussuhteita 84, joista osa-aikaisia 7, osa-aika eläkkeellä 4, sivuvirkoja 4
Työllistetyt/oppisopimus:	Oppisopimuslaisia 1 henkilö, Palkkatukilaisia 4 henkilöä
Määräaikaisten rakenne:	21 henkilöä (palv.suhteita 23, joista 1 sivuvirka, osa-aikaisia 13) 4 henkilöllä myös vakituinen palv.suhde
Mahdollinen eläkelöityminen:	Vuonna 2013 64-vuotta täyttäviä 1 henkilö Vuonna 2013 63-vuotta täyttäviä 6 henkilöä Vuonna 2014 63-vuotta täyttäviä 3 henkilöä Vuonna 2015 63-vuotta täyttäviä 5 henkilöä

Keski-ikä palv.suhde laaduttain/sukupuolittain 31.12.2012:		mies	nainen
Vakinaiset	51,28	48,3	52,2
määrä-aikaiset	38,83	36,25	39,37
palkkatuki	39		39
oppisopimussuht.	34		34
Keski-ikä koko henkilöstö 48,16			

Keski-ikä palvelussuhteittain 2012

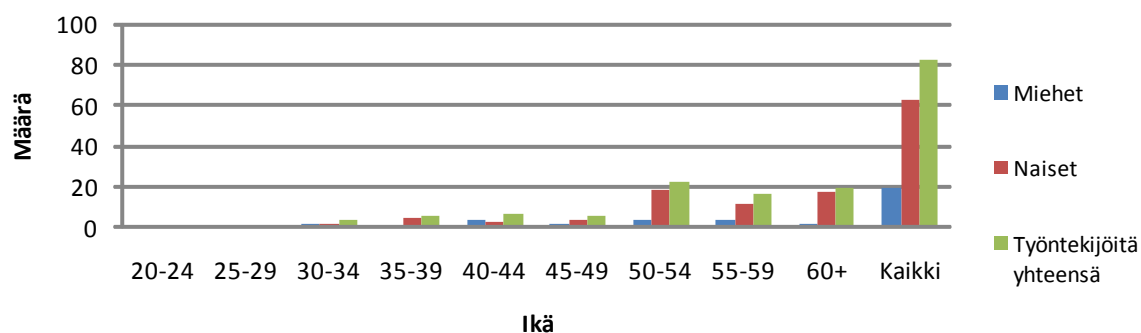
Koko henkilöstön keski-ikä 48,16 vuotta

Ikärakenne:

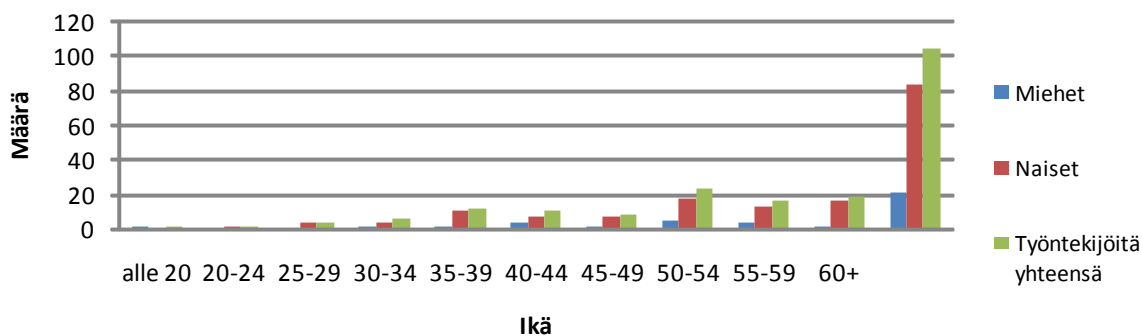
Vakituiset	Miehet	Naiset	Työntekijöitä
alle 20	0	0	0
20-24	0	1	1
25-29	0	1	1
30-34	2	2	4
35-39	1	5	6
40-44	4	3	7
45-49	2	4	6
50-54	4	18	22
55-59	4	12	16
60+	2	17	19
yhteensä Kaikki	19	63	82

Kaikki	Miehet	Naiset	Työntekijöitä
alle 20	1	0	1
20-24	0	2	2
25-29	0	4	4
30-34	2	4	6
35-39	1	11	12
40-44	4	7	11
45-49	2	7	9
50-54	5	18	23
55-59	4	13	17
60+	2	17	19
yhteensä	21	83	104

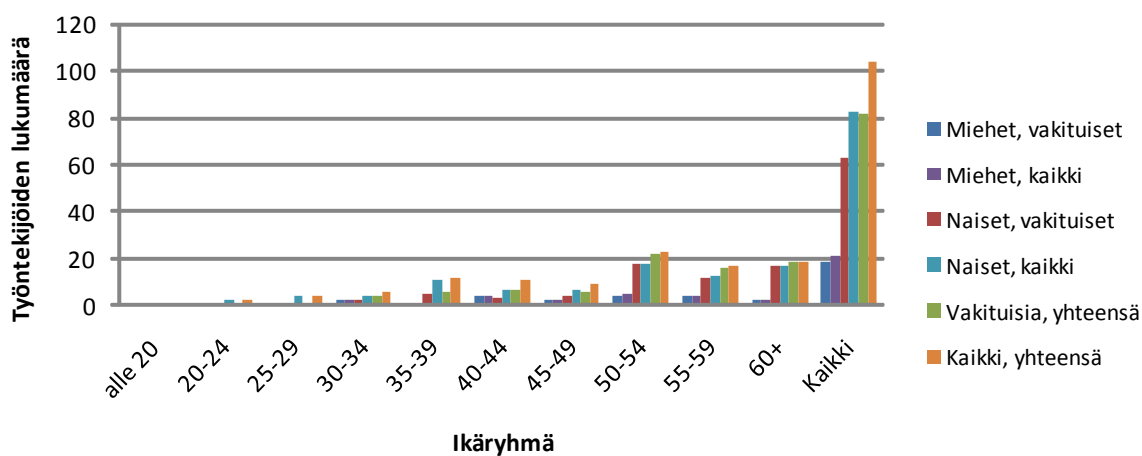
Ikärakenne, vakituiset 2012

Ikärakenne, koko henkilöstö 2012

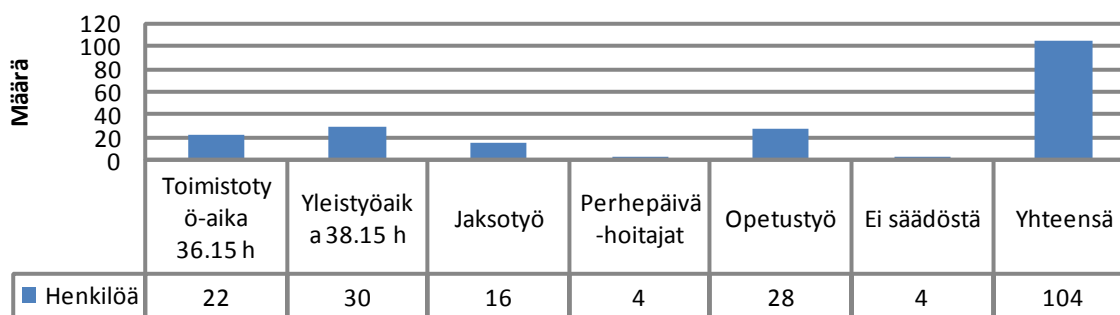
Työntekijöiden ikärakenne 2012

Henkilöstön lukumäärä työaikamuodoittain 31.12.2012

Toimistotyö-aika 36.15 h	22
Yleistyöaika 38.15 h	30
Jaksotyö	16
Perhepäivähoitajat	4 (omassa kotona)
Opetustyö	28
Ei säädöstä	4
Yhteensä	104

Henkilöstön lukumäärä työaikamuodoittain 2012

Palkkakustannukset 2012**Maksetut palkat**

3 215 072,80

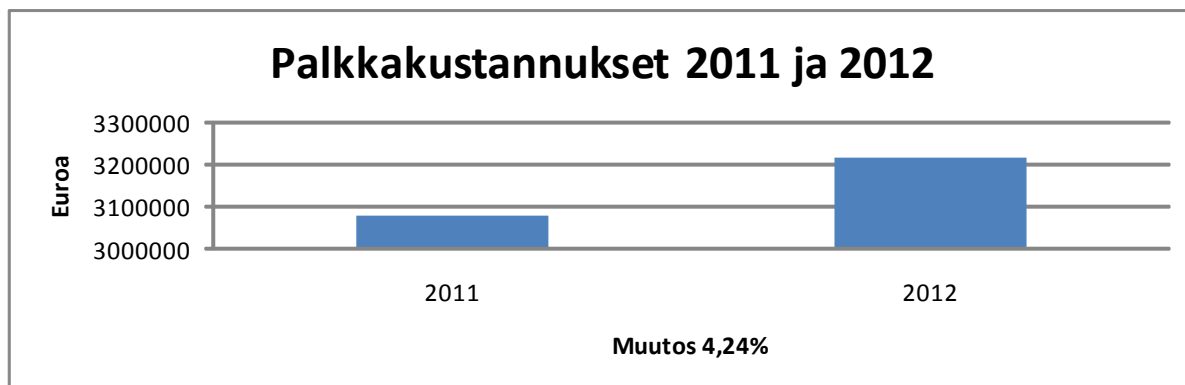
Henkilökustannukset

1.1.-16.9.2012 kuel:n alaisista palkoista 32,819%

17.9.-31.12.2012 kuel:n alaisista palkoista 20,819% (poistettiin eläkemenoperuste)

1.1.-31.12.2012 Vael:n alaisista palkoista 24,449%

Vuonna 2012 maksettiin palkkoja 136 318,87 €:a enemmän kuin 2011. Korotusta edelliseen vuoteen 4,239%

KESKEYTYKSET 1.1.-31.12.2012**Koulutukseen osallistuminen henkilöryhmittäin****Työyksikkö****Työpäivät**

Kuhmoisten yhtenäiskoulu

0

Sivistystoimi

19

Perhepäivähoito

6

Tekninen toimisto

0

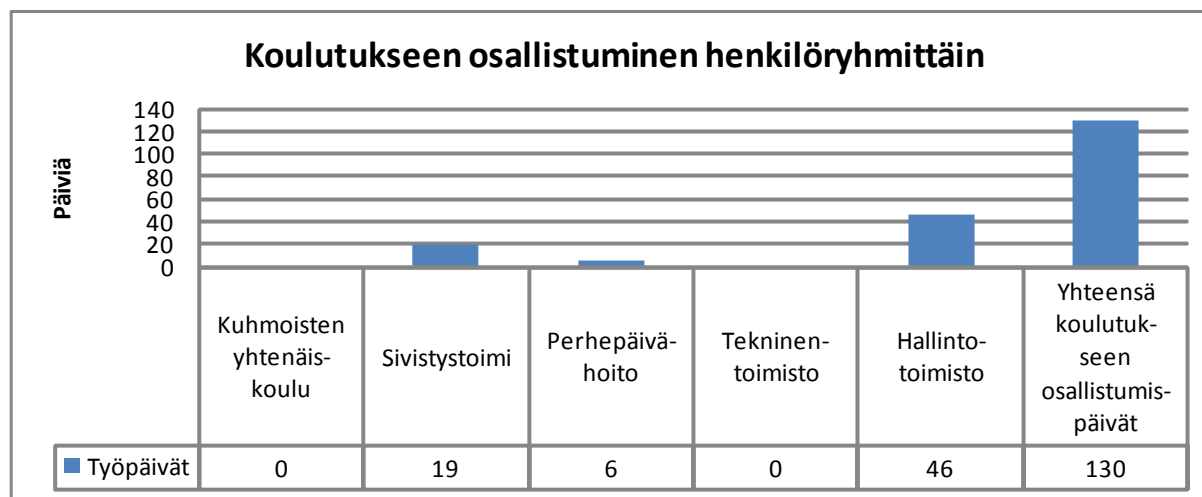
Hallintotoimisto

46

Yhteensä koulutukseen osallistumispäivät**130**

Opintovapaalla 3 henkilöä

246

Sairauspoissaolot 2012

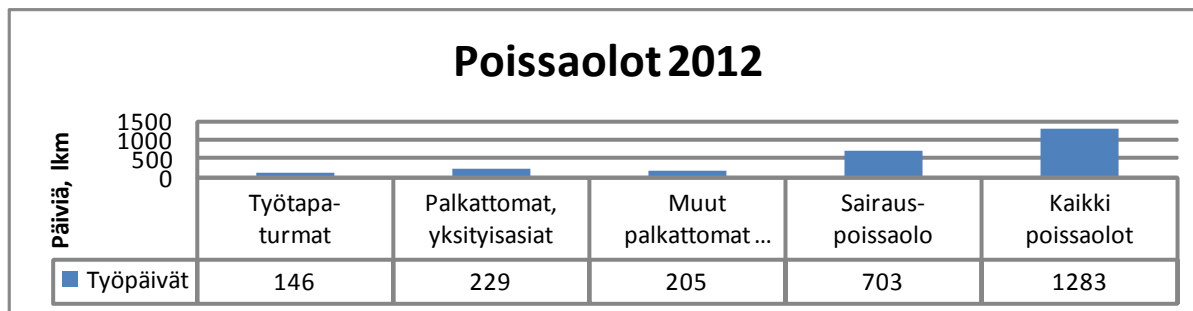
Sairauspoissaolo päiviä yhteensä 703
 - sairauspäivissä nousua edelliseen vuoteen 3,87%

Työtaturmat: 7 kpl vuonna 2012 146

Palkattomat keskeytykset 2012

- palkattomat , yksityisasiat 229
 - muut palkattomat 205
 (sisält.mm vuorettuvp,hoitovp)

Kaikki poissaolot yhteensä 1283
 (sisältää yllämainitut keskeytykset)

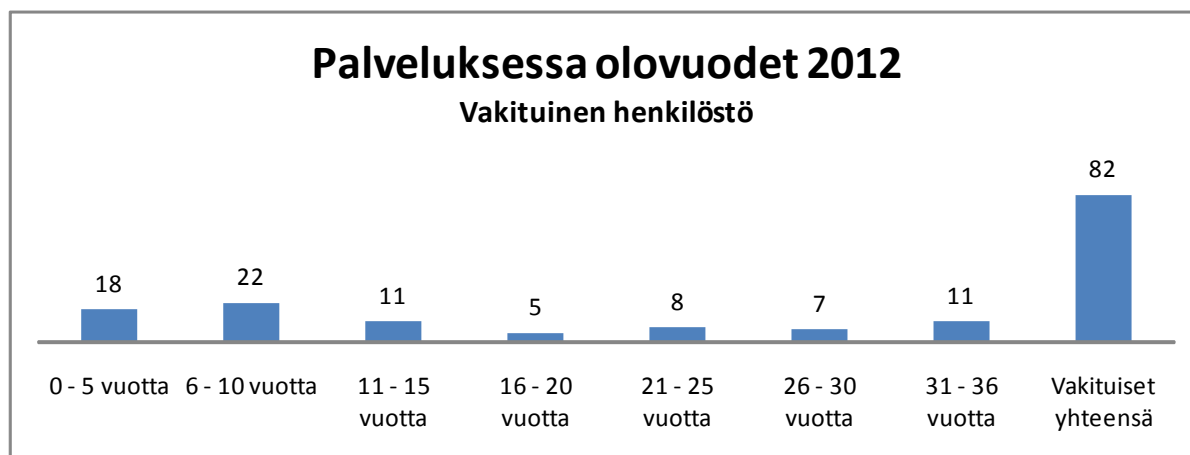
Palveluksessa olovuodet

Vakituinen henkilöstö

Palveluvuodet	0 - 5 vuotta	18
	6 - 10 vuotta	22
	11 - 15 vuotta	11
	16 - 20 vuotta	5
	21 - 25 vuotta	8
	26 - 30 vuotta	7
	31 - 36 vuotta	11
Vakituiset yhteensä		82

Vakituisista 18 henkilöä asuu muualla kuin Kuhmoisten kunnassa

Vuonna 2012 eläkkeelle jäi 3 henkilöä

LIITE 4**Jämsän ja Kuhmoisten sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen****TILAAJAHALLINTO****Tilinpäätöstekstit 2012****Sos ja terv lautakunta**

20.3.2013 asia 4

liite 3

SoTe –tilaajalautakunta

Jäsenet

Aira Putkonen, puheenjohtaja

Piritta Rantanen, varapuheenjohtaja

Reijo Himanen

Jyrki Kokko

Merja Lahtinen

Harri Lehtinen

Sinikka Lindeman

Mira Jokinen

Kimmo Malin

Varajäsenet

Liisa Piispa

Markku Kankainen

Arto Niiranen

Arto Koivumäki

Jouni Lehtola

Raili Halkosalo

Riitta Kangas

Mirja Heinonen

Jouni Vaskisalo

Lautakuntaan on kuulunut puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten lisäksi jokaiselle varajäsen. Lautakunta on kokoontunut yhteensä 10 kertaa ja käsitellyt 123 asiaa.

Tilaajan talousarviossa on kootusti koko Jämsän kaupungin järjestämistä vastuulla oleva Jämsän ja Kuhmoisten yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimi. Tilaaja vastaa hankinnoista puitesopimustasolla. Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystoimi tekee asiakaskohtaiset palvelupäätökset. Oman tuottajan vastuulla on kaupungin oma palvelutuotanto ja sitä tukevat alihankinnat.

Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta ovat 4.12.2008 allekirjoitetulla yhteistoimintasopimuksella muodostaneet kuntalain 76 ja 77 §:ien tarkoittaman sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen. Jämsän kaupunki toimii kuntalain tarkoittamana isäntäkuntana ja järjestää Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa noudatetaan tilaaja-tuottaja –tehtäväjakoa vuonna 2012. Talousarvio muuttuu suunnitteluvuodeksi, koska nykyisestä mallista kehitetään kaupungin tarpeisiin paremmin soveltuvaa kustannuslaskentaa ja tuotteistusta koostava malli.

Yhteistoiminta-alueen SoTe-tilaajalautakunta ja sen valmistelijana SoTe-tilaajakeskus valmistelevat Jämsän ja Kuhmoisten tilaukset yhteistyössä. Kustannusten kohdentamisessa johtavana periaatteena on aiheuttamisperiaate. Tilaajalautakunta on vastuussa tilausten lainmukaisuudesta. Tilausten määrän ja laadun riittävydestä vastaavat sopija-osapuolten valtuustot. Tilaajahallinto tilaa kaupunginvaltuuston talousarviossaan asettamissa puitteissa kaikki kaupungin järjestämistä vastuulla olevat sosiaali- ja terveystoimen palvelut Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystoimelta (oma tuottaja) ja muilta palvelujen tuottajilta. Palvelutuotannon tehokkuutta parannetaan kiinnittämällä tilaajien ja tuottajien huomio toiminnan lopputuloksiin eli tuotteisiin ja niiden vaikutuksiin.

Tilaajakeskus

Tulosalueen esimies: Apulaiskaupunginjohtaja Jorma Kilpeläinen

Tilaajakeskus sisältää kaksi kustannuspaikkaa; SoTe -tilaajakeskus ja Hankintapalvelut. Hankintatoimi siirretään vuonna 2013 talousarviossa teknisesti osaksi yleishallintoa, joka jo vuonna 2012 hallinnoi hankintatoimea.

SoTe -tilaajakeskus sisältää kaikki sosiaali- ja terveystoimen tilaajan hallinnolliset kustannukset, apulaiskaupunginjohtajan palkkakustannuksista sisältyy 40 % kaupunginhallituksen tulosalueelle.

SoTe -tilaajakeskus valmistelee tilaajalautakunnan käsittelyyn menevät asiat sekä palvelujen tilaukset ja hankintasopimukset sekä seuraa ja valvoo niiden toteutumista.

Hankintatoimi hankkii ja varastoi keskitetysti talousarviossa määritettyjä eri toimipisteiden tarvitsemia tarvikkeita. Suurimpia tarvikeryhmiä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tarvikkeet, toimisto- ja esiopetus-/päiväkotitarvikkeet, pehmo-paperit ja siivoustarvikkeet, kalusteet, laitteet ja kojeet. Hankinnat kilpailutetaan suurimmalta osin yhteistyössä Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin ja Yhteishankintayhtiö KL-Kuntahankinnat Oy:n kanssa. Hankintatoimi osallistuu suunnitelmassa olevan Logistiikkakeskuksen perustamisprojektiin.

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella 2012 – 2014

Tilaajakeskus osallistuu yhdessä talouspalveluiden kanssa uuden hallintomallin kehittämiseen, joka on otettavissa käyttöön vuoden 2013 alussa. Mallin kehittäminen tapahtuu vaiheittain. Uuden toimintamallin käyttöönotto tapahtuu suunnitelmakauden aikana hallitusti vuosittain päätettyjen osatavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteena on toimintamalli, joka lisää kustannustietoisuutta ja läpinäkyvyyttä, helpottaa kunnallisen ja yksityisen palvelutuotannon vertailua, selkeyttää rooleja, tehostaa toimintaa ja toiminnan ohjausta, pakottaa parantamaan palveluja ja palvelurakenteita ja -prosesseja, keskittää huomion palvelujen vaikuttavuuteen

Tavoitteiden toteutuminen:

Tilaaja-tuottajatoimintamallin kehittäminen sai uuden suunnan kun kaupunki luopui tilaaja-tuottajamallista. Kevennetty malli, jossa sosiaali- ja terveystoimen sisällä sovelletaan järjestäjä/tuottaja toimintatapaa.

Hankintatoimi eriytettiin omaksi tulosalueeksi.

Laskentatoiminta kehitetään edelleen toiminnan ohjauksen apuvälineenä.

Psykososiaaliset ja perheiden palvelut

Sosiaalitoimen asiantuntija Kari Paunonen

Psykososiaalisten ja perheiden palvelujen tulosalue sisältää sosiaalityön ja toimeentuloturvan, perhepalvelukeskuksen, päihde- ja mielenterveyspalvelut.

Suurimman osan palveluista tuottaa oma tuottaja joko itse tai asiakaskohtaisina alihankintoina.

Tilaajan suoraan solmimalla puitesopimuksella hankitaan psykososiaalinen kriisipäivystys Jyväskylässä toimivalta Kriisikeskus Mobilelta. Tilaaja kilpailuttaa ja tekee isommat puitesopimukset, joiden puitteissa oma tuottaja hankkii asiakaskohtaiset palvelut, esim. asumispalvelut.

Vammais- ja kuntoutuspalvelut

Tulosalueen esimies: sosiaalitoimen asiantuntija Kari Paunonen

Vammais- ja kuntoutuspalvelujen tulosalue sisältää seuraavat kustannuspaikat; vammais- ja kuntoutuspalvelut sekä lääkinnällinen kuntoutus.

Suurimman osan palvelut tuottaa oma tuottaja joko itse tai asiakaskohtaisina alihankintoina.

Tulosalueen palveluista suoraan tilaajan solmimilla puitesopimuksilla hankitaan Työvalmennussäätiö Avituksen tuotamat palvelut.

Vanhusten palvelut

Sosiaalitoimen asiantuntija Kari Paunonen

Vanhusten palvelujen tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt; avohoidon, terveyskeskusvuodeosastot, vanhainkodit ja yhteiset vanhusten palvelut.

Suurimman osan palvelut tuottaa oma tuottaja joko itse tai asiakaskohtaisina alihankintoina.

Tilaaja kilpailuttaa ja tekee isommat puitesopimukset, joiden puitteissa oma tuottaja hankkii asiakaskohtaiset palvelut, esim. asumispalvelut.

Terveysthuollon vastaanottopalvelut

Tulosalueen esimies: hallintoylilääkäri Heimo Lajunen

Tulosalueella on vain yksi, samanniminen tulosityksikkö, joka jakaantuu seuraaviin kustannuspaikkoihin: Terveysthuollon avohoito, Terveysthuollon päivystys, Suun tervetysthuolto.

Tulosalueella toimii 2 tuottajaa, jotka vastaavat seuraavista toiminnoista:

1. Jämsän sosiaali- ja terveystoimi (oma tuottaja)
 - Lääkäreiden vastaanotot/Kuhmoinen (kp: tervetysthuollon avohoito)
 - Suun tervetysthuolto/ Jämsä, Kuhmoinen (kp: suun tervetysthuolto)
 - Työterveysthuolto/ Jämsä, Kuhmoinen (kp: tervetysthuollon avohoito)
 - Lakisääteinen kansanterveystyö
2. Jokilaakson Terveyst Oy
 - Lääkäreiden vastaanotot/Jämsä (kp: tervetysthuollon avohoito)
 - Lääkäripäivystys, ensiapu/Jämsä, Kuhmoinen (kp: tervetysthuollon päivystys)
 - Lakisääteinen kansanterveystyö/Jämsä (tuotantosopimuksen perusteella)

SoTe -tilaajakeskus hankkii ja vastaa lisäksi tällä tulosalueella seuraavista toiminnoista:

- Sairaankuljetus, ensihoito/Jämsä, Kuhmoinen (kp:tervetysthuollon päivystys)
- Joukkotarkastukset/Jämsä (kp: tervetysthuollon avohoito)
- Ilmaiseksi jaettavat hoitovälineet ja tarvikkeet/Jämsä (kp:tervetysthuollon avohoito)

Tulosityksiköiden merkittävimmät muutokset

Hammasthuolto

- Suunnitelmissa siirtyä kokonaan digitaaliseen kuvantamiseen (tällä hetkellä vain optg:t digimuodossa)
- Kuhmoisten hammasthoitolalle on suunniteltu tilat Kuhmoisten terveystaseman alakertaan. Remontti on viivästynyt. Toiveissa on toteuttaa muutto v. 2012 aikana
- Keskitetyn ajanvarauksen kehittämishanke

Tervetysthuollon vastaanottopalvelut/Jämsän lääkärintvastaanotot Palvelukuvaus

Kansanterveystlain 14 §:n 2.kohdan mukaisen sairaanhoidon järjestäminen Jämsän ja Kuhmoisten asukkaille, toteutuen lääkäri-hoitaja-työparityöskentelyä; sekä 9. kohdan mukaisten joukkotarkastusten ja STM:n ohjeiden mukaisen hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakaminen. Lisäksi yksiköt toteuttavan saman lain 14 §:n 1a-kohdan mukaista kansanterveystyötä yhteistyössä yhteistoiminta-alueen kuntien kanssa.

Jokilaakson terveyst Oy vastaa Jämsän lääkärintvastaanottojen ja tervetysthuollon päivystyksen palvelutuotannosta 22.6.2010 solmitun tuotantosopimuksen pohjalta ja siinä määritellyin ehdoin. Tuotannon tärkeimpinä laatukriteereinä pidetään toiminnan kattavuuden pitämistä ennallaan, sekä lääkärityövoiman pysyvyyttä.

Vuonna 2011 tapahtui siirtyminen lääkäri-hoitaja-työparityöskentelyyn. Samalla luovuttiin alueellisesta omalääkärimallista ja siirryttiin osalistautumisjärjestelmään. Tämän toimintatavan vakiinnuttaminen on eräs v. 2012 keskeisiä tavoitteita. Lisäksi uusien toimitilojen myötä lähdetään toteuttamaan tuottajan kehittämää VAT- (= vaikuttava alueellinen toimintamalli) toimintatapaa.

Valtiovalta on myös kiinnittänyt lisääntyvää huomiota yhteydenoton ja palveluiden saatavuuteen. Puhelimitse tapahtuvaa yhteydenottoa parannetaan vuoden 2012 aikana yhteistyössä kaupungin kanssa hankkimalla uutta välineistöä.

Jämsän- Jämsänkosken lääkärintvastaanottojen siirtyminen yhteisiin tiloihin v. 2012 alussa antaa uusia mahdollisuuksia, mutta asettaa myös siirtymävaiheen haasteita. Pääterveystasemalla työskentelee muutoksen jälkeen yhteensä 8 lääkäri-hoitajatyöparia.

Täten toiminnan tärkeimmät tavoitteet vuonna 2012 ovat.

1. Integroidun perusterveydenhuolto- erikoissairaanhoitotoiminnan kehittäminen Jämsän pääterveysasemalla (ns.VAT-malli)
2. Jämsän ja Jokilaakson Terveys Oy:n välisessä tuotantosopimuksessa määriteltyjen laatukriteereiden seuranta ja toteuttaminen.
3. Yhteydenottokanavien parantaminen lääkärin vastaanotoille. Yhteydenottoseurannan aloittaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoitotoiminnan kitkaton yhteistyö on toiminut Jokilaakson terveyden vastaanotoilla ja se on toteutunut hyvin. Perusterveydenvastaanotoilta ja päivystyksestä voidaan konsultoida erikoislääkäreitä ja näin on säästetty sekä potilaan että lääkärin aikaa.

Laatukriteerit on tarkastettu. Ne ovat ajan tasalla ja kuvaavat toimintaa. Laatukriteerien seuranta suorittaa ohjausryhmä neljännes vuosittain.

Yhteydenottokanavien parantaminen eli takaisinsoittojärjestelmän käyttöön otto tapahtuu vuoden 2013 alussa. Tällä pyritään parantamaan potilaiden tasapuolista kohtelua ja kohdentaa vastaanottohenkilöstön resurssit oikein.

Jämsänkosken terveysasemalle jää neuvolatoimintaa, kotihoitoyksiköiden toimintaa ja terveydenhoitajien/sairaanhoitajien avovastaanottoa tarkoituksenmukaiseksi katsottavin määrin. Toiminnallisiin ratkaisuihin vaikuttaa myös, kuinka terveysaseman sisäilmaongelma saadaan ratkaistuksi.

Pienempien terveysasemien (Länkipohja, Kuorevesi, Koskenpää) toiminta säilyy pääosin ennallaan.

Vastaanottotoiminnan kustannukset säilyvät tuotantosopimukseen perustuen ennallaan. Terveyspalvelulain mukainen hoitopaikan vapaa valinta kohottaa perusterveydenhuollon ostopalveluiden kustannuksia.

Terveyspalveluiden päivystys

Kustannuspaikkaan on sijoitettu seuraavat toiminnot:

- Lääkäripäivystys Jämsän ja Kuhmoisten väestölle
- Ensihoito Jämsän ja Kuhmoisten väestölle
- Katastrofivalmius Jämsän ja Kuhmoisten väestölle

Palvelukuvaus

kansanterveyslain 14 §:n 10. kohdan mukaisen kiireellisen sairaanhoidon järjestäminen yhteistoiminta-alueella.

Lääkäripäivystyksen tuottajana toimii Jokilaakson Terveys Oy. Toiminnan seurannassa tärkeimmät laatukriteerit ovat palveluviipeen seuranta ja lääkäriävoiman pätevyys.

Olennaista muutosta ei Jämsän pääterveysasemalla sijaitsevan ensiapupoliklinikan ydintoimintoihin ole odotettavissa. Pääterveysaseman remontin jälkeen on mahdollista, että ensiavunkin potilasvirrat siirtyvät etenkin päivisin kulkemaan pääoven kautta, ympäristöltään ahtaaksi koetun entisen päivystysoven sijasta.

Jämsän ja Kuhmoisten siirtyminen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin lisänee paikallisen päivystysyksikön merkitystä ja taannee yksikön ympärivuorokautisen toiminnan

Vastaanotto- ja päivystyspoliklinikan tilojen saneerauksella ja toiminnan tarkistuksilla pyritään entistä enemmän kaiken vastaanottotoiminnan integroimiseen ja potilasliikenteessä yhden palvelupisteen periaatteeseen. Tämä ei koske paari- tai vuodepotilaita tai ambulanssipotilaita, joiden esteettömät päivystystiet muutoksella turvataan.

Tavoitteena on ensiavun väestöpohjan laajentaminen toiminnan taloudellisuuden turvaamiseksi. Tämä mahdollistuu ensiavun väestöpohjaa laajentamalla.

Ensihoito

Ensihoito/sairaankuljetus järjestetään entiseen tapaan ulkoistettuna. Palveluiden tuottajana toimii koko yhteistoiminta-alueella 1.1.2012 lähtien MedGroup Jämsä. Tuotantosopimuksen mukaan Jämsässä toimii 2 ensihoitoyksikköä, joista toinen 24/7 välittömässä lähtövalmiudessa hoitotasoisena. Myös Kuhmoisten yksikkö siirtyy 1.1.2012 hoitotasoiseksi.

Valmiuden nosto ja hoitotaso aiheuttavat kustannusten nousun, joka on arvioitu olevan 45 % eli kokonaiskustannukset olisivat vuonna 2012 350 000 euroa, kun ne ovat v. 2011 240 000 euroa. Lopullisia kustannuksia on vaikea arvioida bruttoperiaatteella tehdyn sopimuksen takia. Kunnat maksavat osuutensa aiheuttamisperiaatteen (=hälytyskeskuksen antamat tehtävät) mukaan. Jämsässä tehtäviä on noin 3000 vuodessa, Kuhmoisissa noin 500 vuodessa.

Tavoitteena on kohentaa ensihoidon yleistä tasoa muuttamalla 2 ensihoitoyksikköä hoitotasoisiksi, sekä ylläpitää hyvää sydänsairauksien diagnostiikkaa ja akuuttihoitoa osana PSHP:n akuutin kardiologian hoitoketjua.

Ensihoito siirtyy terveydenhuoltolain mukaan sairaanhoitopiirien tehtäväksi. Tehdyn sopimuksen mukaisesti sairaankuljetus siirtyy 1.1.2013 Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin järjestämäksi. Siirtyminen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin aiheuttaa sopimuksen uudelleen arvioinnin.

Katastrofivalmius

Kaupunki ja Kuhmoisten kunta ylläpitävät yhdessä pelastustoimen ja muiden viranomaisten kanssa katastrofivalmiutta, johon kolmannen sektorin toimijoista on sitoutunut SPR:n Jämsän osasto mm ylläpitämällä valmiusryhmää, joka on jatkuvassa lähtövalmiudessa, ja jonka toimintakykyä ylläpidetään jatkuvilla harjoituksilla ja kaluston ylläpidolla. Näistä yhteistoiminta-alue maksaa SPR:lle korvausta, joka määräytyy harjoituskustannuksista ja välineistön ylläpidosta.

Erikoissairaanhoidon ostopalvelut

Tulosalueen esimies: Hallintoylilääkäri Heimo Lajunen

Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden hankinnassa tapahtui 1.9.2010 merkittävä muutos, joka näkyy ensimmäisen kerran vuoden 2011 talousarviossa. Suurin osa Jämsän sosiaali- ja terveystoimen tuottamasta erikoissairaanhoidosta siirtyi Jokilaakson Terveys Oy:n tuottamaksi. Täten Jokilaakson sairaalan kirurginen vuodeosastotoiminta, leikkaustoiminta ja poliklininen erikoissairaanhoito siirtyivät erikoissairaanhoidon ostopalveluiksi, oltuaan sitä ennen kaupungin omaa toimintaa.

Jokilaakson Terveys Oy:n toiminnasta on solmittu erikseen tuotantosopimus, joka määrittelee Jämsälle ja Kuhmoisille Jokilaakson sairaalasta ostettavien palvelujen määrän, hinnan ja muut seikat, kuten laatukriteerit.

Jokilaakson terveys Oy:ltä tilattavien erikoissairaanhoidon palvelujen taso säilyy v. 2012 entisellään. Ainoa merkittävä muutos tapahtuu sisätautien poliklinikan palveluissa JAS:n tahdistinpoliklinikan aloittaessa toimintansa.

Sairaanhoitopiirin vaihdos ei ole vaikuttanut v. 2012 erikoissairaanhoidon tilauksiin sairaanhoitopiireistä. Jämsän tilaus K-SSHP:sta on kauttalaskutuksineen 13.5 m€ eli 4.3% suurempi kuin v. 2010, ja PSHP:sta 1.8 m€, Kuhmoisten vastaavat luvut ovat 1.56 ja 0,1 m€, nousua 1.6 %. Nousut ovat v. 2010 menokehitykseen nähden varsin maltillisia. Vuoden 2012 loppua kohden palvelujen ostojen painopiste siirtyi kohti Pirkanmaata.

Väestön ikääntymisen myötä erikoissairaanhoidon palvelutarve nousee reaalisesti noin 1 % vuodessa.

Palvelut hankitaan sekä Keski-Suomen että Pirkanmaan sairaanhoitopiireistä sopimusohjausmenettelyllä. Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin siirtymiselle on sovittu 5 vuoden siirtymäkausi.

Tavoitteiden toteutuminen:

- Jämsän kaupungin erikoissairaanhoidon ostopalvelut (kuntayhtymät, jokilaakson Terveys Oy, muut) näyttää toteutuneen talousarvioon nähden n. 105,5 %:n tasolla, mikä tarkoittaa lievää palvelujen euromääräistä liikakäyttöä (alijäämä noin 1,2 milj. euroa)
- Kuhmoisten palveluissa todetaan myös lievä liikakäyttö, mutta maksuosuudet ovat olleet riittäviä, joten tässä ollaan virallisesti hieman ylijäämän puolella (n. 75 000 e).
- Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin itse tuottamia palveluja käytettiin hieman TA:a vähemmän, mutta ns. ostopalvelujen (muissa sairaaloissa tuotetut palvelut) kohdalla tuli ylitystä. Sairaanhoitopiirivaihdos heijastui loppuvuodesta 2012 jo selvästi K-SKS:aan menevien läheteiden määrään, joissa oli selvä n. 16%:n suuruinen vähennys, kirurgian puolella vähennys oli n. 27 %
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin menevät läheteet alkoivat vuoden 2012 loppupuolella lisääntyä, mikä oli odotetavissa oleva kehitys. Etenkin psykiatristen hoitopäivien kohdalla tapahtui siirtymää Pirkanmaan hoitopaikkojen suuntaan.

- TAYS:n Sydänkeskuksen toteuma oli Jämsän osalta odotusten mukainen.
- PSHP:n kokonaistoteuma kasvoi loppuvuoden ansiosta kuitenkin talousarviossa suunniteltua suuremmaksi niin, että kuntayhtymiltä ostettu erikoissairaanhoito ylitti talousarviossa arvioitun määrän.
- Mäntän aluesairaalan käyttö kohdentui lähinnä sisätautien erikoisalalle ja oli määrällisesti vähäistä.
- Niuvanniemen valtion mielisairaalan käyttö ja laskutus väheni noin puoleen arvioidusta.
- Jokilaakson Terveys Oy:n tuottama erikoissairaanhoito vastasi noin puolesta erikoissairaanhoidon koko ylityksestä. Erikoissairaanhoidon poliklinikkatoiminta oli erällä aloilla aktiivista, näin esim. sydämen ultraäänitutkimuksia sekä eräitä tähytystutkimuksia tehtiin tilattua enemmän; pääosin nämä ylitykset käsiteltiin Jokilaakson Terveys Oy:n ohjausryhmässä määritellen toiminnalle uudet rajat toimintavuoden loppuajaksi.
- Kokonaisuutena erikoissairaanhoidon toteuman todetaan siis ylittävän talousarvion. Samalla on oikein todeta, että talousarvio oli erikoissairaanhoidon osalta varsin optimistinen, koska se oli vuoden 2011 toteumaa selvästi pienempi.
- Erikoissairaanhoidon toteumaa on yleensä erityisen vaikeaa euromääräisesti vuositasolla pienentää, joten jo edellisen vuoden tasolle jäävä toteuma on kunnallistalouden kannalta varsin positiivinen tulos varsinkin, jos kasvu on useampana perättäisenä vuotena ollut kohtuullista.
- Erikoissairaanhoidon talousarvioiden tiukkuutta voi puolustaa mm. sillä, että tiedossa oli sairaanhoitopiirin vaihdos ja paljon muuttuvia asioita. Tilanne on kuluvin vuoden 2013 osalta samankaltainen.

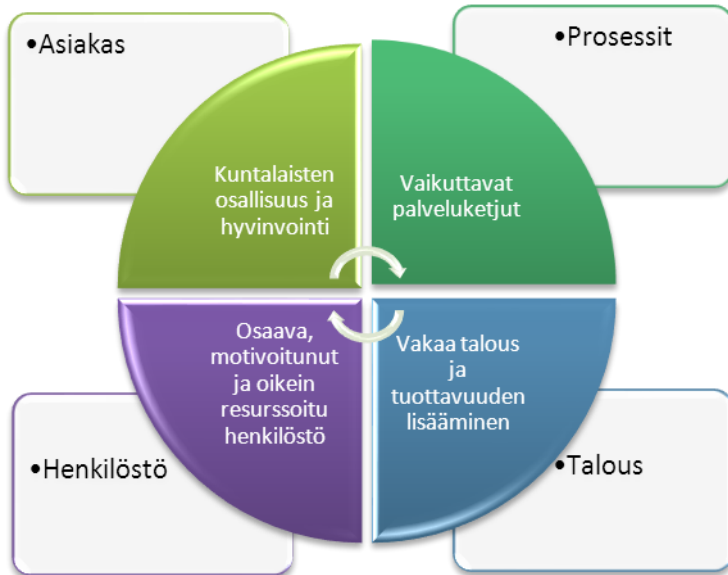
Ympäristöterveydenhuolto

Tulosalueen esimies: Hallintoylilääkäri Heimo Lajunen

Ympäristöterveydenhuolto jakaantuu terveysvalvontaan ja eläinlääkintähuoltoon.

Vuoden 2009 alusta lähtien Jämsä ja Kuhmoinen ovat kuuluneet Keuruun kaupungin isäntäkuntana hoitamaan yhteistoiminta-alueeseen, jossa palvelut tuottaa Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto.

SOSIAALI-JA TERVEYSTOIMI (tuottaja)

S	sopeutuva suunnannäyttävä
O	osaava oikeudenmukainen
T	tuttu tuloksellinen
E	edistyksellinen ennakkoluutoton

Sosiaali- ja terveyslautakunta**Jäsenet**

Janne Mäkinen, puheenjohtaja
 Tapio Hakanen, varapuheenjohtaja
 Reino Selin
 Tuomas Taipale
 Sirpa Rajala
 Eija Aaltonen
 Leila Seppälä
 Saara Tennilä
 Antti Koivisto, 24.9.2012 asti
 Pekka Kataja, 24.9.2012 alkaen

Varajäsenet

Pekka Aaltonen
 Maija Hirvonen
 Jari Mäkinen
 Yrjö Määttä
 Olli Levaniemi
 Vuokko Jokinen
 Inkeri Kiuru
 Marjatta Laitinen
 Pekka Kataja, 24.9.2012 asti
 Esko Järvenpää, 24.9.2012 alkaen

Heidi Tomminen, Nuor Jämpsän edustaja Aleksandra Kymäläinen, Nuor Jämpsän edustaja
 Arja Paakkanen, kaupunginhallituksen edustaja

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala (oma tuotanto) tuottaa Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan asukkaille ne sosiaali- ja terveystoimen palvelut, jotka palvelusopimuksissa on annettu oman tuotannon hoidettaviksi. Palveluja tuotetaan psykososiaalisten ja perheiden palvelujen, vanhusten palvelujen, terveydenhuollon vastaanottopalvelujen ja sosiaali- ja terveystoimen tukipalvelujen alueella. Tukipalvelut tuottavat palveluja myös ulkopuolisille tahoille. Toimiala ostaa tarvitsemiaan palveluja myös alihankintana.

Asiakaspalvelun laatuun ja etenkin potilasturvallisuuteen tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota. Vuoden 2012 aikana selvitetään potilaskertomusjärjestelmän ja sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän hyödyntämistä tilastotietojen ja muiden seurantatietojen saamiseksi nykyistä paremmin. Potilastietojärjestelmän saattamiseksi ajanmukaiseksi hankitaan uusi versio ja muita tarvittavia ohjelmistoja.

Valmistaudutaan sairaanhoitopiiriin vaihtoon tekemällä yksityiskohtaiset suunnitelmat tarvittavista toimenpiteistä.

Toimialan toiminnalliset tavoitteet

- Henkilöstön rekrytointin ja osaamisen turvaaminen
- Asiakaspalvelun laadun turvaaminen
- Ydinprosessien määrittäminen ja kuvaaminen

Tavoitteiden toteutuminen:

- Henkilöstön rekrytointi ei ole onnistunut kaikin osin; erityisesti lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja sosiaalityöntekijöitä ei ole saatu riittävästi; vuokratyövoimaa käytetty
- Asiakaspalvelun laatua on seurattu systemaattisesti ja poikkeamiin on puututtu
- Ydinprosessien kuvaaminen viivästynyt

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tulosalueen esimies: sosiaali- ja terveysjohtaja Tuula Liehu , ajalla 5.3.-31.12.2012 Heikki Oksanen

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto on koordinoitunut ja tukenut toimialan oman tuotannon tulosalueiden ja tulosityksiköiden hallintoa, toimintaa ja taloutta. Toimialalle on nimitetty oma johtoryhmä, johon kuuluvat tulosaluejohtajat, talouspäällikkö ja hyvinvointiasiantuntija sekä hallintosihteeri. Johtoryhmä on kokoontunut joka toinen viikko. Kokousmuistio on jaettu myös sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille ja tilaajahallintoon.

Hallinnon tulosalue on vastannut lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Lautakuntaan on kuulunut puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 7 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan kokouksiin on kutsuttu myös kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginhallituksen edustaja sekä Nuor Jämpsän edustaja. Lautakunnan kokousten esittelijänä on toiminut sosiaali- ja terveysjohtaja ja sihteerinä sote-hallinnon hallintosihteeri. Lautakunta on kokoontunut yhteensä 8 kertaa ja käsitellyt 72 asiaa.

Tulosalueen henkilöstössä on tapahtunut muutoksia; koulutus- ja laatuspäällikkö on siirtynyt tilaajahallintoon ja hallintoylilääkärin työpanosta on suunnattu enemmän omaan tuotantoon.

Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon ja muunkin henkilökunnan ja erityisesti esimiesten aikaa vei merkittävässä määrin paneutuminen Mänttä-Vilppulan kanssa suunniteltuun ja myöhemmin kariutuneeseen yhteistoiminta-alueen laajentamiseen. Muun toiminnan kehittäminen jäi vähäiseksi.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Palvelusopimusten toteutumisen ja talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi
- Hallinto- ja taloushenkilöstön osaamisen ja työnjaon hyödyntäminen ja käyttö tarkoituksenmukaisesti
- Tulosityksiköiden tukeminen hallinnon ja talouden kysymyksissä

Tavoitteiden toteutuminen:

- Palvelusopimuksia seurattu ja raportoitu suunnitellun mukaisesti. Vuoden aikaan kehitetty uusi seurantatapa ja palvelusopimukset on uudistettu yhtä aikaa uuden sote yhteistoiminta-alueen sopimuksen kanssa
- Hallinto- ja taloushenkilöstön työnjakoa ei ole pystytty kehittämään poikkeuksellisesta vuodesta johtuen
- Tulosityksiköitä tuettu lisäämällä kirjallista ohjeistusta ja tiedotusta

Psykososiaaliset ja perheiden palvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Lasten ja lapsiperheiden palvelujen kehittäminen siten, että ongelmien syntymistä voidaan ehkäistä varhaisella puuttumisella.
Toteutus: Kaksi työntekijää perhetyö- ja kotipalvelutehtäviin sekä yksi sosiaalityöntekijä lastensuojelutehtäviin kahden vuoden määräajaksi v. 2011 - 2012. Vuodelle 2011 on varattu kokeiluluontoisesti 10.000 euron määräraha lapsiperheiden kotipalvelun hankintaan palvelusetelillä tilanteissa, joissa kunnallista apua ei ole tarjottavissa. Määrärahavaraus esitetään saman suuruisena vuodelle 2012.
- Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen yhteistyötahojen kanssa
Toteutus: Kuntouttavan sosiaalityön palveluohjaus on otettu kehittämisen kohteeksi. Etuuskäsittely resursoidaan siten, että aikuissosiaalityössä sosiaalihoajaajilla jää aikaa riittävästi aktivoivaan asiakastyöhön. Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään yhteistyössä Avituksen ja TE-toimiston työntekijöiden kanssa. Vuosi 2011 on kuntouttavan työtoiminnan pilotointivuosi. Osallistutaan JAMK:n hallinnoimaan ESR-rahoitteiseen "Osallisuutta asiakkuuteen kuntouttavassa työtoiminnassa –hankkeeseen vuosina 2011 – 2013.
- Sosiaalipäivystysjärjestelmän toteuttaminen yhteistyössä Mobile-kuntien kanssa
Toteutus: Perustetaan ja otetaan käyttöön 15 Mobile-kunnan yhteinen sosiaalipäivystysyksikkö 1.4.2012 lukien.
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelujen kokonaisvaltainen kehittäminen
Toteutus: Osallistutaan aktiivisesti kyseisten palvelujen kehittämiseen asumispalvelutyöryhmän syyskuussa 2010 esittämien linjausten mukaisesti.
- Uuden asetuksen mukaisten suositusten toteutuminen neuvolatoiminnassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa.
Toteutus: Palveluja tuotetaan siten, että suositusten mukaiset käyntimäärät ja jonotilanne toteutuvat.
- Päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään valtuuston v. 2011 hyväksymän "Päihde- ja mielenterveysuunnitelma vuosille 2010 - 2016" linjausten mukaisesti.
Toteutus: Osallistutaan Keski-Suomen Arjen mieli –hankkeeseen vuosina 2011 – 2013.

Tavoitteiden toteutuminen:

Lapsiperheiden palvelujen ennalta ehkäisevää työtä ovat edelleen v. 2012 aikana tehneet määräaikaaisesti v. 2011-2012 palkatut työntekijät eli perhetyöntekijä, kodinhoitaja sekä palveluohjaaja. Kokemuksista on kerrottu 30.5.2012 pidetyssä SoTe –tilaajalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yhteiskokouksessa, jonka teemana oli lastensuojelu. Lastensuojelun henkilöstön resursoinnista (sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijä ja kodinhoitaja) tehtiin ehdotus v. 2013 talousarvioon. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen talousarviokokouksessaan 17.12.2012.

Kuntouttavaa työtoimintaa on toteutettu yhteistyössä keskeisten yhteistyötahojen kanssa. Kuntouttavaan työtoimintaan on osallistunut asiakkaita seuraavasti:

- tammikuu 37	- heinäkuu 26
- helmikuu 39	- elokuu 31
- maaliskuu 45	- syyskuu 38
- huhtikuu 43	- lokakuu 42
- toukokuu 39	- marraskuu 45
- kesäkuu 35	- joulukuu 40

Uusi Jyväskylän kaupungin organisaatioon kuuluva sosiaalipäivystysyksikkö (6 työntekijää) aloitti toimintansa 2.4.2012. Sosiaalipäivystysyksikön ja kriisikeskus Mobilen yhteinen kuntakokous pidettiin 24.8.2012.

Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen piirissä on n. 60 asiakasta. Asiakastyötä on jatkettu erityisesti painottaen kuntoutusnäkökulmaa.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri järjesti marraskuussa tarjouskilpailun, jonka perusteella solmitaan mielenterveyskuntoutujien kuntouttavan palveluasumisen ja asumispalveluiden tuottamista koskevat puitesopimukset palveluntuottajien kanssa. Sopimuskausi on 1.5.2013 - 31.12.2016. SoTe –tilaajalautakunta päätti 27.9.2012 § 52, että Jämsän sosiaali- ja terveystoimi lähtee mukaan po. hankintayhteistyöhön.

Psykiatrisen sairaalahoidon osalta valmistauduttiin irtautumaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiristä. Tarkoituksena on ostaa kyseiset palvelut jatkossa Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä Kaivannon yksiköstä. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen henkilöstö teki yhteisen tutustumismatkan Kaivantoon 23.5.2012.

Neuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut on tuotettu siten, että suositusten mukaiset käyntimäärät ja jonotilanne on toteutunut.

Päihde- ja mielenterveyspalveluja on kehitetty hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman vuotuinen seuranta- ja päivitystilaisuus yhteistyötahojen kanssa pidettiin 31.5.2012.

Osana Arjen mieli –hanketta Jämsässä ollaan kehittämässä syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden tukemista (ei vain nuorten). Asiakkaina moniongelmaiset henkilöt, jotka eivät voi tulla toimistoon syystä tai toisesta. Työnimenä Jämsän hankkeella on ”Arjen polku”.

Yleisenä tavoitteena olisi palauttaa syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt yhteiskuntaan ja menetelmänä olisivat kotikäynnit. Alussa tavoitteena olisi arjessa pärjääminen ja mahdollisesti kuntouttava työtoiminta. Uutta on se, että mukana on kolmannen sektorin työntekijä (kokemusasiantuntija), joka voi kertoa käynneillä omista kokemuksistaan.

Vammais- ja kuntoutuspalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Erityisryhmien asumispalveluiden suunnitelma v. 2011 – 2015
Toteutus: Laaditaan konkreettinen asumispalveluiden suunnitelma ko. vuosille.
- Uuden 16-paikkaisen erityisryhmien palvelukodin suunnittelu sekä korvaavien tilojen rakennuttaminen kehitysvammaisten asuntola Lamminhoviille yhteistyössä Asumispalvelusäätiö Aspan kanssa.
Toteutus: Käynnistetään ja toteutetaan palvelukotien rakennussuunnittelu ja toiminnallinen suunnittelu.
- Vammaispoliittisen ohjelman päivitys
Toteutus: Päivitetään vammaispoliittinen ohjelma yhdessä yhteistyötahojen kanssa v. 2012 aikana
- Henkilökohtaisen avun järjestämistapojen kehittäminen
Toteutus: Vuoden 2011 lopussa päättyvän HAVU-hankkeen tuloksia hyödynnetään ja paikallisia avun järjestämistapoja kehitetään edelleen hankkeen päätyttyä.

Tavoitteiden toteutuminen:

Kaupunginvaltuusto päätti 20.2.2012 § 3, että taloussuunnitelman investointiosassa olevat vammaisten palveluiden investoinnit (uusi kehitysvammaisten ryhmäkoti ja uusi Lamminhovi) tehdään yhteistyössä Keski-Suomen Palvelurakennuttaja Oy:n kanssa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 21.5.2012 § 176 esisopimukset vammaisten palvelukodeista Keski-Suomen Palvelurakennuttaja Oy:n kanssa.

Erityisryhmien palvelukodin sekä Lamminhovin asuntolan korvaavan Lukkoilantien ryhmäkodin suunnittelu eteni suunnitellusti ja hankkeisiin haettiin ARA:n avustusta v. 2013.

Vammaispoliittisen ohjelman päivitys on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Ohjelma annettiin tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle 4.12.2012 pidetyssä kokouksessa ja se tullaan esittelemään tarkemmin v. 2013 alkupuolella uudelle sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

HAVU -keskus jatkoi toimintaa hankkeessa luodun toimintamallin pohjalta kesäkuulle 2012 ja sitä koordinoi Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Koske. Kesäkuun 2012 aikana henkilökohtaisen avun keskuksen toiminta siirtyi kuntien itse tuottamaksi toiminnaksi.

Paikallisia avun järjestämistapoja kehitetään edelleen hankkeesta saatujen kokemusten perusteella.

Vanhusten palvelut

Tulosalueen esimies: vanhuspalveluiden johtaja Mai-Stiina Lampinen

Vanhusten palveluiden strategian mukainen palvelurakennemuutos jatkuu. Laitoshoitopaikkoja vähennetään suunnitelmakaudella edelleen ja tehostetun palveluasumisen paikkoja lisätään. Tehostetun palveluasumisyksikön rakennuttamisen viivästyttyä laitospaikkojen vähentäminen aloitetaan vähentämällä vuodeosastoilta 11 ja 12 20 paikkaa 1.7.2012 lähtien. Korvaavat paikat hankitaan ostamalla vastaava paikkamäärä kilpailutuksen jälkeen. Vuoden 2013 investointihankkeena on 60-paikkaisen tehostetun palveluasumisyksikön rakentamisen suunnittelu. Samalla henkilökuntaresursseja järjestellään uudelleen. Uusien yksiköiden vaatimat henkilöstöresurssit saadaan osittain lakkautettujen laitoshoitopaikkojen henkilöstöstä, mutta myös uuden henkilöstön palkkaaminen on välttämätöntä ikääntyvän väestön palvelutarpeen kasvaessa. Vuonna 2011 aloitettu vanhusten perhehoito tukee kotona omaistaan hoitavien vaapaapäivien järjestelyä ja vähentää osaltaan laitoshoidon tarvetta.

Palveluohjauksen sisältöä kehitetään ja hyödynnetään nykyistä paremmin erilaisia laadun seurantaan tarkoitettuja mittareita asiakastyössä. Otetaan käyttöön erilaisia teknologisia ratkaisuja, jotka edistävät asiakkaan selviytymistä kotona ja vähentävät henkilökunnan työtä. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa vahvistetaan ja tiedotusta lisätään.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- vanhusten palveluiden strategian ja vanhusten palveluiden henkilöstöstrategian toteuttaminen jatkuu; **joidenkin toimintojen laajentaminen viivästyy**, palvelurakennemuutos laitoshoidosta avohoitopainotteisempaan suuntaan sekä muutoksen tarvitsemat henkilöstöresurssien lisäykset **mikäli toiminta tuotetaan omana toimintana**
- asiakaspalvelun laadun turvaaminen
- henkilöstön osaamisen, työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen

Tavoitteiden toteutuminen:

- vanhusten palveluiden strategian ja vanhusten palveluiden henkilöstöstrategian toteuttaminen jatkuu; joidenkin toimintojen laajentaminen viivästyy, palvelurakennemuutos laitoshoidosta avohoitopainotteisempaan suuntaan sekä muutoksen tarvitsemat henkilöstöresurssien lisäykset mikäli toiminta tuotetaan omana toimintana
- asiakaspalvelun laadun turvaaminen
- henkilöstön osaamisen, työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen

Terveydenhuollon vastaanottopalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heimo Lajunen

Tulosalue tuottaa perusterveydenhuollon lääkäreiden vastaanottopalvelut sekä neuvola- ja kouluterveydenhuollon palvelut Kuhmoisissa ja suun terveydenhuollon palvelut Jämsässä ja Kuhmoisissa sekä lisäksi lakisääteisen ja kokonaisvaltaisen työterveyshuollon palvelut yhteistoiminta-alueen yrityksille. Vastaa myös alueen lakisääteisestä kansanterveystyöstä.

Suun terveydenhuollon tulosityksikössä ei merkittäviä muutoksia. Työterveyshuollon tulosityksikköön lisätään henkilöstöresurssia (1,5 th) lisääntyneen kysynnän vuoksi. Perinteistä terveyskeskusvastaanottoa tuotetaan kaupungin toinen enää Kuhmoisten avovastaanotolla.

Tulosalueen henkilöstömäärissä ei ole suuria muutoksia enää odotettavissa. Lähinnä tulevaisuudessa on arvioitavissa ongelmaksi löytää uusia työntekijöitä eläkkeelle siirtyvien tai muuten poistuvien tilalle. Henkilöstö on tämänkin tulosalueen tärkein resurssi, jonka säilyttämiseksi on tarpeen edistää ja parantaa työssä viihtymistä sekä huolehtia myös siitä, että työsuhteen ehdot säilyvät alueellamme kilpailukykyisinä.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Avohoito Kuhmoinen: Lääkäri-hoitaja –parityöskentelyä kehitetään edelleen tavoitteena säilyttää vallitseva hyvä palvelujen taso ja saatavuus. Neuvola- ja kouluterveydenhuollossa uuden asetuksen mukainen resurssi turvataan.
- Työterveyshuolto: Laatutyön integroiminen toiminnan suunnitteluun.
- Suun terveydenhuolto: Toiminnan järjeistäminen palveluja keskittämällä ja jonojen pitäminen lyhyinä

Tavoitteiden toteutuminen:

- Lääkäri-hoitaja –parityöskentely on toteutunut lähes suunnitellusti vuoden 2012 aikana sekä Kuhmoisissa että Jämsässä. Tämä päiväaikaisen hoidon hyvä toteutuminen on helpottanut Jämsän päivystystä, jonka kuormitus on pysynyt kohtuullisella tasolla. Päivystyksestä ei myöskään ole tarvinnut lähettää muihin päivystyksiin (K-SKS, PSHP) potilaita, jotka voitaisiin hoitaa Jämsässä. Tilastot näyttävät siis hyvää tulosta.
- Työterveydenhuollossa on saavutettu hyviä tuloksia varhaisen tuen mallin käyttöönotossa mm. sairaspäivien vähentymisellä arvioiden.
- Suun terveydenhuollon jonotilanne on pysynyt kohtuullisena. On edelleen jouduttu käyttämään myös vuokratyövoimaa

Sosiaali- ja terveystoimen tukipalvelut

Tulosalueen esimies: sosiaali- ja terveysjohtaja Tuula Liehu

Tulosalueen vakinainen henkilöstö lisääntynyt, koska sijaismäärärahoja on ohjattu vakinaisiin varahenkilövakansseihin.

Laboratoriotoiminnassa merkittävä muutos edellisiin toimintavuosiin verrattuna on Jämsänkosken terveysaseman laboratoriotoimintojen siirtyminen näytteenottoa lukuun ottamatta Jämsän terveyskeskuksen laboratorioon vuoden 2012 alusta lähtien. Dialyysiyksikkö on muuttanut uusiin tiloihin, jotka mahdollistavat useamman potilaan yhtäaikaisen hoidon.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Laadukkaiden laboratorio-, lääkehuolto- ja dialyysipalveluiden kustannustehokas tuottaminen
- Asiakkaan toimintakykyä tukeva fysioterapia ja sujuvat hoitoketjut yhteistyössä laitos- ja avopalveluiden kanssa
- Keskitetty kustannustehokas sijaistoiminnan ohjaus

Tavoitteiden toteutuminen:

- Tulosalueen palveluita tuotettu suunniteltujen laatu- ja määrätavoitteiden verran
- Asiakkaan toimintakykyä tukevia fysioterapiapalveluja on kehitetty entisestään mm. akuuttivastaanottotoiminnalla
- Keskitetty sijaistoiminnan ohjaus on vähentänyt määräaikaista lyhyitä työsuhteita

LIITE 5**KUHMOISTEN KUNNAN VUOKRAKIINTEISTÖT OY**

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy on Kuhmoisten kunnan 100 %:sti omistama aravalain säädösten ja rajoitusten alainen vuokrataloyhtiö.

Tilikausi 1.1.-31.12.2012 oli yhtiön kahdeksas tilikausi.

Tilikaudella yhtiö pyrki saavuttamaan sille asetetut tavoitteet ja toimimaan siten, että yhtiö voi tarjota jatkossakin kohtuuhintaisia ja hyväkuntoisia vuokra-asuntoja kuntalaisille.

Tavoitteeksi oli lisäksi asetettu, että peruskorjaustyypeillä korjaustoimenpiteillä asuntojen terveellisyyden ja turvallisuuden lisäämisen ohella saadaan myös energian säästöä.

Suurten korjausten toteuttamiseksi yhtiö sai omistajalta 200 000 euroa remonttirahoitusta.

Lisäksi yhtiön omilla toimilla pyrittiin kohdistamaan taloudellisia resursseja korjauskustannuksiin.

Saadulla rahoituksella toteutettiin Myllykuja 15 toisen rakennuksen peruskorjaus siten, että siinä sijaitsevien huoneistojen keittiöt ja kylpyhuoneet on kokonaan uusittu, märkätilat varustettu lattialämmityksellä, lisätty koneellinen poistoilmanvaihto, uusittu käyttövesiputket ja sähköistys.

Huoneistoihin tehtiin muutoksia siten, että se mahdollistaa asumisen toimintojen esteettömyyden.

Kiinteistön kaikki ulko-ovet ja lukitukset on uusittu, vesikatto ja osa rakenteita on uusittu sekä ulkovaippa uudelleen käsitelty. Piha-alueelle uusittiin autonlämmityspaikat ja toteutettiin aluevalaistus.

Huoneistojen käyttöaste koheni hieman, mutta pysyi edelleen 90 %:n tasossa keskimäärin.

Liikevaihto pysyi myös lähes entisellä tasolla, koska vuokrien korotukset olivat hyvin maltillisia ja korotukset kohdistuivat suurimmalta osin remontoitujen asuntojen osalle.

Yhtiön perimät vuokrat ovat lähellä vastaavanlaisten yhteisöjen perimää keskineliövuokraa.

Vuokrien tasossa on otettu huomioon huoneistojen kunto, varustetaso ja sijainti sekä käyttöaste.

Tilikauden tuloslaskelman osoittama tappio oli suuri johtuen siitä, että omistajan sijoittama investointi kirjattiin omaan pääomaan ja korjauskustannuksia kirjattiin suurelta osin menoiksi.

Rahoituslaskelman mukaisesti esitettyä tilikausi oli ylijäämäinen.

Valtiokonttorin lainojen korkojen pysyminen sitkeästi korkeammalla kuin markkinakorot, päätettiin yhtiössä vaihtaa kaksi Valtiokonttorin lainaa, yhteensä 835 000 euroa pankkilainaksi, jonka vakuudeksi omista luovutti omavelkaisen takauksen.

*Alli Peltonen
Toimitusjohtaja*

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy							
Hallitus							
Toiminnan tavoitteet tilikaudelle 2012							
Tavoite		Mittari		Tavoitetaso		Toteutuminen	
Kunnan tarpeisiin soveltuvan asuntokannan ylläpitäminen		Käyttöaste %		94 %		90 %	
Asuntokannan suunnitelmallinen hoito		Korjauskustannukset eur/ m2		2,50		5,46 Vuosikorj. 18,28 Investoinnit	
				Suunniteltujen			
		Rakennuskohtainen hoito- ja käyttösuunnitelma		korjausten jatkaminen		Laadittuja korjaus-suunnitelmia toteutettu	
Energiankulutuksen vähentäminen		vedenkulutus l/henk/vrk		150		143	
		lämmitysenergian-kulutus kWh/m3		55		55	

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy**Talousarviovertailu**

Tuloslaskelma	1.1.2012-31.12.2012	Talousarvio 2012
Liikevaihto		
Kiinteistön tuotot		
Vuokrat	458 941,87	497 300,00
Käyttökorvaukset	<u>25 938,50</u>	<u>23 200,00</u>
	484 880,37	520 500,00
Kiinteistöjen muut tuotot	289,70	
Jälkiperrinnän tuotot	474,70	
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 34 174,27	- 27 000,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Poisto rakennuksista 4%	-141 296,00	-135 350,00
Poisto kalustosta 25%	<u>- 8 864,00</u>	<u>- 5 650,00</u>
	-150 160,00	-141 000,00
Kiinteistön muut hoitokulut		
Hallintopalvelut	- 25 052,64	-26 000,00
Käyttö- ja huoltopalvelut	- 9 559,56	-10 800,00
Ulkoalueiden hoito	- 4 139,18	- 5 000,00
Siivousaineet ja tarv	- 471,84	- 500,00
Lämmitys	-134 408,50	-110 000,00
Vesi ja jätevesi	-24 645,83	-23 000,00
Kiinteistösähkö	-17 769,23	-13 500,00
Jätehuolto	- 9 158,60	-8 200,00
Vahinkovakuutukset	- 8 785,85	-7 800,00
Kiinteistövero	-13 943,82	-13 800,00
Korjaukset	-34 698,42	-16 000,00
Muut hoitokulut	<u>- 1 846,96</u>	<u>- 1 500,00</u>
	-284 480,43	-236 100,00
Luottotappioiksi kirjatut	- 8 005,80	
Liikevoitto	8 824,27	116 400,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Rahoitustuotot ja tuotot sijoituks		
Korkokulut ja muut rahoituskulut	<u>- 81 831,38</u>	<u>- 80 500,00</u>
Tappio ennen satunnaisia eriä ja veroja	- 73 007,11	35 900,00
Satunnaiset erät ja verot		
Tilikauden voitto/ tappio	- 73 007,11	35 900,00
Tilikauden lainojen nostot	835 000,00	
Tilikauden lainojen lyhennykset	- 1 031 302,59	

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma	1.1.2012-31.12.2012	1.1.2011-31.12.2011
Kiinteistöjen tuotot		
Vuokratuotot	484 880,37	477 594,81
Muut kiinteistön tuotot	289,70	1 779,65
Jälkiperintätuotot	474,70	5 379,17
Omistajan investointi omaan pääomaan	200 000,00	
Pitkäaikaisen rahoituslainan nosto	835 000,00	
Lyhytaikaisen rahoituksen nosto	<u>50 000,00</u>	<u>100 000,00</u>
	1 570 644,77	584 753,63
Kiinteistöjen kulut		
Henkilöstökulut	- 34 174,27	- 28 437,97
Kiinteistöjen hoitokulut	- 292 486,23	- 253 373,40
Rahoituksen korkokulut	- 81 831,38	- 73 356,92
Kalustohankinnat	- 3 563,00	- 12 369,02
Investoinnit rakennuksiin	- 116 195,26	- 34 364,86
Rahoituslainojen lyhennykset	<u>- 1 031 302,59</u>	<u>- 217 657,51</u>
	- 1 559 552,73	- 619 559,68
Tilikauden 2012 ylijäämä	11 092,04	34 806,05
Edellisten tilikausien kertynyt alijäämä	<u>- 44 479,21</u>	<u>9 673,16</u>
Siirtyvä yli- / alijäämä	- 33 387,17	- 44 479,21
Vaihtuvat vastaavat	28 461,70	34 462,83
Lyhytaikainen vieras pääoma	<u>- 61 848,87</u>	<u>- 78 942,04</u>
Tarkistus taseeseen / siirtyvä yli-/ alijäämä	- 33 387,17	- 44 479,21

Tase	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
	Kahdeksas tilikausi	Seitsemäs tilikausi
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	70 465,03	70 465,03
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	171 007,90	171 007,90
Rakennukset	3 391 111,97	3 416 212,71
Kalusto	26 592,39	31 893,39
	<u>3 588 712,26</u>	<u>3 619 114,00</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	3 659 177,29	3 689 579,03
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	26 505,76	34 462,83
Rahat ja pankkisaamiset	1 955,94	0,00
	<u>28 461,70</u>	<u>34 462,83</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	28 461,70	34 462,83
Vastaavaa yhteensä	3 687 638,99	3 724 041,86
	=====	=====
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	118 000,00	118 000,00
Osakepääoman vertaiset rahastot	82 408,21	82 408,21
Svp-rahastot	215 136,91	15 136,91
	<u>415 545,12</u>	<u>215 545,12</u>
Edellisten tilikausien tappio	- 99 058,02	- 75 670,06
Tilikauden voitto / tappio	- 73 007,11	- 23 387,96
	<u>- 172 065,13</u>	<u>- 99 058,02</u>
Oma pääoma yhteensä	243 479,99	116 487,10
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 803 654,02	2 960 154,29
Lainat omistajayhteisöltä	358 747,71	358 747,71
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	<u>3 162 401,73</u>	<u>3 318 902,00</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Sh-tililuotot	0,00	31 787,98
Seuraavan tilikauden lyhennyserät	219 908,40	209 710,72
Saadut ennakkomaksut	2 075,47	380,90
Ostovelat	31 950,46	14 527,61
Velat omistajayhteisölle	12 692,33	10 443,51
Muut lyhytaikaiset ja siirtovelat	15 130,61	21 802,00
	<u>281 757,27</u>	<u>288 652,76</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	281 757,27	288 652,76
Vieras pääoma yhteensä	3 444 159,00	3 607 554,76
Vastattavaa yhteensä	3 687 638,99	3 724 041,86
	=====	=====